

DAV PUBLIC SCHOOLS, ODISHA

SYLLABUS 2022-23

STD VI

EXAMINATION SYSTEM

Term	Examination	Time Period of the Test	Syllabus for the Test	Marks	Duration
TERM I	PERIODIC TEST -I	25 to 30 July 2022	April to 3 rd Week of July	40	1.30 hrs
	HALF YEARLY EXAM	20 to 30 September 2022	Syllabus Covered up to HALF YEARLY Exam.	80	3 Hours
TERM II	PERIODIC TEST - II	05 to 10 December 2022	Syllabus Covered after HALF YEARLY Exam. till PT- II	40	1.30 hrs
	ANNUAL EXAM	1st week of March 2023. (Tentative)	ANNUAL EXAM. including 20% of TERM I syllabus.	80	3 Hours

ENGLISH

● **Prescribed Text Books:**

1. **MY ENGLISH READER – VI (DAV CMC)**
2. **ENGLISH LITERATURE – VI (DAV CMC)**
3. **ENGLISH PRACTICE BOOK – VI (DAV CMC)**
4. **DIALOGUE-VI (Orient Black Swan)**

SYLLABUS

Term I				Term II			
PEN PAPER TEST				PEN PAPER TEST			
Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
SECTION A - (READING COMPREHENSION) 1.Unseen passage. 2. Unseen poem	12	SECTION A (READING COMPREHENSION) 1.Unseen passages. 2. Unseen poem	20	SECTION A (READING COMPREHENSION) 1.Unseen passage. 2. Unseen poem	12	SECTION A (READING COMPREHENSION) 1.Unseen passages. 2. Unseen poem	20
SECTION B [WRITING] - MY ENGLISH READER - 1. Celebrations	10	SECTION - B [WRITING] MY ENGLISH READER 1.Story writing 2. E mail(Informal) 2. Hobbies 3.Thrill in School Life	20	SECTION - B [WRITING] MY ENGLISH READER 1.Bio -Sketch 2.Speech writing 4.Performing Arts	10	SECTION - B [WRITING] ENGLISH READER : 1. Formal Letter Writing(Letter to the editor) 2. Advertisement 5. Vacation Time 6. Tinsel World	20
SECTION- C [GRAMMAR]: ENGLISH PRACTICE BOOK 1. Putting it together 2. Regular &Irregular verb	6	SECTION -C [GRAMMAR]: ENGLISH PRACTICE BOOK 3.Determiners 4.Subject- Verb agreement 8.Modals	15	SECTION -C [GRAMMAR]: ENGLISH PRACTICE BOOK Tenses 5.SimpleTense (Part I) 6.Continuous Tenses (Part-II) 7.Perfect Tenses (Part-III)	6	SECTION - C [GRAMMAR] ENGLISH PRACTICE BOOK 9. Conditionals 10. Passive voice 11. Reading for Understanding	15
SECTION D ENGLISH LITERATURE 1.How Daddy Decided what He Wanted to Be 3.Leisure	12	SECTION -D ENGLISH LITERATURE 2.The White Elephant 4.My Experiments with Truth 5.Today and Tomorrow	25	SECTION-D ENGLISH LITERATURE 6. The Helpful Young Man 7. Bharat Desh 8. Hanuman And I	12	SECTION - D ENGLISH LITERATURE 9.Our Tree 10. Attila 11.The Case of Copied Question Paper	25

					<p>The following chapters of TERM I (20%) is included in the Annual Examinations.</p> <p>• GRAMMAR:</p> <ol style="list-style-type: none"> Modals (English Practice Book) Determiners (English Practice Book) <p>• WRITING: E-mail Writing Story Writing Prepositions, adverbs, adjectives and determiners are parts of integrated grammar exercises.</p>	
TOTAL	40		80		40	80

Internal Assessment (30 Marks)

Term I	Term II
<p>Listening (5 marks)</p> <p>Based on listening to recorded material sequence the Events.</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy 	<p>Listening (5 marks)</p> <p>Audio for gist</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy
<p>Speaking (5 marks)</p> <p>Story Telling</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation 	<p>Speaking (5 marks)</p> <p>Role Play (in groups of four)</p> <p>You like street food and things that you can eat occasionally. However, your friends disagree with you. Work in groups of four and discuss your thoughts and ideas about eating street food and eating at restaurants.</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation

<p>Reading (5 marks) Reading aloud a particular piece of prose/poem Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility 	<p>Reading (5 marks) Reading aloud a particular piece of prose/poem Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility
<p>Writing Skill (5 Marks) Describe an object/place/person/event. Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy 	<p>Writing Skill (5 Marks) Concept Map (The Helpful Young Man) Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy
<p>Portfolio (5 Marks) CW & HW notebook presentation and correction work Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep. 	<p>Portfolio (5 Marks) CW & HW notebook presentation and correction work Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep.
<p>Project (5 marks) Prepare a project file on leisure time activities.(Refer to Unit 2 :”Hobbies” of My English Reader) Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art 	<p>Project (5 marks) Keeping all the elements of a good advertisement in mind, design an advertisement. Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art

*Assessment of Various skills in English will be assessed through a continuous process

Good Reader Bonus Scheme (4 marks)

Term-I	Term-II
<p>Good Reader Bonus Scheme (4 marks)</p> <p>Suggested books for Reading</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Adventures of Huckleberry Finn (abridged version) - Mark Twain 2. Under the Banyan Tree and other stories - R K Narayan 3. Rabindranath Tagore for Children 	<p>Good Reader Bonus Scheme (4 marks)</p> <p>Suggested books for Reading</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Robinson Crusoe - Daniel Defoe 2. A Journey to the Center of the Earth - Jules Verne 3. Autobiography of Rabindranath Tagore 4. Kim -Rudyard Kipling

Note: Half-Yearly and Annual Exam can have a ‘Reading Bonus Section’ at the end of the question paper. This will comprise comprehension-based questions from the recommended books.

LEARNING OUTCOMES AND PEDAGOGICAL PROCESS

ENGLISH LITERATURE				
SL NO.	Name of the Chapter	Learning Outcomes	Pedagogical Process	Assessment In Form Of Activities To Achieve The Learning Outcomes
1	CHAPTER 1: HOW DADDY DECIDED WHAT HE WANTED TO BE	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Summarises the chapter in their own words. • Identifies different professions. • Realises that we should be good human beings first. • Differentiates various professions. • Analyses that a man cannot behave like a dog. • Understands that every profession has it's own importance. 	<ul style="list-style-type: none"> • Attempts creative writing, like stories, poems, dialogues, skits, dialogues from a story and story from dialogues. • looks at pictures given in the chapter and speaks/writes a few sentences about them. • writes paragraphs in from verbal, visual clues, with appropriate punctuation marks and linkers • prepares speech, on the importance of different professions. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifies the profession from the given clues and the picture. • pre reading task • Writes a letter to your uncle describing your toy train ride in the hill station. • Scrambles the letters to form meaningful words. • Comic Strip Activity • Group Discussion • Solves Crossword puzzles
2	CHAPTER 2: THE WHITE ELEPHANT	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Understands that animals too have feelings and emotions • Values the experience of one's parents/elders • Summarize the story. • Draws a comparison between our self and the white elephant • Realises that Good deeds will be always rewarded • Develops a positive attitude towards life. 	<ul style="list-style-type: none"> • Thinks critically about, characters, events, ideas, themes and relates them to life in order to compare and contrast them. • Raises questions based on their reading • locate sequence of ideas, events and identify main idea of a story/poem through various types of comprehension questions • writes article on the cruelty of animals which was published in the newspaper. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pre-reading Task • Face Mask Making: Face Mask of mother elephant, Face Mask of baby elephant • Arranges the jumbled sentences and write the story sequence wise in your classwork copy. • Identifies the characters with the adjectives provided • Shares your experience with the class

3	<p>CHAPTER 3:</p> <p>LEISURE</p>	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lists the leisure time activities they do/they are unable to do due to lack of time. • distinguishes between city life and life with the bliss of nature. • memorizes and write the new words with their correct spellings. • uses new words in the sentences of their own. • Identifies the poetic devices personification and alliteration in other poems. • Creates a new poem on 'Nature' by their own. • reads, enjoys and appreciates poems. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recites poems with appropriate expressions and intonation. • Summarises orally and in writing a given poem. • Identifies and appreciates significant literary elements such as – metaphor, imagery, simile, rhyme scheme, etc.in order to demonstrate. • Recitation of similar poem • Sharing story on Importance of leisure time activities • Identification of literary Devices. • Explanation and Discussion 	<ul style="list-style-type: none"> • Lists at least two things that people want to do but can not do because of lack of time. • contrasts between City Life and Nature using web chart • uses crossword puzzles, word chain and quizzes to demonstrate efforts to enrich vocabulary through them. • Quiz • draws a picture depicting city life and Village life. describe the picture drawn • identifies the poetic devices personification and alliteration in other poems.
4	<p>CHAPTER 4:</p> <p>MY EXPERIMENTS WITH TRUTH</p>	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • recalls and connects with some life lessons which they experience in their day to day life. • distinguishes between the good and the bad. • understands that social networks can be used in education as well. • creates a craft something unique and original. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reads stories / plays (from books/ other sources in English) and locate details, sequence of ideas and events and identify main idea. • Uses synonyms, antonyms appropriately deduce word meanings from clues in context while reading a variety of texts. • LSRW skills • Video related to Gandhiji's life • Pre-reading activity • Picks favourite books and shares on Padlet • Visuals from the chapter related to obedience, discipline, truthfulness and confession • Video on importance of 	<ul style="list-style-type: none"> • Charkha Making: Use ice cream sticks and make a charkha or spinning wheel and write an ideal of Gandhiji on each stick that you have learnt in this chapter • Virtual field trip • Confession Box Activity (Give prompts to student to write a chit of confession in one or two sentence and share it in the class. Once when I was a kid..... • Word wall • Concept Map making • Pictorial Quiz

			<p>handwriting</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crossword Puzzle 	<ul style="list-style-type: none"> • Quizizz
5	CHAPTER5: TODAY AND TOMORROW	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Learns about the importance of time • Makes themselves punctual • Avoids Procrastination • Inspires others to be punctual and finish their work on time 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction through video aids • Pre-Reading Activity Recites poems with appropriate expressions and intonation. • Summarises orally and in writing a given text, stories, poem or an event. • Identifies and appreciates significant literary elements such as – metaphor, imagery, symbol, simile, onomatopoeia, intention/point of view, rhyme scheme, etc.in order to demonstrate understanding of their significance in literature and narratives. • Recitation of similar poem. • Sharing story on procrastination. • Identification of literary Devices. • Explanation and Discussion 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepares a ‘To Do List’ for one week. <p>ART INTEGRATED ACTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draws pictures showing difference between Today (Punctuality) and Tomorrow (Procrastination) • Prepares a speech on Punctuality. • Attemptsto write creatively (stories, poems, posters, etc)
6	CHAPTER 6: THE HELPFUL YOUNG MAN	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • acquires better LSRW skills. • learns the linguistic competence required in various life situations. • enhances their vocabulary. • imbibes values like helpfulness, self-respect, compassion, sacrifice and dignity. • expresses their feelings in writing. • asks questions in different contexts and situations (e.g.Based on the text / beyond the 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction through video aids • Pre-Reading Activity • Explanation • Sharing their previous knowledge and experiences • Warm -up Activity • Concept map <ul style="list-style-type: none"> • writes coherently with focus on appropriate beginning, middle and end in English • use material from various sources in English and other languages to facilitate comprehension and co-relation • Introduce self, converse with other persons, participate in 	<ul style="list-style-type: none"> • Creates a Thank You Post Box. *Makes a collage of the sequence in the story • ROLE PLAY (Speaking Skills) • Web Chart Activity on adjectives used for the young man • Crossword Puzzle • Bingo • Prepares Kindness Journal

		<p>text / out of curiosity / while engaging in conversation using appropriate vocabulary and accurate sentences)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uses synonyms, antonyms appropriately deduces word meanings from clues in context while reading a variety of texts. 	<p>role play / make speeches, reproduce speeches of great speakers.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thinks critically about, characters, events, ideas, themes and relates them to life in order to compare and contrast them. • sequence of events and central ideas of the text . Analyse the character of the soldiers and civilians. 	
7	CHAPTER 7: BHARAT DESH	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstrates the understanding of LSRW skills • enjoys and grasps the central theme of the poem. • understands the poetic devices and appreciate the use of imagery. • understands their responsibilities towards their motherland. • composes short ,simple poems • inculcates the values of patriotism recites poems with appropriate expressions and intonation. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recitation of patriotic poem • Sharing videos on patriotism • Identification of literary devices • Explanation and discussion • Concept map • Reads aloud stories and recites poems with appropriate pause, intonation and pronunciation. • Answers questions orally and in writing on a variety of texts – both, familiar as well as unfamiliar. • Identifies and appreciates significant literary elements such as – metaphor, imagery, simile, rhyme scheme, etc.in order to demonstrate understanding of their significance in literature and narratives. 	<p>Compose a short Acrostic poem .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Makes a wind chime , paste your photo on it as shown in the picture • Picture description of the poem • Creates new word by adding suffixes • Makes a list of all the action words in the poem
8	CHAPTER 8: HANUMAN AND I	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • defines what drama is and what are the different skills of drama. • identifies different characters and describes the importance of dram. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction through video aids • Pre-reading task • Explanation • Sharing their previous knowledge and experiences • Warm up Activity • Debating • Concept map 	<ul style="list-style-type: none"> • Role Play • Finger puppet making • Crossword Puzzle • Word ladder • Table Completion Type Questions • The teacher will

		<ul style="list-style-type: none"> • demonstrates different roles and enact them by uttering the dialogues with proper pause and intonation. • analyzes the importance of dialogues and body language in drama. • recognizes different characters 	<ul style="list-style-type: none"> • Reads a variety of texts for pleasure e.g. adventure stories and science fiction, fairy tales, biography, autobiography, travelogue etc. in order to demonstrate extensive reading skills. 	<p>speak out certain dialogues from the play . The students have to listen to the dialogues attentively and answer the questions.</p>
9	CHAPTER 9: OUR TREE	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Appreciates poetry as a literary art form. • Broadens their vocabularies and develops an appreciation of language. • understands the importance of tree in human life . • creates awareness among people and especially the ones who cut trees and nature . • constructs a positive attitude towards environmental sustainability . • explains the difference between deforestation and afforestation. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recitation of poem related to tree • Sharing story on uses of tree • Identification of literary Devices • Explanation and discussion • Concept map • recites poems with appropriate pause, intonation and Pronunciation <ul style="list-style-type: none"> ▪ Identification of literary Devices ▪ Explanation and discussion ▪ Concept map • Identifies and appreciates significant literary elements such as – metaphor, imagery, symbol, simile, rhyme scheme, etc.in order to demonstrate understanding of their significance in literature and narratives. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepares a tree of kindness in A4 size paper • Writes a short paragraph on ‘Importance of trees’ <p>Using the words written in the tree .</p> <p>(write within 120 words)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Word wall • Story Composition: Composes a story how animals in jungle convince human beings to stop deforestation and save their habitats . • Quizizz • Think Tank • Spots the differences • Riddles
10	CHAPTER 10: ATTILA	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifies words related to the qualities of a watch dog. • explains the value of dog’s intelligence in human life. • Writes a Diary Entry impersonating as one 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction through video aids • Warm-up Activity • Eliciting response from students • Group discussion • Explanation • Concept map • Refer sources such as dictionary, thesaurus and encyclopaedia to 	<ul style="list-style-type: none"> • Uses card board and sketch pen to prepare a cut out of dog and make dog and write adjectives for the dog on its body. • Puzzle • Describes the qualities that animals would want in the human

		<p>of the characters.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Writes dialogues from a story and story from dialogues, poems, skits, comic strips, brochures, etc. in order to demonstrate creativity skills • decides and judges if ‘Attila ‘ was a real hero. 	<p>facilitate reading.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Use ICT (Net, mobile, website, YouTube, TED talks etc) to browse for information, for projects/PPT discussion, debate etc. • Attempt creative writing, like stories, poems, dialogues, skits etc. 	<p>beings who keep them as pets</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matching • Writes a review of the story • Assigns a portion of the story to each group of students and ask each group to write that section of the story in dialogue form
11	CHAPTER 11: THE CASE OF COPIED QUESTION PAPER	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • discusses and explains the importance of being honest and truthful. • distinguishes between the success earned through hard work and cheating. • relates the incidents in the story with the incidents of their daily life. • Raises and responds to questions based on texts (from books or other resources) in order to demonstrate curiosity and inquisitiveness skills 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction through video aids. • Explanation • Sharing their previous knowledge and experiences • Warm up Activity • Debating • sequence of events and central ideas of the play. Analyse the character of the Soames, Holmes, Bannister and Gilchrist. • Concept map • reads a variety of texts for pleasure e.g. adventure stories and science fiction, fairy tales, biography, autobiography, travelogue etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Role Play • Character Sketch • Draws the inside of Mr. Soames’ room showing the positions of tables , chairs, proofs, pencil shreds and all the necessary details. • Quizizz • Word attack • Pair Work

ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଆ

ସହାୟକପୁସ୍ତକ:

- ଆମସାହିତ୍ୟ (ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀ)
- ପ୍ରକାଶକ : ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର (୨୦୧୮-୨୦୧୯ ସଂସ୍କରଣ)

TERM-I					TERM-II			
PEN PAPER TESTS					PEN PAPER TESTS			
	Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
‘କ’ ବିଭାଗ (ପଠନ)	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	5	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	10	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	5	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	10
‘ଖ’ ବିଭାଗ (ଲିଖନ)	୧. ଅନୁଛେଦ	5	1. ରଚନା 2. ପତ୍ରଲିଖନ	15	୧. ଦରଖାସ୍ତ	5	1. ରଚନା 2. ପତ୍ରଲିଖନ କିମ୍ବା ଦରଖାସ୍ତ	15
‘ଗ’ ବିଭାଗ (ବ୍ୟାକରଣ)	୧. ଗଦ୍ୟରୂପ ୨. ନିର୍ଭୁଲ ଶବ୍ଦଟିକୁ ବାଛି ୩. ଶିକାର୍ଥ	10	୧. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନପୂରଣ ୨. ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ୩. ଲିଙ୍ଗପରିବର୍ତ୍ତନ ୪. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ୫. ବାକ୍ୟଗଠନ ୬. ଶିକାର୍ଥ	20	୧. ଏକପଦରେ ପ୍ରକାଶ ୨. ରୂପପରିବର୍ତ୍ତନ ୩. ଶିକାର୍ଥ	10	୧. ଗଦ୍ୟରୂପ ୨. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ୩. ରୂପପରିବର୍ତ୍ତନ ୪. ବାକ୍ୟଗଠନ ୫. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନପୂରଣ ୬. ଶିକାର୍ଥ	20
‘ଘ’ ବିଭାଗ (ସାହିତ୍ୟ)	୧. ବର୍ଷା (ପଦ୍ୟ) ୨. ବନବାଣୀ (ଗଦ୍ୟ) ୩. ନ୍ୟାୟବିଚାର (ଗଳ୍ପ)	20	ପଦ୍ୟ : ୧. ବର୍ଷା ୨. ପ୍ରଭାତ ଅବକାଶ ଗଦ୍ୟ : ୧. ବନବାଣୀ ୨. ମୋଜୀବନର ଅଭୁଲାଇକ ଥା ୩. କ’ଣ ଶିଖିବୁ ୪. ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଜୀବନର କ୍ଷା ୫. ଦେଶପ୍ରେମୀ କଣ୍ଠଦୀ ଗଳ୍ପ : ୧. ନ୍ୟାୟବିଚାର	35	୧. ଜନ୍ମଭୂମି (ପଦ୍ୟ) ୨. କିଏ ଭାସେ କିଏ ବୁଡ଼େ (ଗଦ୍ୟ) ୩. ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର (ଏକାଙ୍କିକା)	20	ପଦ୍ୟ : ୧. ଜନ୍ମଭୂମି ୨. ଶରତନଈକୁଳେ ୩. ଧୂଳି ଗଦ୍ୟ : ୧. କିଏ ଭାସେ କିଏ ବୁଡ଼େ ୨. ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ୩. ବୃକ୍ଷଲତା ଆମର ବନ୍ଧୁ ୪. ଅଲିଙ୍ଗିକ୍ରୀଡ଼ା ୫. ଓଡ଼ିଶାର ସଂସ୍କୃତି ଏକାଙ୍କିକା : ୧. ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର	35
							The following chapters of TERM I (20%) is included in the Annual	

							Examinations. ବ୍ୟାକରଣ : ୧. ବାକ୍ୟଗଠନ , ୨. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଲିଖନ : ପଢ଼ିଲିଖନ	
	Total	40		80		40		80

INTERNAL ASSESSMENT (30 Marks)	
TERM - I	TERM - II
ଶ୍ରବଣଦକ୍ଷତା(LISTENING SKILL) (5 MARKS)	ଶ୍ରବଣଦକ୍ଷତା(LISTENING SKILL) (5 MARKS)
<p>ରେକର୍ଡ଼ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ ଶୁଣିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ । (Based on listening to any recorded short story.) Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy 	<p>ରେକର୍ଡ଼ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଭାଷଣ ଶୁଣିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ । (Based on listening to any recorded speech.) Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy
କଥନଦକ୍ଷତା(SPEAKING SKILL) (5 MARKS)	କଥନଦକ୍ଷତା(SPEAKING SKILL) (5 MARKS)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଯେ କୌଣସି ଏକ ଛୋଟ କାହାଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । (Students will be able to present a short story.) Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation 	<p>ଅଭିନୟ ଯତ୍ନ : (ଦଳଗତ : ଶ୍ରେଣୀରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଦଳ ରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ପଠିତ 'ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର' ଏକାଙ୍କିକା କୁ ଦଳଗତ ଭାବରେ ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥା ପନ କରିବେ ।) Group: All the students are to be divided into groups as per the requirement and the "Rajochita Byabahara" will be presented in the classroom through group acting. Role Play Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation
ପଠନଦକ୍ଷତା(READING SKILL) (5 MARKS)	ପଠନଦକ୍ଷତା(READING SKILL) (5 MARKS)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚ ଧ୍ୱନିରେ ପଢ଼ିବେ କିମ୍ବା କବିତାକୁ ସ୍ୱରରେ ଶୁଣିବେ । (Students will read loudly a prose or recite a poem.) Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility 	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚ ଧ୍ୱନିରେ ପଢ଼ିବେ କି ମ୍ବା କବିତାକୁ ସ୍ୱରରେ ଶୁଣିବେ । (Students will read loudly a prose or recite a poem.) Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility
ଲିଖନଦକ୍ଷତା(WRITING SKILL) (5 MARKS)	ଲିଖନଦକ୍ଷତା(WRITING SKILL) (5 MARKS)

<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଏକବସ୍ତୁ / ସ୍ଥାନ / ବ୍ୟକ୍ତି / ଘଟଣାକୁଆଧାରକରିନିଜରଭାବନାକୁଲିଖନମାଧ୍ୟମରେପରିପ୍ରକାଶ କରିବେ ।</p> <p>Students will express their feelings in writing based on an object / place / person / event.</p> <p>Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy 	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେପଠିତ‘ସଡ଼କସୁରକ୍ଷାଜୀବନରକ୍ଷା’ବିଷୟକୁଆଧାରକରିସଚେତନତାମୂଳକଭକ୍ତିପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।</p> <p>Students will make a statement based on the theme "SADAKA SURAKSHYA JIBANA RAKSHYA".</p> <p>Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy
<p>ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ(PORTFOLIO) (5 Marks)</p>	<p>ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ (PORTFOLIO) (5 Marks)</p>
<p>ଶ୍ରେଣୀକାର୍ଯ୍ୟଓଗୃହକାର୍ଯ୍ୟଉପସ୍ଥାପନାଏବଂସଂଶୋଧନକାର୍ଯ୍ୟ ।</p> <p>(CW & HW notebook presentation and correction work)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep. 	<p>ଶ୍ରେଣୀକାର୍ଯ୍ୟଓଗୃହକାର୍ଯ୍ୟଉପସ୍ଥାପନାଏବଂସଂଶୋଧନକାର୍ଯ୍ୟ ।</p> <p>(CW& HW notebook presentation and correction work.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep.
<p>ପ୍ରକଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ (PROJECT) (5 marks)</p>	<p>ପ୍ରକଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ (PROJECT) (5 marks)</p>
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜଜନ୍ମଭୂମିସମ୍ପର୍କରେଏକପ୍ରକଳ୍ପପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।</p> <p>(Make a project about your Janmabhoomi)</p> <p>ସହାୟକପୁସ୍ତକ : ଆମସାହିତ୍ୟ‘ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀ’</p> <p>ବିଷୟ : ଜନ୍ମଭୂମି</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art 	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେସ୍ଵାମୀବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କଜୀବନକୁଆଧାରକରିଏକ ପ୍ରକଳ୍ପପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।(Preparing a project based on the life of Swami Vivekananda.)</p> <p>ସହାୟକପୁସ୍ତକ : ଆମସାହିତ୍ୟ‘ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀ’</p> <p>ବିଷୟ : ବିଶ୍ଵଜିନ୍ନାବିବେକାନନ୍ଦ</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art

ଉତ୍ତମପାଠକବୋନସ୍ (GOOD READER BONUS(0/1/2/3/4marks) *

Term-I	Term-II
<p>ଉତ୍ତମପାଠକପାଇଁବୋନସ୍ସଂସ୍କାର ।</p> <p>(Good Reader Bonus Scheme)</p> <p>ପଠନପାଇଁପରାମର୍ଶିତପୁସ୍ତକ ।</p> <p>(Suggested books for Reading)</p> <p>୧. ଭାଗବତ (ଦଶମସ୍କନ୍ଧ , ଏକବିଂଶଅଧ୍ୟାୟ)</p> <p>ରଚୟିତା – ଅତିବଡ଼ୀଜଗନ୍ନାଥଦାସ</p> <p>୨. ‘ଆମେରିକାରଅନୁଭୂତି’</p> <p>ରଚୟିତା – ଅଧ୍ୟାପକଗୋଲୋକବିହାରୀଧଳ (ଫ୍ରେଣ୍ଡସପବ୍ଲିଶର୍ସ)</p> <p>୩. ଭକ୍ତଲମ୍ପିରୋପବନ୍ଧୁଦାସଙ୍କଜୀବନୀ (ଯେକୌଣସିଲେଖକ)</p>	<p>ଉତ୍ତମପାଠକପାଇଁବୋନସ୍ସଂସ୍କାର ।</p> <p>(Good Reader Bonus Scheme)</p> <p>ପଠନପାଇଁପରାମର୍ଶିତପୁସ୍ତକ ।</p> <p>(Suggested books for Reading)</p> <p>୧. ସ୍ଵାମୀବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କଜୀବନୀଓବାଣୀ</p> <p>ପ୍ରକାଶକ – ରାମକୃଷ୍ଣମଠଓରାମକୃଷ୍ଣମିଶନ</p> <p>୨. ମାଟିରମହାକବିସାରଳାଦାସ</p> <p>ରଚୟିତା – ପ୍ରଫେସରବୈଷ୍ଣବଚରଣସାମଲ</p> <p>(ବିଜୟନୀପବ୍ଲିକେଶନ୍ସ)</p> <p>୩. ସ୍ଵାଧୀନତାରକାହାଣୀ – ଲେଖକ –</p> <p>ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରକରଓଶ୍ରୀଭଗବାନପତି (ଗ୍ରହମନ୍ଦିର)</p> <p>୪. ଭାରତଦର୍ଶନହିମାଳୟପଥେ – ଡକ୍ଟରଜଗନ୍ନାଥମହାନ୍ତି</p> <p>(ଗ୍ରହମନ୍ଦିର)</p>

Note: Half-Yearly and Annual Exam can have a ‘Reading Bonus Section’ at the end of the question paper. This

will comprise comprehension-based question from the recommended books.

ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳ(Learning Outcomes)

**ପ୍ରସ୍ତାବିତଶିକ୍ଷକକାର୍ଯ୍ୟଧାରା , ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳତଥାପରାମର୍ଶିତକ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣନୀତିଏବଂସହାୟକସାମଗ୍ରୀ
(Pedagogical Approaches, Learning Outcomes and Suggested Activities/
Strategies and Teaching Aid)**

ପଦ୍ୟବିଭାଗ				
କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟର ନାମ	ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳ Learning Outcomes	ପ୍ରସ୍ତାବିତଶିକ୍ଷକକାର୍ଯ୍ୟଧାରା Pedagogical Approaches	ପରାମର୍ଶିତକ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣନୀତିଏବଂସହାୟକସାମଗ୍ରୀ Suggested Activities / Strategies and Teaching Aid
e.	ବର୍ଷା (ପଦ୍ୟ)	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର କଲ୍ପନା ଓ ବୋଧଶକ୍ତିର ବିକାଶ ହେଲା ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର ସମୀକ୍ଷାତ୍ମକ ମନୋବୃତ୍ତିର ବିକାଶ ସାଧନ ହେଲା ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶୈଳୀ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) କବିତାର ଆବେଗ, ଅନୁଭୂତିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ବୁଝାଇ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ ।</p> <p>(ଙ) ବର୍ଷାର ଚତୁର୍ଥ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଉପଲବ୍ଧି କଲେ ।</p> <p>(ଚ) କବିତାର କବିଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଅନୁଭୂତି କୋଣ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଛ) କବିତା ପାଠକରିତ ହିଁରୁ ଆନନ୍ଦଲାଭ କଲେ ।</p> <p>(ଜ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର ସୃଜନଶୀଳତାର ବିକାଶ ସାଧିତ ହେଲା ଓ କବିତାଲିଖନ ନିମିତ୍ତ ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ।</p> <p>(ଝ) ଗୁଗୁଲ୍ ଫର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରେଣୀ ପରୀକ୍ଷା ସଫଳତା ପୂର୍ବକ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।</p> <p>(ଞ) ‘ବର୍ଷା’ କବିତା ଆଧାରରେ ଦୃଶ୍ୟ - ଶ୍ରୀବ୍ୟାସ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ନିଜ ଭାଷାରେ କଥା ବାଞ୍ଛା , ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।</p> <p>(ଗ) ସକ୍ରିୟ ଓ ସଚେତନ କରୁଥିବା ବିଷୟ ସ୍ତରଗତ ଭାବରେ ବୁଝାବୁଝା ହେବ ଏବଂ ଆବୃତ୍ତିଗତ ସ୍ତରକୁ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରୀବ୍ୟାସ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝା , ଶୁଣି , ପଢ଼ି , ଲେଖିବା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବା ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲା ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହକରିତା ପଦ୍ଧତି ବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) ବର୍ଷାର ଚତୁର୍ଥ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଚ) ‘ବର୍ଷା’ କବିତାରେ ବିଷୟଭିତ୍ତିକ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଜୀବନୀ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>(ଖ) ‘ବର୍ଷା’ ସଂପର୍କିତ ଏକ କବିତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେଖାଇବେ ।</p> <p>(ଗ) ନିଜ ବଢ଼ିର ଦୃଶ୍ୟ ଅଙ୍କନ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଜଳପଥ , ସ୍ଥଳପଥ , ଆକାଶପଥ ସମ୍ପର୍କିତ ଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ‘ବର୍ଷା’ ପରି ଅନ୍ୟ ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଚ) ‘ବର୍ଷା’ କବିତାକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>e. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିସ୍କର ୨.</p> <p>ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାସିଫିକେସନ୍ ଆଲ୍.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ,</p> <p>୩. ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଫଟୋ ଚିତ୍ର</p> <p>୪. ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ କୃତି ‘ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ’ , ତୁଳାଭିଶା , ଗଜସ୍ତୁତି , ଶୈବାଗମ ଭାଗବତ ଆଦି ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ମାନଚିତ୍ର , ବର୍ଷା , ମେଘ , ବିଜୁଳି , ବେଙ୍ଗ , ଛତୁ , ରାଜା , ପୃଥିବୀ , ମୟୂର , ନଦୀ , ଅତିଥି ଆଦି ଫଟୋ</p>

				ତ୍ରୃତୀୟାଂଶାଦି ।
୨.	ପ୍ରଭାତଅବ କାଶ (ପଦ୍ୟ)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରଭାତସମୟର ସୁନ୍ଦର ଦେଖିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏବଂ ଏହି ସମୟରେ କରାଯାଇଥିବା ନିତ୍ୟକର୍ମ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଖାଇଲେ ।</p> <p>(ଖ) ରୁଚିକର ଏବଂ ପୌଷ୍ଟିକ ଖାଦ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କଲେ ।</p> <p>(ଗ) ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ନାମର ଯଥାର୍ଥତା ସମ୍ପର୍କରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଖାଇଲେ ।</p> <p>(ଙ) ମାତା ଯଶୋଦାଙ୍କର ବାସ୍ତବ୍ୟ ମତାପିତା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଚ) ଜନନୀଙ୍କର ସନ୍ତାନ ପ୍ରତିମତା ଏବଂ ସନ୍ତାନର ଜନନୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଖାଇଲେ ।</p> <p>(ଛ) କବିଙ୍କର ଭକ୍ତିଭାବ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଜ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସ୍ଵ-ରଚିତ କବିତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରଭାତସମୟର ବିଭିନ୍ନ ଚର୍ଚ୍ଚା, ଦୃଶ୍ୟ, ପରିବେଶ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ମନେପକାଇ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୋଧ କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ କବିତାର ଭାବାର୍ଥକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ବିଷୟଭିତ୍ତିକ କବିତାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଏବଂ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ସହିତ ଲବ୍ଧ ଜ୍ଞାନ ପରିମାପକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରି ପାରିବେ ।</p> <p>(ଙ) କବିତା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୀତିଶିକ୍ଷାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଧ କରିବା ସହିତ ବ୍ୟବହାରିକ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) କାଉ, କୁକୁଡ଼ା, ଶୁଆ, ମୟୂର ଓ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ପରସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଭିନ୍ନ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କର ଧ୍ୱନିବାହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ତା'ର ଭିତ୍ତି ଓ ସଂରକ୍ଷିତ କରି ଦେବେ ।</p> <p>(ଗ) ବାଲ୍ୟବୟସ୍କରେ କୃଷ୍ଣସମ୍ପର୍କିତ ଶୁଣିଥିବା କଥାକୁ ନିଜ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବନମାଳୀ ଦାସଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭଜନ ଓ ଜଣାଣ ଶୁଣିବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ବନମାଳୀ ପଦାବଳୀ' ସଂଗ୍ରହକରି ସେଥିରୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଭଜନ ଓ ଜଣାଣକୁ ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିଏସ୍ ୨.</p> <p>ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଗ୍ରାଫି ଫେଟେରିଆଲ୍. ପି. ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ବନମାଳୀ ଦାସଙ୍କ କଳ୍ପିତ ପ୍ରତିଛବି</p> <p>୪. ବନମାଳୀ ଦାସଙ୍କ କୃତି :</p> <p>ବନମାଳୀ ପଦାବଳୀ</p> <p>୫. ବଂଶୀ , ପକ୍ଷୀ , ଝରି, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ , କବଳୀ , ପେଡ଼ା , ଲହୁଣୀ</p> <p>, ବନ, ଗାଇଗୋଠ, ମାଆ ଯଶୋଦା , ଗୋପାଳବାଳକ, ଚକ୍ର</p> <p>, ସିଂହଦ୍ୱାର ଆଦି ଫଟୋ ଚିତ୍ର ଓ ଦୃଶ୍ୟ ଗ୍ରାହ୍ୟ ।</p>
୩.	ଜନ୍ମଭୂମି (ପଦ୍ୟ)	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଜନ୍ମଭୂମି ପ୍ରତି ଥିବା ଆତ୍ମକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଧ କଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଜନ୍ମଭୂମି ହିଁ ଆତ୍ମଜଳ, ବାୟୁ ଓ ଖାଦ୍ୟ ଦେଇ ଆତ୍ମା ଗଠିତ ପରିପୁଷ୍ଟ କରୁଛି । ଏହି ସତ୍ୟତାକୁ ସ୍ଵୀକାର କଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଜନ୍ମଭୂମିରେ ଆତ୍ମର ପ୍ରୟତ୍ନ ରିବାର, ପିତାମାତା, ଭାଇଭଉଣୀ ଓ ଖେଳ ସାଥୀ ରହିଥିବା କଥା</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆତ୍ମପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ମରଣାୟ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଦ୍ୟ ରଚନା କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ଉତ୍କଳର ଐତିହାସିକ ସ୍ମୃତିକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) 'ଜନ୍ମଭୂମି' ବିଷୟଭିତ୍ତିକ କବିତାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଆତ୍ମଜନ୍ମଭୂମି ସମ୍ପର୍କିତ</p>	<p>(କ) 'ଜନ୍ମଭୂମି' କବିତାରେ ଯେଉଁମାନେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର କଥାକୁ ହାୟା ଲାଭି, ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ତଥ୍ୟ ଲିଖିତ ହୋଇଛି । ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଜ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷକୁ ସଜାଇବେ ।</p> <p>(ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ବୀରପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଏକତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଜନ୍ମଭୂମି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ କବିମାନ</p>

		<p>କୁଜାଣିଲେ । (ଘ)ଆମଜନ୍ମଭୂମିରପର୍ବତ,ନଦୀ,ବନ,ଫୁଲଆଦିରଶୋଭାମଣିଷଜୀବନପ୍ରତିକେତେଆବଶ୍ୟକସେଜ୍ଞାନରଅଧିକାରୀହେଲେ । (ଙ)ଜନ୍ମଭୂମିସୁରକ୍ଷାପାଇଁପ୍ରାଣବଳୀଦେବାଦେବାକୁଶପଥକଲେ । (ଚ)ଜନ୍ମଭୂମିପ୍ରତିଯେଉଁମହାପୁରୁଷଙ୍କଅବଦାନରହିଛିସେମାନଙ୍କବିଷୟରେଅବଗତହେଲେ ।</p>	<p>ସଂଗୀତଶ୍ରବଣକରିବେ ।</p>	<p>ନେଲେଖୁଥିବାକବିତାଗୁଡ଼ିକୁସଂଗ୍ରହକରିପଢ଼ିବେ । (ଘ)ନିଜଜନ୍ମଭୂମିସମ୍ପର୍କିତଜାତୀୟସଂଗୀତକୁନିଜଖାତାରେଲେଖିବେ । (ଙ)ଜନ୍ମଭୂମିରମାନଚିତ୍ରଅଙ୍କନକରିସେଥିରେନିଜଜନ୍ମଭୂମିକୁଚିହ୍ନିତକରିବେ । (ଚ)ଜନ୍ମଭୂମିକାହିଁକିମାଆସହିତତୁଳନୀୟସମ୍ପର୍କିତଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେନିଜେସକ୍ରିୟାଅଂଶଗ୍ରହଣକରିନିଜରମତାମତଦେବେ । ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିକେସନ୍ ଆଲ୍.ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାମୂଳପକରଣ) ୩. ଓଡ଼ିଶାଓଡ଼ାରତରମାନଚିତ୍ର ୪. ଓଡ଼ିଶାମାଟିରେଜନ୍ମଗ୍ରହଣକରିଥିବାମହାପୁରୁଷଙ୍କଫଟୋଚିତ୍ର ୫. ତ୍ରିରଙ୍ଗାପତାକା ୬. ପଦ୍ମଚରଣପଟ୍ଟନାୟକଫଟୋଚିତ୍ର ୭. ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେଣୁ , ପଦ୍ମପାଖୁଡ଼ା , ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ , ଆଶାମଞ୍ଜରୀ , ଗୋଲାପଗଛଓସୁନାରବେଶଆଦିପୁସ୍ତକ । ୮. ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧିଓଫକୀରମୋହନପ୍ରଭୃତିଜୀବନୀପୁସ୍ତକ</p>
<p>୪.</p>	<p>ଶରତନଈ କୂଳେ (ପଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ)ବିଷୟବସ୍ତୁରପଠନପରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣଶରତରତୁରପ୍ରାକୃତିକସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟସହିତଅବଗତହେଲେ । (ଖ)ବିଭିନ୍ନରତୁମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁଶରତରତୁରପ୍ରାକୃତିକଶୋଭାସମ୍ପର୍କରେନିଜରଜ୍ଞାନପରିବର୍ଦ୍ଧିତକଲେ । (ଗ)କବିରାଧାମୋହନଗଡ଼ନାୟକଙ୍କସମ୍ପର୍କରେଅବଗତହେବାସହିତତାଙ୍କକାବ୍ୟକଶିଳୀସହିତପରିଚିତହେଲେ । (ଘ)ନୂତନଶବ୍ଦରଥ,</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେବିଭିନ୍ନରତୁସଂପର୍କରେସ୍ମରଣକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।(ଖ)ଶରତରତୁରପ୍ରାକୃତିକସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେସ୍ମୃତ୍ବୋଧକରିବେ । (ଗ) ଦୃଶ୍ୟ – ଶ୍ରୀବ୍ୟମାଧ୍ୟମରେକବିତାରଭାବବୋଧକୁହୁଦୟଙ୍ଗମକରିବେ । (ଘ)ରତୁସମ୍ପର୍କିତଶବ୍ଦମାନରେସକ୍ରିୟାଅଂଶଗ୍ରହଣକରିବେ । (ଙ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀକବିତାରେବ୍ୟବହୃତନାନାବିଧିରଓଆଲଙ୍କାରିକପ୍ରୟୋଗସହିତପରିଚିତହେବେ ।</p>	<p>(କ)ରାଧାମୋହନଗଡ଼ନାୟକଙ୍କରଚିତ'କୈଶୋରିକା'ସୂର୍ଯ୍ୟଓଅନ୍ଧକାର'କବିତାପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକସଂଗ୍ରହକରିବେ । (ଖ)ପଠିତକବିତାକୁଆଧାରକରିଶରତରତୁରଏକଚିତ୍ରଅଙ୍କନକରିବେ । (ଗ)ଗଙ୍ଗଶିଉଳିଫୁଲରଏକମାଳପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ । (ଘ)କବିତାକୁଆଧାରକରିକେତେକପ୍ର</p>

		<p>ପ୍ରତିଶବ୍ଦ, ବିପରୀତଶବ୍ଦ, ଲିଙ୍ଗପରିବର୍ତ୍ତନଇତ୍ୟାଦିବ୍ୟାକରଣିକଜ୍ଞାନଅର୍ଜନକଲେ ।</p> <p>(ଢ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେକେତେକଶବ୍ଦକୁଆଧାରକରିଏକକବିତାଲେଖିବାକୁସମର୍ଥହେଲେ ।</p>		<p>ଶ୍ଳୋକପଠକରିବେ ।</p> <p>(ଢ) କବିତାକୁସ୍ଵରଆବୃତ୍ତିନିମନ୍ତେଅଭ୍ୟାସକରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨.</p> <p>ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିମେଟେରିଆଲ୍.ପି.ଟି. (ଗୁଣାମୂଳଉପକରଣ ଗା.</p> <p>ରାଧାମୋହନଗଡ଼ନାୟକଙ୍କଫଟୋଗ୍ରାଫି</p> <p>୪. କାଶିଚଣ୍ଡି , ଗଙ୍ଗଶିଉଳିଫୁଲ , ଆମ୍ବଡ଼ାଳ</p> <p>୫. ଶରତଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରାକୃତିକଦୃଶ୍ୟ</p> <p>୬. କୈଶୋରିକା , ସୂର୍ଯ୍ୟଓଅକ୍ଷକାର , ପଶୁପକ୍ଷୀରକାବ୍ୟ , ଶାମ୍ବୁକାରସ୍ଵପ୍ନ, ଉତ୍କଳିକାଆଦିପୁସ୍ତକ ।</p>
୫.	ଧୂଳି	<p>(କ) ଓଡ଼ିଆସାହିତ୍ୟକୁସମୃଦ୍ଧକରିବାରକବୟିତ୍ରୀଙ୍କଅବଦାନବିଷୟରେଜାଣିଲେ ।</p> <p>(ଖ) କ୍ଷୁଦ୍ରଧୂଳିକଣାରମହାକ୍ଳାବନାଦର୍ଶକୁହୃଦୟଙ୍ଗମକରିପାରିଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଧୂଳିରଜୀବନାଦର୍ଶକୁଆପଣେଇନିଜଚରିତ୍ରଗଠନରେବ୍ରତୀହେବେବୋଲିଶପଥନେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେତୁବାଅନ୍ୟାନ୍ୟକ୍ଷୁଦ୍ରଜିନିଷଗୁଡ଼ିକରମହାନତାକୁହୃଦିବାରୋସକ୍ଷମହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ଧୂଳିରଚରିତ୍ରକୁଅବଲମ୍ବନକରିନିଜରସୁଗୁଣତଥାଦୁର୍ଗୁଣଗୁଡ଼ିକୁଚିହ୍ନଟକଲେ । (ଚ) ଧୂଳିରଆତ୍ମିକତାକୁଆଧାରକରିକିଛିଚିତ୍ରାଙ୍କନ , ଆତ୍ମିକଆଲିଖନଭଳିସର୍ଜନାକରିବାରୋସକ୍ଷମହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେକ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାମଧ୍ୟରେଅନ୍ତର୍ନିହିତମହାନତାରଭାବକୁସ୍ମରଣକରିବାରୋସକ୍ଷମହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ମାନଅଭିମାନକୁପରିତ୍ୟାଗକରିସହ୍ୟକରିବାରଶକ୍ତିହିଁଶ୍ରେଷ୍ଠଶକ୍ତିଏହିଭାବକୁଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀହୃଦବୋଧକରିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାରଅନ୍ତର୍ନିହିତଭାବବୋଧକୁହୃଦବୋଧକରିବାରୋଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀକବିତାରେବ୍ୟବହୃତନାନାବିଧିକ୍ଷଣଓଆଲଙ୍କାରିକପ୍ରୟୋଗସହଭାବଗତଓଭାଷାଗତସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁଉପଭୋଗକରିବାରୋସକ୍ଷମହେବେ ।</p>	<p>(କ) ନାରୀକବିବିଦ୍ୟୁତ୍ପ୍ରଭାଦେବୀଙ୍କ ‘ଉତ୍କଳସାରସ୍ଵତପ୍ରତିଭା’ , ସ୍ଵପ୍ନଦୀପ’ , ମରୀଚିକା’ , ଝରାଶିଉଳିପ୍ରଭୃତିକବିତାସଂଗ୍ରହକରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଧୂଳି , ସାନ , ପଥଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକରସମାନଲୟତ୍ଵାଶବ୍ଦଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାଟିକୁମନେରଖିବାସହିତଏହାକୁସ୍ଵରଆବୃତ୍ତିକରିଏକଭିଡ଼ିଓକ୍ଲିପ୍ପ୍ରସ୍ତୁତକରିବିଷୟଶିକ୍ଷକଙ୍କନିକଟକୁପଠାଇବେ ।</p> <p>(ଢ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଖୁଦ୍ରପରିଶ୍ରମକରିସମାଜରେପ୍ରତିଷ୍ଠିତହୋଇଥିବାବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵମାନଙ୍କସମ୍ପର୍କରେଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨.</p> <p>ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିମେଟେରିଆଲ୍.ପି.ଟି. (ଗୁଣାମୂଳଉପକରଣ ଗା.</p> <p>ବିଦ୍ୟୁତ୍ପ୍ରଭାଦେବୀଙ୍କଫଟୋଗ୍ରାଫି</p> <p>୪. ଉତ୍କଳସାରସ୍ଵତପ୍ରତିଭା , ସ୍ଵପ୍ନଦୀପ , ମରୀଚିକା</p>

				, ଝରାଶିଉଳି , ଯାହାକୁ ଯିଏ , ବନ୍ଧନିକାଆଦି ପୁସ୍ତକ ୫. ମାଟି ଓ ଧୂଳି , ଜନ୍ମ- ମୃତ୍ୟୁ ଆଦି ଫଟୋ ଚିତ୍ର ଓ ଦୃଶ୍ୟ ଗ୍ରା ବ୍ୟା
ଗବ୍ୟ ବିଭାଗ				
କ୍ରମି କ୍ରମ ଖ୍ୟା	ବିଷୟର ନାମ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣ ନୀତି ଏବଂ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES / STRATGIES AND TEACHING AID
୭.	ବନବାଣୀ (ଗବ୍ୟ)	(କ) ପ୍ରାଚୀନ ଅରଣ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଗୌରବ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେ ଲେ। (ଖ) ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାଚୀନ ଭା ରତର ଯୋଗୀ ରକ୍ଷିତ ନିଜର ମ ହାନ ଅବଦାନ ବିଷୟରେ ଜାଣିଗ ର୍ବିତ ହେଲେ। (ଗ) ପ୍ରାଚୀନ ଗୁରୁକୁଳ ଆଶ୍ରମ ଓ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଧିରାପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝି ପ୍ରାଚୀନ ଭା ଷ୍ଟ୍ରୀରେ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କିପରି ସୁଦୃଢ଼ କରି ହେବ, ସେହି ବିଷୟରେ ନିଜର ମତାମତ ତଦେବାରେ ସମର୍ଥନ ହେଲେ। (ଘ) ଭାରତର କାବ୍ୟ, ନାଟକ ଓ ପୁରାଣ ଆଦି ପଠନରେ ଆଗ୍ରହୀ ହେଲେ। (ଙ) ଜୀବନରେ ବହୁ ବାଧା ବିପ୍ଳବ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ି ଓ ପ୍ର ତ୍ୟେକ ସମସ୍ୟା ଆମକୁ ଶିକ୍ଷା ପ୍ର ଦାନ କରେ ବୋଲି ଜାଣିଲେ ଓ ନି ଜକୁ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କ ରିବାକୁ ଶିଖିଲେ। (ଚ) ଜାତିର ବିଲୟକୁ ଅଟକାଇ ବାକୁ ହେଲେ ଆମର ଲୁପ୍ତ ପ୍ରାୟ ଜାତିର ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱର ପୁନରୁଦ୍ଧା ର ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ହୃଦ ୟଙ୍ଗମ କରି ସେ ଦିଗରେ ଅଧିକ ରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବ୍ରତୀ ହେବେ ବୋଲି ଶପଥ ନେଲେ। (ଛ) ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରକୃ ତି ପ୍ରତି ଆମକୁ ସଂବେଦନଶୀଳ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ହୃଦୟଙ୍ଗ ମକଲେ ଓ ପ୍ରକୃତିକୁ ଆଧାର କରି ନିଜେ କିଛି ସୃଜନାତ୍ମକ ରଚନା କ ରିବାର ସମ୍ଭାବନା ହେଲେ।	(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ବୃକ୍ଷ ସମୂହୀୟ ଦୃଶ୍ୟ ଗ୍ରା ବ୍ୟ ଦେଖିବେ। (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରେ ବୃକ୍ଷ ସଂପର୍କରେ ପଠିତ ‘କାଲ ଭେରିଆ କାନ୍ଥୁଛି’ ବିଷୟରୁ ‘ଶିକ୍ଷାଲାଭ କଲେ?’ ସେ ସମ୍ପର୍କିତ ନିଜ ଅଭିମତ ରଖିବେ। (ଗ) ବନବାଣୀ ହିଁ ଏ ସଭ୍ୟତାର ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱ, ଏ ବିଚାରଧାରାକୁ ହୃଦ୍ୟ ବୋଧ କରିବେ। (ଘ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଦ୍ରୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟ କ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥନ କ ରିବେ। (ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦ ଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅ ଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଥାବା କ୍ୟାମ୍ପୁସ୍ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ଅଭିଧାନ ବ୍ୟବ ହାର କୌଶଳ ଜାଣିବେ। (ଚ) ଭାରତର କାବ୍ୟ ନାଟକ ପୁରାଣାଦିରେ ଅରଣ୍ୟକୁ କିପରି ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ସେ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବେ।	(କ) ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଗୁରୁକୁଳ ଆଶ୍ରମ ର ସୁନ୍ଦର ପଠିତ୍ରକୁ ଅଙ୍କନ କରି ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ସୁସଜ୍ଜିତ କରିବେ। (ଖ) ‘ବନବାଣୀ’ ଭାରତର ବାଣୀ 'ଶୀର୍ଷକ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରତି ଯୋଗିତା ରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ନିଜର ଅଭିମତ ତରଖିବେ। (ଗ) ବୃକ୍ଷକୁ ନେଇ କ୍ଷୁଦ୍ର କବିତା ଲେଖି ବେ। (ଘ) ବୃକ୍ଷର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସ୍ଲୋଗାନ୍ ସୂଚକ କରିବେ। (ଙ) ପୋଷ୍ଟର, ବୁକ୍ଲର୍, ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ ଓ ପାଠ୍ୟାୟତାରେ ସକ୍ରି ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବେ। (ଚ) ସତ୍ୟବାଦୀ ବନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କ ରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ। (ଛ) ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରଚନା ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ। ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଟକ୍ , ଡିଏସ୍ ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାସିକାଲ ଫୋଟୋ ଆଲ୍.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କ ରାମଚୋଟିତ୍ର ୪. ସମାଜ ଶାସ୍ତ୍ରର କାଗଜ , ସତ୍ୟବାଦୀ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକା , ଧର୍ମପଦ , ବନ୍ଦୀର ଆତ୍ମକଥା , କାରାକବିତା , ଗୋ- ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଆଦି ପୁସ୍ତକ ୫. ଗୁରୁକୁଳ ଆଶ୍ରମ ଚିତ୍ର

				<p>୨. ଅଭିଜ୍ଞାନଶାସ୍ତ୍ରାଳୟ , କୁମାରସମ୍ବନ୍ଧ , ଉତ୍ତରରାମଚରିତ , ରାମାୟଣ ,ମହାଭାରତଆଦିକାବ୍ୟ ୩. ପ୍ରକୃତି ,ମୁନିବନଚରୁକ୍ଷାୟା,ରାମାୟଣ, ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କବନବାସ ,ମହାଭାରତ, ପଞ୍ଚୁପାଣ୍ଡବ ,ରଷିଆଶ୍ରମଆଦିରଫଟୋଚିତ୍ର ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରୀବ୍ୟା</p>
୭.	<p>ମୋଜୀବନ ରଅଭିଜ୍ଞାନ ଆ (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କରକଳ୍ପନାଓବୋଧଶକ୍ତିରବିକାଶସାଧନହେଲା । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀନିଜମନମଧ୍ୟରେ ଦେଶପ୍ରେମରଭାବଜାଗୃତକରିବାରେସକ୍ଷମହେଲେ । (ଗ) ସମାଜରେକାହାକୁହୀନଦୃଷ୍ଟିରେନଦେଖିବାପାଇଁପ୍ରତିଜ୍ଞାକଲେ । (ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କମନମଧ୍ୟରେ ସେବା, କର୍ମଠି, ସତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞତାଲିମହାନଗୁଣରଭଦ୍ରକହେଲା । (ଙ) ଧନୀଗରିବସମସ୍ତଙ୍କୁସମ୍ମାନଦେବଓରଶିକ୍ଷାଲାଭକରିବାସହିତତା'ରପ୍ରକୃତଭଦ୍ରାହରଣଦେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀରେଘଟିଥିବାସ୍ଥରଣୀୟଘଟଣାକୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ । (ଖ) ନିଜଜୀବନରଲକ୍ଷ୍ୟକୁସ୍ଥିରକରିବାସହିତମାତୃଭୃତ୍ପ୍ରତିନିଜରକର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧତାକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବେ । (ଗ) ଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇଁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ । (ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶକ୍ତଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୂତନଶବ୍ଦରଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକପ୍ରୟୋଗନିମନ୍ତେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ । (ଙ) 'ମୋଜୀବନରଅଭିଜ୍ଞାନ' ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧରାକୁମୌଖିକ , ଲିଖିତତଥାବ୍ୟବହାରିକଜୀବନରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେବେ । (ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଜୀବନୀଓଆତ୍ମଜୀବନୀମଧ୍ୟରେଥିବାପାର୍ଥକ୍ୟକୁବୁଝିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p>	<p>(କ) ନିଜଅଞ୍ଚଳରେଦରିଦ୍ରରକଷାଘାତଯୋଗୁଁପଢ଼ିବାରେଅସମର୍ଥହେଉଥିବାଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁସମର୍ଥକରିବାପାଇଁନିଜରଶ୍ରମଦାନକରିପ୍ରକୃତସେବାରପରିଚୟଦେବେ । (ଖ) ଖବରକାଗଜରେପ୍ରକାଶିତହେଉଥିବାଅଶିକ୍ଷିତଲୋକଙ୍କୁଶିକ୍ଷିତକରିବାସମ୍ପର୍କରେତଥ୍ୟକୁସଂଗ୍ରହକରିରଖିବେ । (ଗ) ଅନ୍ୟକୁକେଉଁକେଉଁସାହାଯ୍ୟକରିଛନ୍ତିତାରଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ । (ଘ) ନିଜଜନ୍ମଦିବସରେଅନାଥଶ୍ରମପରିଭ୍ରମଣରେଯାଇସେମାନଙ୍କସହିତକିଛିସମୟକାଟିବେସହିତସେମାନଙ୍କୁସୁସିକରିବାପାଇଁବିଭିନ୍ନଖେଳକୌତୁକକରିବେ । ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିଏସ୍ ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୟାଲିଗିମେଟେରିଆଲ୍.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ) ୩. ସତ୍ୟନାରାୟଣରାଜଗୁରୁ , ମହାରାଜାକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଗଜପତିଙ୍କଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ଓଡ଼ିଶାରମାନଚିତ୍ର ୫. ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧିଙ୍କଜୀବନାଦର୍ଶଆଧାରିତଦୃଶ୍ୟଶ୍ରୀବ୍ୟା ୬. ମୋଜୀବନସଂଗ୍ରାମ , ଓଡ଼ିଆଭାଷାରଉପଭାଷା , କଳିଙ୍ଗରଆତ୍ମକଥା , ଗଙ୍ଗବଂଶରଇତିହାସଆଦିପୁସ୍ତକ ।</p>

				<p>୭. ସ୍ଵାଧୀନତାଆନ୍ଦୋଳନରଦୃଶ୍ୟ ଶ୍ରାବ୍ୟ।</p>
<p>୮.</p>	<p>କ'ଶଶିଖିବା (ଗବ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ଭ୍ରମଣକାହାଣୀରୁଜ୍ଞାନଆହରଣ କରିବାସହିତଶାରୀରିକପରିଶ୍ରମକୁସମ୍ମାନଦେବାକଥାଶିଖିଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଦୋଷକୁଛାଡ଼ିଗୁଣକୁଗ୍ରହଣ କରିବାକଥାଜାଣିବାସହିତଆମେରିକୀୟଙ୍କପରିଅନ୍ୟକୁଯେ କୌଣସିକାମପାଇଁପ୍ରଶଂସାକରିବାଶିଖିଲେ ।</p> <p>(ଗ) ବିଷୟଟିକୁଶୁଦ୍ଧପଠନନିମନ୍ତେସମ୍ପନ୍ନହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) କେବଳମୂଲିଆହାତରେ ଦେଶଭଙ୍ଗତିହେବନି, ଶିକ୍ଷିତମାନେମଧ୍ୟଗ୍ରମପାଇଁଲଢ଼ିତନହୋଇକାମକଲେଦେଶପ୍ରଗତିକରିବଏକଥାକୁଜାଣିଲେ ।</p> <p>(ଙ) ମାଛିନୁହେଁମହୁମାଛିପରିଗୁଣବାନ୍ଦ୍ରେବାକୁପଶକଲେ ।</p> <p>(ଚ) ଆମେରିକାରଷ୍ଟେଟ୍‌ଏଞ୍ଜିଲାର୍ , ଜର୍ଜଓପାସିଂଟନ୍‌ପୋଲସମ୍ପର୍କିତ ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟଦେଖିସେସ୍ଥାନରପରିବେଶ , ଭାଷାସହିତଜ୍ଞାନଆହରଣକଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେବିଭିନ୍ନସ୍ଥାନକୁବୁଲିଯାଇଥିବାରଘଟଣାକୁମନେପକାଇବେ ।</p> <p>(ଖ) ବାସ୍ତବଜ୍ଞାନଟିରସ୍ଥାୟୀଏକଥାକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଶୁଦ୍ଧଲିଖନସ୍ତୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇଁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୂତନଶବ୍ଦରଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକପ୍ରୟୋଗନିମନ୍ତେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ଆମେରିକାରଷ୍ଟେଟ୍‌ଏଞ୍ଜିଲାର୍ , ଜର୍ଜଓପାସିଂଟନ୍‌ପୋଲ , କଲଗେଟ୍‌ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟପ୍ରଭୃତିଦର୍ଶନୀୟସ୍ଥାନରଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟଦେଖିବେ ।</p> <p>(ଚ) ଲେଖକପ୍ରଫେସରଗୋଲୋକବିହାରୀଧଳଙ୍କଫଟୋଟିତ୍ରଦେଖିତାଙ୍କୁଚିହ୍ନିବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଭିନ୍ନଦର୍ଶନୀୟତଥାପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥାନରନାମଟିତ୍ରଦେଖିକହିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିପରୀତଶବ୍ଦ , ଲିଙ୍ଗପରିବର୍ତ୍ତନ , ପ୍ରତିଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁନେଇକରାଯାଇଥିବାକାହୁଡ଼ିରେଅନ୍ତର୍ଲାଇନ୍‌ଖେଳିବେ ।</p> <p>(ଗ) କୋଠରୀମଧ୍ୟରୁଅକ୍ଷରବାଛିଶବ୍ଦଗଠନକରିବାରକୌଶଳଶିଖିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଲେଖକଙ୍କ 'ଆମେରିକାଅନୁଭୂତି' ତଥାଅନ୍ୟାନ୍ୟପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକସଂଗ୍ରହକରିପଢ଼ିବେଓସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କସହିତଆଲୋଚନାକରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଶ୍ଵମାନଚିତ୍ରଓଭାରତମାନଚିତ୍ରରେଏହିବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତଦର୍ଶନୀୟସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁଚିହ୍ନିତକରିବେ ।</p> <p>(ଚ) 'କ'ଶଶିଖିବା' ବିଷୟକୁଆଧାରକରିଏକପ୍ରକଳ୍ପପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିସ୍ଟର ୨.</p> <p>ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିମେଟେରିଆଲ୍‌ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଭପକରଣ)</p> <p>୩. ସତ୍ୟନାରାୟଣରାଜଗୁରୁ , ମହାରାଜାକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଗଜପତିଙ୍କଫଟୋଟିତ୍ର</p> <p>୪. ପ୍ରଫେସରଗୋଲୋକବିହାରୀଧଳଙ୍କଫଟୋଟିତ୍ର</p> <p>୫. ଆମେରିକାଅନୁଭୂତି, ଲଣ୍ଡନଟିଠି , ଅମରମଣିଷ, ପେଟରପବନପାଟିରକଥା, ଧ୍ଵନିବିଜ୍ଞାନ , ଭାଷାଶାସ୍ତ୍ରପରିଚୟ , ସହଜଂରାଜୀଭଜାରଣଶିକ୍ଷାଆଦିପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୬. ବିଶ୍ଵମାନଚିତ୍ରରେଆମେରିକାଓଭାରତରରୂପଚିତ୍ର ।</p> <p>୭. ଷ୍ଟେଟ୍‌ଏଞ୍ଜିଲାରକୋଠା , ଜର୍ଜଓପାସିଂଟନ୍‌ପୋଲଆଦିଫ</p>

				ଟୋଟିତ୍ୱ ୮. ଆମେରିକାଜୀବନଚର୍ଚ୍ଚାରଦୃଶ୍ୟ ଶ୍ରୀବ୍ୟ
୯.	ସଡ଼କସୁର କ୍ଷାଜୀବନର କ୍ଷା (ଗବ୍ୟ)	(କ) ଜୀବନରମୂଲ୍ୟବୁଝିବାସହିତଦୁ ର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଶାକୁଳିପରିବର୍ତ୍ତାଇଦିଆଯା ଇପାରିବ , ସେସମ୍ପର୍କରେଜ୍ଞାନଅର୍ଜନକଲେ । (ଖ) ଇଂଜିନିଟାଳିତଗାଡ଼ିଚଲାଇବା ନିମନ୍ତେବୟସଓବ୍ୟବସ୍ଥାସମ୍ପର୍କ ତ୍ୟକସାଧାରଣଧାରଣାଲାଭକ ଲେ । (ଘ) ରାସ୍ତାରେଚାଲିବାଓସାଇକେଲ୍ ,ଗାଡ଼ିଚଲାଇବାରନିୟମସମ୍ପର୍କ ରେଅବଗତହେଲେ । (ଙ) ଗାଡ଼ିଚଲାଇବାବେଳେହେଲ୍ ମେଟ୍ , ସିଟ୍‌ବେଲ୍‌ଟବ୍ୟବହାରନିମନ୍ତେ ଗାଡ଼ିଚାଳକଙ୍କୁପରାମର୍ଶଦେଲେ । (ଚ) ଗାଡ଼ିକିମ୍ପସାଇକେଲ୍‌ଚଲାଇବା ସମୟରେମୋବାଇଲ୍‌ଫୋନ୍ ବ୍ୟବହାର , ଛତାଧରିବା , ହାତଛାଡ଼ିବାକୁଭଲିବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟଠାରୁନିବୃତ୍ତରହିବାକୁଶପ ଥନେଲେ ।	(କ)ଜୀବନରମହତ୍ତ୍ୱକୁବୁଝିବାରେସକ୍ଷମ ହେବେ । (ଖ) ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଶାକୁରାକିପରିନିଜର , ପରିବାରର , ଦେଶରକ୍ଷତିହୁଏସେକଥାକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରି ବେ । (ଘ) ରାସ୍ତାରେଚାଲିବା , ସାଇକେଲ୍ ,ଗାଡ଼ିଚଲେଇବାସମ୍ପର୍କତନିୟମକୁଜାଣିବେ । (ଙ) ଟ୍ରାଫିକ୍‌ନିୟମକୁଭଲଭାବରେବୁଝିକାର୍ଯ୍ୟ ରେଲଗାଇବେ । (ଚ) ଅସାବଧାନତାଯୋଗୁଁକିପରିଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଶାପ ଟେତାହାରଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରୀବ୍ୟଦେଖିବେ । (ଛ) ରାସ୍ତାପାର୍ଶ୍ୱରେଦିଆଯାଇଥିବାସଂକେତସ ମ୍ଭନ୍ଧରେସାଧାରଣଧାରଣାରଖିବେ ।	(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘ସଡ଼କସୁରକ୍ଷାଜୀ ବନକ୍ଷା’ ବିଷୟକୁଆଧାରକରିଏ କପଥପ୍ରାକ୍ତକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକପ୍ରସ୍ତୁତକରି ବେ । (ଖ) ରାସ୍ତାରେବ୍ୟବହୃତସଙ୍କେତଗୁଡ଼ି କସଂଗ୍ରହକରିଖାତାରେସଂଗଲ ଗୁକରିବେଓନିଜପରିବାରସହିତ ଏସମ୍ପର୍କରେଆଲୋଚନାକରିବେ । (ଗ) ଟ୍ରାଫିକ୍‌ଲାଲଟ୍‌ରଓଜେବ୍ରାକ୍ରସିଂ ରଏକଚିତ୍ରଖାତାରେଅଙ୍କନକରି ବେ । (ଘ) ସଡ଼କସୁରକ୍ଷାନିମନ୍ତେସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏଲେଖାଏଁସ୍ନୋଗାନ୍‌ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଙ) ସଡ଼କଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଶାକୁରୋକିବାନିମ ନ୍ତେଏକପ୍ରକଳ୍ପପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ । ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିଏସ୍‌ର ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୱାଲିଟିମେଟେରି ଆଲ୍‌ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାମୂକଭପକରଣ) ୩. ରାସ୍ତାରସାଙ୍କେତିକଚିହ୍ନରପରିଚ ୟ ୪. ଟ୍ରାଫିକ୍‌କ୍ଷକଓଜେବ୍ରାକ୍ରସିଂରଦୃଶ୍ୟ ୫. ଟ୍ରାଫିକ୍‌ନିୟମଭଲ୍‌ଘନନିତଦୁ ର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଶାରଦୃଶ୍ୟଶ୍ରୀବ୍ୟ । ୬. ରେଡ଼ିୟମ୍‌ରିବନ , ସାଇକେଲ୍‌ରେବ୍ରେକ୍ ,ଘଣ୍ଟିଓଲାଲଟ୍‌ରଦୃଶ୍ୟ ୭. ମୋବାଇଲ୍ ,ହେଲ୍‌ମେଟ୍‌ଆଦିରବ୍ୟାବହାରିକ ଦିଗ ।
୧୦.	ଦେଶପ୍ରେମୀ କଏବୀ	(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀପରାଧୀନତାଓସ୍ୱାଧୀନ	(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀରେସ୍ୱା ଧୀନତାସଂପର୍କରେପଢ଼ିଥିବ ।	(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେବିନାୟକଦାମୋ

	<p>(ଗଦ୍ୟ)</p> <p>ତାମଧରେଥିବାବିଭେଦତାକୁହୁ ଦ୍ବୋଧକଲେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କରକଲ୍ପନାଓ ବୋଧଶକ୍ତିରବିକାଶହେଲେ । (ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣସଭରକରଙ୍କଜୀ ବନୀସମ୍ପର୍କିତବିଷୟସହିତପରି ଚିତହେଲେ । (ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀବିଷୟରଆବେଗ, ଅ ନୁଭୂତିରକୁହୁଦୟଙ୍ଗମ (ଙ) ସ୍ଵାଧୀନତାସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କସା ମାଜିକମୂଲ୍ୟବୋଧକୁବୁଝିଲେ । (ଚ) ବ୍ୟକ୍ତିମଧ୍ୟରେଲୁଚିରହିଥିବାମ ହାନ୍ତୁକ୍ତିକୁଅନୁଭବକଲେ । (ଛ) ସ୍ଵାଧୀନତାନିମନ୍ତେସହଯୋଗୀ ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କରଦେଶପ୍ରତିଥିବାବି ଶେଷଦୃଷ୍ଟିକୋଣସହିତପରିଚି ତହେଲେ । (ଜ) ବିଷୟପାଠକରିତହିଁରୁଆନନ୍ଦ ଲାଭକଲେ । (ଝ) ମନରେଦୟା, ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ତ୍ୟାଗ, ମାନବିକତା, ପରୋପକା ରିତା, କ୍ଷମା ଇତ୍ୟାଦିଗୁଣର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସାଧନକରିବାସହିତଉଚ୍ଚଚରିତ୍ର ଗଠନଦିଗରେନିଜକୁସମର୍ଥହେ ଲେ ।</p>	<p>‘ଜାତୀୟଧ୍ଵଜାଆମଉଡ଼ଇଫରଫର’, ଦେଶଭକ୍ତଲକ୍ଷ୍ମଣନାୟକ, ‘ଆମେଭାରତରଶିଶୁ’ ବିଷୟକୁସ୍ମରଣକରି ବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେବାସହିତବିନାୟକଦା ମୋଦରସଭରକରଙ୍କଦେଶାତ୍ମକଭାବକୁହୁ ଦ୍ବୋଧକରିବେ । (ଖ) ମାତୃଭୂମି, ମାତୃଭାଷାଓସ୍ଵଦେଶପ୍ରୀତିରଭାବକୁଜାଗ୍ରତ କରାଇବାସହିତକଷ୍ଟାଜିତସ୍ଵାଧୀନତାକୁଅ କ୍ଷୁର୍ଭୂତରୁବାପାଇଁପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧହେବେ । (ଘ) ଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟ କ୍ତିପାଇଁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରି ବେ । (ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅ ଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେଦୃତନଶବରଅର୍ଥତଥାବା କ୍ୟାମ୍ବକପ୍ରୟୋଗନିମନ୍ତେନିଜକୁସମର୍ଥକରି ବେ । (ଛ) ବିନାୟକଦାମୋଦରସଭରକରଙ୍କଉପ ରେଆଧାରିତଦୃଶ୍ୟ- ଶ୍ରାବ୍ୟଦେଖିବେ ।</p>	<p>ଦରସଭରକରଙ୍କଜୀବନୀଆଧା ରିତଏକକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକପ୍ରସ୍ତୁତକରି ବେ । (ଖ) ଦେଶାତ୍ମବୋଧକସ୍ମୋଗାନଲେଖି ବେ । (ଗ) ସ୍ଵାଧୀନତାସଂଗ୍ରାମରେଯୋଗଦେ ଇଥିବାମହାନବିପ୍ଳବୀଙ୍କରଚିତ୍ରସ ହିତଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ । (ଘ) ଶବ୍ଦାର୍ଥଓଲିଙ୍ଗପରିବର୍ତ୍ତନକୁଆଧା ରକରିଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେଏକଜଣା- ଅଜଣାପ୍ରତିଯୋଗିତାକରିବେ । (ଙ) ‘ଦେଶପ୍ରେମ’ ଶୀର୍ଷକକୁଆଧାରକ ରିବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେବକ୍ତୃତାଦେ ବେ । (ଚ) ଆଦର୍ଶଉଚ୍ଚପଠନଅଭ୍ୟାସକରି ବେ । ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡଃର ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିମେଟେରି ଆଲ୍.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ) ୩. ରାମପ୍ରସାଦମହାନ୍ତିଙ୍କରଚିତବଜା ରେବାଜା , ଶିଶୁପତିକାମୀନାବଜାର , ଶିଶୁଲେଖା , ଲୁଲୁଆମପାରିବାର , ଦେଶପ୍ରେମୀକଏଦରକାହାଣୀଆ ଦିପୁସ୍ତକଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେପ୍ରଦର୍ଶନ । ୪. ସ୍ଵାଧୀନତାସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କଫ ଟୋଚିତ୍ର ୫. ଜାତୀୟପତାକା , ଇଂଲଣ୍ଡ , ଭାରତଓଓଡ଼ିଶାରମାନଚିତ୍ର ।</p>
<p>୧୧.</p>	<p>କିଏଭାସେ କିଏବୁଡେ (ଗଦ୍ୟ)</p> <p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ଓଘରେପାଣିରେଭାସୁଥିବାଏ ବଂବୁଡୁଥିବାକେତେକଦ୍ରବ୍ୟର ଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବାରେସ କ୍ଷମହେଲେ । (ଖ) ଡଙ୍ଗା ,</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେପାଣିରେକିଛିଭାସୁଥି ବାଓବୁଡୁଥିବାଘଟଣାକୁମନେପକାଇବା ରେସମର୍ଥହେବେ । (ଖ) କାଗଜଡଙ୍ଗାକରିତାକୁପାଣିରେଭସାଇ ବାରେସମର୍ଥହେବାସହଭାସିବାରକାରଣ ଜାଣିବାରେସମର୍ଥହେବେ । (ଗ) ବଇତବନ୍ଦାଶସମୟରେଡଙ୍ଗାଭସାଇବାର</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଆର୍କିମିଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କଜୀ ବନୀଆଧାରିତଏକକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକପ୍ର ସ୍ତୁତକରିବେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେଆୟୋଜିତବାର୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀଉତ୍ସବରେଆର୍କିମିଡ଼ିସ୍</p>

		<p>ଜାହାଜପାଣିରେଭାସୁଥିବାବେଳେଲୋକପିନ୍ଧକଣ୍ଠାପାଣିରେବୁଡ଼ିଯିବାରକାରଣକୁବୁଝିବାରେସକ୍ଷମହେବାସହଏହାକୁନିଜେପରୀକ୍ଷାକଲେ।</p> <p>(ଗ)ଆର୍କିମେଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କପରୀକ୍ଷାପଦ୍ଧତିକୁଘରେନିଜେପରୀକ୍ଷାକରିଦେଖିଲେ।</p> <p>(ଘ)ପ୍ରତିଭାବାନବ୍ୟକ୍ତି, ଶତ୍ରୁଦେଶରହୋଇଥିଲେମଧ୍ୟସେମାନଙ୍କୁସମ୍ମାନଦେବାରଶିକ୍ଷାଅର୍ଜନକଲେ।</p> <p>(ଙ) ଅନୁଛେଦଲିଖନପ୍ରଣାଳୀସହିତଉପଯୁକ୍ତବିରାମଚିହ୍ନଲଗାଇବାରକୌଶଳଶିକ୍ଷାକଲେ।</p> <p>(ଚ) ଏକପଦୀକରଣ, ଶୁଦ୍ଧବାକ୍ୟଗଠନଆଦିବ୍ୟାକରଣିକଜ୍ଞାନଅର୍ଜନକଲେ।</p> <p>(ଛ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେକେଉଁଜିନିଷଭାସେଓକେଉଁଜିନିଷକୁଡ଼େଏହାରବୈଜ୍ଞାନିକକାରଣକୁଅନୁସନ୍ଧାନକରିବାରେସମର୍ଥହେଲେ।</p> <p>(ଜ) ଆର୍କିମେଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେପରୀକ୍ଷାକରିବାସ୍ତବଜ୍ଞାନଅର୍ଜନକଲେ।</p>	<p>କଥାକୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଘ)ଆର୍କିମେଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କଜୀବନଦର୍ଶନସଂପର୍କରେଅବଗତହେବାସହଅନୁସନ୍ଧିତସ୍ତୁହେବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଙ)ଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ।</p> <p>(ଚ)ଶୋଲରେଡଙ୍ଗାପ୍ରସ୍ତୁତକରିତାକୁଭସାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଛ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୃତନଶବ୍ଦରଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକପ୍ରୟୋଗନିମନ୍ତେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ।</p> <p>(ଜ)ଲୁହାପାଣିରେବୁଡ଼ିବାଓଶୋଲପାଣିରେଭାସିବାରକାରଣକୁନିଜେପରୀକ୍ଷାକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଝ)ଛୋଟିଆଘଟଣାରୁକେମିତିବିଜ୍ଞାନରବଡ଼ତଥ୍ୟମିଳେସେସଂପର୍କରେଜ୍ଞାନାନ୍ତନକରିବେ।</p>	<p>କସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁଆଧାରକରିଏକପ୍ରକଳ୍ପଉପସ୍ଥାପନକରିବେ।</p> <p>(ଗ) ଇଟାଲୀଦେଶରମାନଚିତ୍ରସଂଗ୍ରହକରିସେଥିରେସିରାକ୍ୟୁଜ୍ଞାନାମକସହରକୁଚିହ୍ନଟକରିବେ।</p> <p>(ଘ) ଗ୍ରୀକଭାଷାରେ‘ଇଉରେକା’ଶବ୍ଦପରିଆଉକେତେକଦୈନନ୍ଦିନଜୀବନରେବ୍ୟବହୃତଶବ୍ଦସଂଗ୍ରହକରିବେ।</p> <p>(ଙ) ନିଜେଦେଖୁଥିବାକୌଣସିଏକଯାତ୍ରାସମ୍ପର୍କରେନିଜରଅନୁଭୂତିବର୍ଣ୍ଣନାକରିବେ।</p> <p>(ଚ) ଡକ୍ଟରକୁଳମଣିସାମଲଙ୍କଲିଖିତଅନ୍ୟବିଜ୍ଞାନଗନ୍ତବ୍ୟବିଦ୍ୟାଳୟରପାଠାଗାରରୁସଂଗ୍ରହକରିପଢ଼ିବେ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିମେଟେରିଆଲ୍.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ)</p> <p>୩. ମହାକାଶରଆହ୍ମନ୍ , ଆଇମାକାହାଶୀରୁହେଁ , ସଭ୍ୟତାରତିନୋଟିସୋପାନ , ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତବୈଜ୍ଞାନିକଆଦିପୁସ୍ତକ।</p> <p>୪. ଆର୍କିମେଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେପରୀକ୍ଷାକରିବାନିମନ୍ତେଆବଶ୍ୟକୀୟଉପକରଣ। (ଯଥାକାଚପାତ୍ର , ପାଣି ,ଜଳ, ପିନ୍ , କାଗଜ,ବେଲୁନ୍ ,ମୁଦ୍ରା, ଚକ୍ , ବଲ୍ ,କଲମ,ରବର, ଗିନା)</p> <p>୫. ଆର୍କିମେଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କଜୀବନାଦର୍ଶବୃଣ୍ୟଗ୍ରାବ୍ୟ।</p>
୧୨.	<p>ବିଶ୍ୱବିଜୟ ବିବେକାନନ୍ଦ (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଦୟାନନ୍ଦସରସ୍ୱତୀ , ରାମକୃଷ୍ଣପରମହଂସ , ଗାନ୍ଧି, ଗୋପବନ୍ଧୁ , ବିବେକାନନ୍ଦଆଦିମହାପୁରୁଷଙ୍କଜୀବନାଦର୍ଶସମ୍ପର୍କରେମନେ</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେବିଭିନ୍ନମହାପୁରୁଷଙ୍କସମ୍ପର୍କରେପଢ଼ିଥିବାବିଷୟକୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଖ) ‘ମାନବସେବାହିଁକ୍ଷରସେବା’ଏବିଚାରଧାରାକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବାରେସମର୍ଥହେ</p>	<p>(କ) ସ୍ୱାମୀବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କଉକ୍ତିକୁସଂଗ୍ରହକରିଲେଖିବେ।</p> <p>(ଖ)ବିବେକାନନ୍ଦଆମେରିକାରଟିକାଗୋରେଦେଇଥିବାଭାଷଣକୁଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେବକ୍ତୃତାପ୍ରତିଯୋ</p>

		<p>ପକାଇବାକୁସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କସେବାହିଁକିଶ୍ଚର ସେବା ଏବିଚାରଧାରୀକୁହୁଏ ବୋଧକଲେ ।</p> <p>(ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶିକ୍ଷକଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୂତନଶିକ୍ଷକଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାମ୍ବକପ୍ରୟୋଗରକୌଶଳସମ୍ପର୍କରେଜ୍ଞାନାର୍ଜନକଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେବ୍ୟକ୍ତିଗତସ୍ୱାର୍ଥକୁପରିତ୍ୟାଗକରିସାମୂହିକସ୍ୱାର୍ଥନିମନ୍ତେପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ବିବେକାନନ୍ଦନଭିକ୍ଷୁଗଣାହେବାନିମନ୍ତେନିଜରଭାଷଣଦକ୍ଷତାଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେକଠିନଭଦ୍ୟମକଲେ ।</p> <p>(ଚ) ସାମାଜିକମାଙ୍ଗଳିକକାର୍ଯ୍ୟରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀନିଜକୁନିୟୋଜିତକଲେ ।</p> <p>(ଛ) ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତାନିବାରଣ , ଦରିଦ୍ରସେବା , ନାରୀଶିକ୍ଷାଆଦିକ୍ଷେତ୍ରରେବିଭିନ୍ନସଚେତନତାମୂଳକକାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେଯୋଗଦେଇମାନବିକଗୁଣରଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧିକଲେ ।</p>	<p>ବେ ।</p> <p>(ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶିକ୍ଷକଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୂତନଶିକ୍ଷକଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାମ୍ବକପ୍ରୟୋଗନିମନ୍ତେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଜୀବନୀସାହିତ୍ୟପଢ଼ିଶିକ୍ଷଣୀୟକାର୍ଯ୍ୟକୁବ୍ୟବହାରିକଜୀବନରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଙ) ବସ୍ତୁଧୈବକୁଟୁମ୍ବକମ୍ବିଚାରଧାରୀକୁହୁଏବୋଧକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଚ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେବ୍ୟକ୍ତିଗତସ୍ୱାର୍ଥକୁପରିତ୍ୟାଗକରିସାମୂହିକସ୍ୱାର୍ଥନିମନ୍ତେନିଜଜୀବନକୁଉତ୍ସର୍ଗକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଛ) ସ୍ୱାମୀବିବେକାନନ୍ଦନଜୀବନୀଦର୍ଶରେବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଅନୁପ୍ରାଣିତହେବାସହିତତାଙ୍କବିଚାରଧାରୀକୁପାଳନକରିବାନିମନ୍ତେସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧହେବେ ।</p>	<p>ଗିତାକରିସେଥିରେବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେସକ୍ରିୟାଅଂଶଗ୍ରହଣକରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଜାତୀୟଯୁବଦିବସରେବିବେକାନନ୍ଦନଜୀବନୀଆଧାରିତକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକପ୍ରଦର୍ଶନକରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିବେକାନନ୍ଦନଜୀବନୀକୁଆଧାରକରିକୁଲ୍ଲପ୍ରତିଯୋଗିତାକରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ବିବେକାନନ୍ଦନଜୀବନୀକୁଆଧାରକରିପ୍ରବନ୍ଧପ୍ରତିଯୋଗିତାକରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨.</p> <p>ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୱାଲିଟିମେଟେରିଆଲ୍.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକପଠକରଣ)</p> <p>୩. ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କସହିତଭାରତୀୟପ୍ରସିଦ୍ଧମହାପୁରୁଷଓସଞ୍ଜମାନଙ୍କରଫଟୋଚିତ୍ର ।</p> <p>୪. ପୃଥିବୀଓଭାରତରମାନଚିତ୍ର ।</p> <p>୫. ସ୍ୱାମୀବିବେକାନନ୍ଦନଜୀବନୀଆଧାରିତପ୍ରାମାଣିକଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାସ୍ୟ ।</p> <p>୬. ସ୍ୱାମୀବିବେକାନନ୍ଦନଆମେରିକାରଟିକାଗୋରେଦେଇଥିବାଭାଷଣରଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାସ୍ୟ ।</p> <p>୭. ମାର୍ଗାରେଟ୍‌ନୋବେଲ୍‌ଙ୍କଫଟୋଚିତ୍ର</p>
<p>୧୩.</p>	<p>ବୃକ୍ଷଲତାଆମରବନ୍ଧୁ (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଚତୁର୍ଥଓପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀରେବୃକ୍ଷସମ୍ପର୍କିତପଢ଼ିଥିବାବିଷୟଯଥା- ଗଛଓକାଠୁରିଆ, କାଲୁଭେରିଆକାନ୍ଥୁଛି, ଶୁଖିଲାପତ୍ରରକାହାଣୀବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀରେପୂର୍ବରୁପଠିତବିଷୟ 'ବନବାଣୀ' କୁସ୍ମରଣକରିବାରେସମର୍ଥହେଲେ । ଡକ୍ଟସହି</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀରେଗଛସଂପର୍କରେପଢ଼ିଥିବାବିଷୟକୁସ୍ମରଣକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେପଠିତ 'ବନବାଣୀ' ବିଷୟରୁଶିକ୍ଷାଲାଭକରିଥିବାଜ୍ଞାନକୁସ୍ମରଣକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ବନବାଣୀହିଁଏସଭ୍ୟତାରବିଶେଷତ୍ୱ, ଏବିଚାରଧାରୀକୁହୁଏବୋଧକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଙ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀବିଦ୍ୟାଳୟର 'ବନମହୋତ୍ସବ' ଦିବସରେବିଦ୍ୟାଳୟବାହାରେବୃକ୍ଷରୋପଣକରିସଚେତନତାବୃଦ୍ଧିକରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ 'ବୃକ୍ଷହିଁଜୀବନ' କୁଆଧାରକରିଏକଚିତ୍ରାଙ୍କନପ୍ରତିଯୋଗିତାଆୟୋଜନକରିସେଥିରେସକ୍ରିୟାଅଂଶଗ୍ରହଣକରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ବୃକ୍ଷସୁରକ୍ଷାକୁଆଧାରକରିଏକକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।</p>

		<p>ତପ୍ତକୃତକିପରିନିର୍ଜୀବନୁହେଁତା ହାମହାଶକ୍ତିସେକଥାକୁମନେପକାଇଲେ ।</p> <p>(ଗ)</p> <p>ପ୍ରକୃତିରସୁରକ୍ଷାରେପ୍ରକୃତରେ ଜୀବନରକ୍ଷାଏବିଚାରଧାରାକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରିପାରିଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀପ୍ରାଚୀନଗୁରୁକୁଳଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତିକୁମନେପକାଇବାସହିତଆଚାର୍ଯ୍ୟଚରକଙ୍କରଚିତ୍‌ଚରକସଂହିତା' ସହିତପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ)</p> <p>ବୃକ୍ଷଲତାଙ୍କରଆଲୋକସଂଶ୍ଳେଷପ୍ରକ୍ରିୟାକୁଠିକ୍‌ଭାବରେବୁଝିବାସହିତପରିବେଶସୁରକ୍ଷାନିମନ୍ତେଶପଥଗ୍ରହଣକଲେ ।</p> <p>(ଚ)</p> <p>ଜଙ୍ଗଲଜାତଦୁର୍ମୂଲ୍ୟପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକରସୁରକ୍ଷାନିମନ୍ତେବୃକ୍ଷରୋପଣଓସୁରକ୍ଷାନିମନ୍ତେସଚେତନତାମୂଳକକାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେଅଂଶଗ୍ରହଣକଲେ ।</p>	<p>ବୃକ୍ଷଲତାଆମବନ୍ଧୁବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧାରାକୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p>	<p>(ଘ)</p> <p>ବନବିଭାଗରକୌଣସିଏକଅଭିଭାବକଙ୍କୁଡାକିବନସମ୍ପର୍କିତଅନେକକଥାଆଲୋଚନାକରିବେ ।</p> <p>(ଙ)</p> <p>ନିଆଁଲାଗିବନସମ୍ପଦରେକିପରିକ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତହୋଇଛିସେସମ୍ପର୍କରେତଥ୍ୟସଂଗ୍ରହକରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୟାଲିଚିମେଟେରିଆଲ୍‌ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଭପକରଣ)</p> <p>୩. ଡକ୍ଟରଜଗନ୍ନାଥମହାନ୍ତିଙ୍କରଚିତଦରିଆଅଜାରମଜାଦୁନିଆ , ଶବ୍ଦରକ୍ରମ</p> <p>,ଆଲୁଅରଲୁଚକାଳିଆଦିପୁସ୍ତକପ୍ରଦର୍ଶନ ।</p> <p>୪. 'ଚରକସଂହିତା' ପୁସ୍ତକପ୍ରଦର୍ଶନ ।</p> <p>୫. କଳାହାଣ୍ଡିଜିଲ୍ଲାରମାନଚିତ୍ର ।</p> <p>୬. ଉଦ୍ୟାନକର୍ମ, ଗୋ-ସେବା , କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ, ରକ୍ଷନ, ସମିଧସଂଗ୍ରହ</p> <p>,ଆଲୋକସଂଶ୍ଳେଷପ୍ରକ୍ରିୟା , କଳକାରଖାନା, ରେଳ ,ମଟର ,ଟ୍ୟାକ୍ସି, ସ୍କୁଟର, ମୃତ୍ତିକାସଂରକ୍ଷଣଆଦିରଫଟୋଚିତ୍ରଓଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାହ୍ୟ ।</p>
୧୪.	ଅଲିମ୍ପିକ୍‌କ୍ରୀଡ଼ା (ଗଦ୍ୟ)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେବିଭିନ୍ନଆନ୍ତର୍ଜାତିକଖେଳଯେପରିପୁରୁଷଲ୍ , ହକି , ଖାର୍‌ଡ଼କପ୍ , ଅଲିମ୍ପିକ୍‌କ୍ରୀଡ଼ାଆଦିକୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଅଲିମ୍ପିକ୍‌କ୍ରୀଡ଼ାଆରମ୍ଭସମ୍ପର୍କରେପ୍ରଚଳିତଜିଉସ୍‌ଜକାହାଣୀପ୍ରତିଅବଗତହେଲେ ।</p> <p>(ଗ) ମୈତ୍ରୀଓସଦ୍‌ଭାବପ୍ରତିଷ୍ଠାକ୍ଷେତ୍ରରେକ୍ରୀଡ଼ାରଭୂମିକାକୁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେହୁଦ୍‌ବୋଧକଲେ ।</p> <p>(ଘ) ପରସ୍ପରମଧ୍ୟରେବନ୍ଧୁତ୍ଵରକ୍ଷାକରିବାରେଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଭିନ୍ନକ୍ରୀଡ଼ାସମ୍ପର୍କୀୟଶିକ୍ଷଣୀୟକାର୍ଯ୍ୟକୁବ୍ୟାବହାରିକଜୀବନରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଛ) ଉତ୍ତମକ୍ରୀଡ଼ାନୈପୁଣ୍ୟପ୍ରଦର୍ଶନକରିବା</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେବିଭିନ୍ନଆନ୍ତର୍ଜାତିକଖେଳକୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ଅଲିମ୍ପିକ୍‌କ୍ରୀଡ଼ାଆରମ୍ଭସମ୍ପର୍କରେପ୍ରଚଳିତକାହାଣୀପ୍ରତିଅବଗତହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ଅଲିମ୍ପିକ୍‌ପତାକାରେଥିବାବଳୟଗୁଡ଼ିକରମୂଳତତ୍ତ୍ଵକୁବୁଝିବାରେସକ୍ଷମହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ପରସ୍ପରମଧ୍ୟରେଏକତାଓବନ୍ଧୁତ୍ଵରକ୍ଷାକରିବାରେଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଙ) ଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଭିନ୍ନକ୍ରୀଡ଼ାସମ୍ପର୍କୀୟଶିକ୍ଷଣୀୟକାର୍ଯ୍ୟକୁବ୍ୟାବହାରିକଜୀବନରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଛ) ଉତ୍ତମକ୍ରୀଡ଼ାନୈପୁଣ୍ୟପ୍ରଦର୍ଶନକରିବା</p>	<p>(କ) ଭାରତଅଲିମ୍ପିକ୍‌କ୍ରୀଡ଼ାରେଅଂଶଗ୍ରହଣକରିଥିବାକ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍‌ମାନଙ୍କରକୃତିତ୍ଵସମ୍ପର୍କିତଏକସରଣୀପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଅଲିମ୍ପିକ୍‌କ୍ରୀଡ଼ାସମ୍ପର୍କରେଏକପ୍ରବନ୍ଧପ୍ରତିଯୋଗିତାକରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଅଲିମ୍ପିକ୍‌କ୍ରୀଡ଼ାପ୍ରତିଯୋଗିତାକେବେଓକେଉଁଠାରେଅନୁଷ୍ଠିତହୋଇଥିଲାଏବଂଭାରତସେଥିରୁକେଉଁକେଉଁପଦକକେଉଁକେଉଁକ୍ଷେତ୍ରରେତଥାକିଏଅର୍ଜନକରିଛନ୍ତିତାହାରଏକତଥ୍ୟବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନେତ୍‌ରୁସଂଗ୍ରହକରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାରତରକେଉଁମାନେଅଲିମ୍ପିକ୍‌କ୍ରୀଡ଼ାରେବିଭିନ୍ନପଦକଅର୍ଜନକରି</p>

		<p>ନେନିଜକୁସମର୍ଥକଲେ । (ଚ) ବିଭିନ୍ନକ୍ରୀଡାଯେପରିକିଫୁଟ୍ ବଲ୍ , ହକି, ଭଲିବଲ୍ , ବାସ୍କେଟ୍ ବଲ୍ , ଖୋଖୋ, କବାଡ଼ି , ସାଇକେଲିଙ୍ଗ , ଲମ୍ବଡ଼ିଆଁ , ଭଜଡ଼ିଆଁ , ସକ୍ରରଣଆଦିକ୍ଷେତ୍ରରେବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଅଂଶଗ୍ରହଣକଲେ ।</p>	<p>ରେବିଦ୍ୟାର୍ଥୀସମର୍ଥହେବେ ।</p>	<p>ଛକ୍ତିସେମାନଙ୍କଫଟୋଚିତ୍ରସଂଗ୍ରହକରିନିଜଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷକୁସୁସଜ୍ଜିତକରିବେ । (ଝ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁଏହିବିଷୟଶିକ୍ଷାଦେବାବେଳେଏକକାଳୀଂଶରେଖେଲବିଭାଗକୁଯାଇବିଭିନ୍ନଖେଳଭପକରଣକୁଚିହ୍ନିବେ । ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଟକ୍ , ଡିସ୍କର ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୟାଲିଟିମେଟେରିଆଲ୍ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଭପକରଣ) ୩. ବୀରେନ୍ଦ୍ରସାମନ୍ତରାୟଙ୍କରଚିତରାଜାରସ୍ତ୍ର, ପିଲାଙ୍କବିଶ୍ୱକୋଷଓଉତ୍କଳପ୍ରଦୀପପୁସ୍ତକପ୍ରଦର୍ଶନ । ୪. ପ୍ରାଚୀନଗ୍ରୀସଦେଶ , ଏଥେନ୍ସସହର , ଜିଉସଦେବତା , ଅଲିମ୍ପିଆପଡ଼ିଆ, ବାରେନ୍ସିଏଦାକୋବର୍ଡା , ଚୀନଦେଶ , ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡରଲୁସେନ୍ସହର , ଅଲିମ୍ପିକଜ୍ୟୋତି , ଅଲିମ୍ପିକପତାକାରେବଳୟଚିହ୍ନ , ଅଲିମ୍ପିକଗ୍ରାମ, କରନାମମାଲେଶ୍ୱରୀ , ଅଭିନବବିଦ୍ୟାଆଦିଙ୍କଫଟୋଚିତ୍ରଓଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାବ୍ୟ ।</p>
୧୫.	ଓଡ଼ିଶାରସଂସ୍କୃତି (ଗଦ୍ୟ)	<p>(କ) ଓଡ଼ିଶାରେବାରମାସରେତେରପର୍ବରତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକଲେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜନିଜଅଞ୍ଚଳରେପାଳିତହେଉଥିବାପର୍ବପର୍ବାଣିରଭିନ୍ନଭିନ୍ନତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକଲେ । (ଗ) ବିଭିନ୍ନପର୍ବପର୍ବାଣିରେଘରେଡିଆରିକରାଯାଉଥିବାପିଠାପଣାରନାମପ୍ରସ୍ତୁତକଲେ । (ଘ) ସମ୍ବଲପୁରୀଲୁଗାଧଡ଼ିରଚିତ୍ରଅଙ୍କନକରିନିଜଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷକୁନୂତନରୂପପ୍ରଦାନକଲେ । (ଙ) ବିଭିନ୍ନରାଜ୍ୟମଧ୍ୟରେଥିବାଖାଦ୍ୟ ,</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେବିଭିନ୍ନପର୍ବପର୍ବାଣିକୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ । (ଖ) ଓଡ଼ିଶାରପରମ୍ପରାଓସଂସ୍କୃତିସହଅବଗତହେବାସହିତପରସ୍ପରମଧ୍ୟରେଏକତାଓବନ୍ଧୁତ୍ୱରକ୍ଷାକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ । (ଗ) ଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ । (ଘ) ଓଡ଼ିଶାରଗାଳି-ଚଳଣିରୀତି-ନୀତିସହିତପରିଚିତହେବାସହନିଜକୁସେହିଆଦର୍ଶରେଅନୁପ୍ରାଣିତହେବାନିମିତ୍ତସମର୍ଥକରିବେ । (ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୂତନଶବ୍ଦରଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକପ୍ରୟୋଗନିମନ୍ତେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ । (ଚ) ବିଭିନ୍ନରାଜ୍ୟମଧ୍ୟରେଥିବାଖାଦ୍ୟ ,</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେଆୟୋଜିତବାର୍ଷିକପ୍ରଦର୍ଶନୀଭସ୍ତବରେ ‘ଓଡ଼ିଶାରସଂସ୍କୃତି’ ଆଧାରିତଏକପ୍ରକଳ୍ପଭପସ୍ଥାପନକରିବେ । (ଖ) ଅଞ୍ଚଳଭେଦରେଓଡ଼ିଶାରେପାଳିତହେଉଥିବାପର୍ବପର୍ବାଣିଗୁଡ଼ିକରଏକବିସ୍ତୃତତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେସଂଗଳଗୁକରିବେ । (ଗ) ଓଡ଼ିଶାରେସ୍ଥାପତ୍ୟଓଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟସହନକରୁଥିବାବିଭିନ୍ନମନ୍ଦିର , ଗୁମ୍ଫାମାନଙ୍କରଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ । (ଘ) ଓଡ଼ିଶାରକାରୁଶିଳ୍ପମାନଙ୍କରଏକ</p>

		<p>ପୂଜାପାର୍ବଣରମୂଳଲକ୍ଷ୍ୟକୁବୁଝି ଲେ।</p> <p>(ଟ) ଓଡ଼ିଶାରସ୍ଥାପତ୍ୟଓଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟସ ହିତନିଜକୁପରିଚିତକରାଇଲେ ।</p> <p>(ଛ) ନିଜପରେଥିବାକାରୁଶିଳ୍ପଯଥାସୁ ନା, ରୂପା, ପିତଳ, ମୃଗ୍ଗୟଶିଳ୍ପ , ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ, ଚାନ୍ଦୁଆ , ପଟ୍ଟଚିତ୍ରଆଦିରେହୋଇଥିବାସୂ କ୍ଷ୍ମକାର୍ଯ୍ୟକୁନିଜେଦେଖିବାସହିତ ସେସମ୍ପର୍କରେଗୋଟିଏଅନୁଛେ ଦଲେଖିଲେ।</p> <p>(ଜ)ଓଡ଼ିଶାରଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କରକା ରିଗରୀକୌଶଳସ୍ୱରୂପବିଭିନ୍ନମ ନିରମାନଙ୍କରଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁ ତକରିବାରେଛାଡ଼ିଛାଡ଼ିମାନେ ସମର୍ଥହେଲେ।</p> <p>(ଝ) ଓଡ଼ିଶୀନୃତ୍ୟଶିକ୍ଷାଲାଭକରିନିଜ ମାଟିରଗୌରବବୃଦ୍ଧିକରିବାରେ ସକ୍ଷମହେଲେ।</p>	<p>ବସ୍ତ୍ର , ନୃତ୍ୟଆଦିତାଲିଚଳଣିଜନିତପ୍ରଭେଦକୁବି ଶ୍ଳେଷଣକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଛ) ଆମଓଡ଼ିଶାରସଂସ୍କୃତିଏହିମହାନଭାରତୀ ୟସଂସ୍କୃତିରଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟଅଙ୍ଗଏହିଭାବଧା ରାକୁସୂଚ୍ୟବୋଧକରିବେ।</p>	<p>ତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ।</p> <p>(ଝ) ଓଡ଼ିଶାରଏକମାନଚିତ୍ରଅଙ୍କନକରି ନିଜଅଞ୍ଚଳକୁଚିହ୍ନିତକରିବେ।</p> <p>(ଟ) ଭକ୍ତରଐତିହାସିକପଠଣାବଳୀ କୁଅଧ୍ୟୟନକରିବେ।</p> <p>(ଛ) ଚଣ୍ଡାଶୋକକିପରିଧର୍ମାଶୋକରେ ପରିଣତହେଲେସେସମ୍ପର୍କରେଏ କକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ।</p> <p>(ଜ) 'ଧର୍ମପଦ'କାହାଣୀକୁଆଧାରକରି ଏକନାଟକପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୟାଲିଚିମେଟେରି ଆଲ୍.ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାମୂଳପଦକରଣ) ୩. ଡକ୍ଟରଚାରୁବାଳାମହାନ୍ତିଙ୍କରଚିତ 'ଭିଜାରାତିରସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ'କବି ତାସଂକଳନପ୍ରଦର୍ଶନ। ୪. ସୁନାରୂପାତାରକସିକାମ, ପିତଳରସୂକ୍ଷ୍ମକାରୁକାର୍ଯ୍ୟ, ମୃଗ୍ଗୟଶିଳ୍ପ, ଶିଳ୍ପରୁଚିଆରିବିଭିନ୍ନପଦାର୍ଥ, ଚାନ୍ଦୁଆ ,ପଟ୍ଟଚିତ୍ରଆଦିଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେପ୍ରଦ ର୍ଶନ। ୫. ଲୋକପରମ୍ପରାଆଧାରିତବିଭିନ୍ନ ନୃତ୍ୟଯଥା,ଛଉ,ଦଣ୍ଡ,ପାଇକ,ର ଣପା,ଗୋଟିପୁଅରଦୃଶ୍ୟଶ୍ରୀବ୍ୟପ୍ର ଦର୍ଶନ। ୬. ହାତବୁଣାବସ୍ତ୍ରରପ୍ରଦର୍ଶନ (ସମ୍ବଲପୁର,ବ୍ରହ୍ମପୁର,ନୂଆପାଟ ଣା)</p>
ଗନ୍ତବ୍ୟକାଳିକାବିଭାଗ				
କ୍ରମି କ୍ରମ ଖ୍ୟା	ବିଷୟରନା ମ	ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତଶୈକ୍ଷିକକାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତକ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣ ନୀତିଏବଂସହାୟକସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES / STRATGIES AND TEACHING AID

<p>୧୭.</p>	<p>ନ୍ୟାୟବିଚାର (ଗଣ୍ଠ)</p>	<p>(କ) ଦୋଷୀନିଜେଦୋଷୀନାନିର୍ଦ୍ଦୋଷତାହାକୁପ୍ରମାଣକରିବାପାଇଁସେ ଆମରାଜ୍ୟଓଦେଶରେଥିବାଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଓସର୍ବୋଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟରବିଚାରପତିଙ୍କନିକଟରେହାଜରହୋଇନିଜରମତାଓକିଲଙ୍କଦ୍ୱାରାରଖିଥାଏ, ଏକଥାକୁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଜାଣିବାରସମ୍ଭାବନାହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଜଣେବିଚାରପତିଙ୍କକର୍ତ୍ତବ୍ୟପରାୟଣତାସମ୍ପର୍କରେସଚେତନହେବାସହିତମୋଗଲଶାସନକାଳରେବିଚାରପତିଙ୍କୁକାଜିକୁହାଯାଉଥିଲାଏକଥାକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଗନ୍ଧମାଧ୍ୟମରେଜ୍ଞାନାର୍ଜନକରିବାକୁଛାଡ଼ିଛାଡ଼ିମାନେସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘ନ୍ୟାୟବିଚାର’ ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧରାକୁମୌଖିକଓଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରସମର୍ଥହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଆମରାଜ୍ୟଓଦେଶରେଥିବାଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଓସର୍ବୋଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟସମ୍ପର୍କରେଧାରଣାପାଳିବାରସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ଜଣେବିଚାରପତିଙ୍କକର୍ତ୍ତବ୍ୟପରାୟଣତାସମ୍ପର୍କରେସଚେତନହେବେ ।</p> <p>(ଗ) କଳ୍ପନାଶକ୍ତିରଅଭିବୃଦ୍ଧିମନ୍ତେବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଅସ୍ତ୍ରପରିଶ୍ରମରେବହୁତବିଷୟରେଜ୍ଞାନାର୍ଜନକରିବାକୁଛାଡ଼ିଛାଡ଼ିମାନେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଝ) ‘ନ୍ୟାୟବିଚାର’ ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧରାକୁମୌଖିକଓଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରସମର୍ଥହେବେ ।</p>	<p>(କ) ‘ନ୍ୟାୟବିଚାର’ କାହାଣୀକୁଆଧାରକରିବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଏକକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେବିଭିନ୍ନଚରିତ୍ରକୁଆଧାରକରିନିଜେନିଜେସଂଳାପପ୍ରସ୍ତୁତକରିକହିବେ ।</p> <p>(ଗ) ‘ନ୍ୟାୟବିଚାର’ ପରିବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଏକକ୍ଷୁଦ୍ରକାହାଣୀନିଜେଲେଖିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିଏସ୍ ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିମେଟେରିଆଲ୍‌ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାମୂଳକପଦକରଣ) ୩. ନାଟ୍ୟକାରସୁନନ୍ଦକରଙ୍କରଚିତ୍ରଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟପତ୍ରିକା , , ନ୍ୟୁଜ୍‌ଅଫ୍‌ୱାର୍ଲଡ୍ , ଦୈନିକଖବରକାଗଜସମାଜକୁଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେପ୍ରଦର୍ଶନ । ୪. କାଗଜରେନିର୍ମିତମୁକୁଟ , ଖଣ୍ଡା , ବିଭିନ୍ନଶରୀରରଥଳଂକାରକୁପରିଧାନକରିବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେଗନ୍ଧକୁନାଟକରୂପଦେବେ ।</p>
<p>୧୭.</p>	<p>ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର (ଏକାଙ୍କିକା)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଦେଖୁଥିବାବିଭିନ୍ନକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକଯଥା – ଧର୍ମପଦ , ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ, ନଚିକେତା , ବାଜିରାଉତଆଦିକୁସ୍ମରଣକରିବାରସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ରାଜାପୁରୁଙ୍କରସାହସୀକତାଓସମ୍ରାଟ୍‌ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡାରଙ୍କଉଦାରତାକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବାରସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଗ) ପରସ୍ପରମଧ୍ୟରେଏକତାଓବନ୍ଧୁତ୍ୱରକ୍ଷାକରିବାରେଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେସଂକଳ୍ପନେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଏକାଙ୍କିକାରସଂଳାପଗୁଡ଼ିକସ୍ୱଷ୍ଟରୂପେପରିପ୍ରକାଶକରିବାସମର୍ଥହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଦେଖୁଥିବାବିଭିନ୍ନକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକକୁସ୍ମରଣକରିବାରସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ରାଜାପୁରୁଙ୍କରସାହସୀକତାଓସମ୍ରାଟ୍‌ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡାରଙ୍କଉଦାରତାକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବାରସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ପରସ୍ପରମଧ୍ୟରେଏକତାଓବନ୍ଧୁତ୍ୱରକ୍ଷାକରିବାରେଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଏକାଙ୍କିକାରସଂଳାପଗୁଡ଼ିକସ୍ୱଷ୍ଟରୂପେପରିପ୍ରକାଶକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଝ) ଗନ୍ଧଓଏକାଙ୍କିକାମଧ୍ୟରେଥିବାଭେଦଭାବକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ‘ରାଜୋଚିତବ୍ୟବହାର’ ବିଷୟରେଥିବାଭାବଧାରାକୁମୌଖିକଓଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘ରାଜୋଚିତବ୍ୟବହାର’ ଏକାଙ୍କିକାଟିକୁନିଜବିଦ୍ୟାଳୟରେଏକବିଶେଷଦିନରେଅଭିନୟକରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଏକାଙ୍କିକାରେଥିବାରାଜାପୁରୁ , ସେନାପତି , ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡର , ସେଲ୍ୟୁସ୍‌କାସ୍ , ଦୃତଆଦିବିଭିନ୍ନଚରିତ୍ରକୁଆଧାରକରିସଂଳାପପ୍ରସ୍ତୁତକରିଉପସ୍ଥାପନକରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ରାଜୋଚିତବ୍ୟବହାରପରିକ୍ଷୁଦ୍ରଏକାଙ୍କିକାପଢ଼ିତାହାକୁଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେଉପସ୍ଥାପନକରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p>

		<p>(ଢ) ଗନ୍ତୁଓଏକାଙ୍କିକାମଧରେଥିବା ଭେଦଭାବକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକଲେ।</p> <p>(ଚ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ‘ରାଜୋଚିତବ୍ୟବହାର’ବିଷୟରେଥିବାଭାବଧାରାକୁମୌଖିକ ଓଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରେସମର୍ଥହେଲେ।</p>	<p>ସ୍ଥାପନକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p>	<p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାଲିଟିମେଟେରି ଆଲ୍‌ରପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ) ୩. ନାଟ୍ୟକାରସାରଦାପ୍ରସନ୍ନନାୟକଙ୍କସୁନାମାଟି , ପରିଶୋଧ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ , ପତ୍ନୀଆଦିକେତେକନାଟକପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେପ୍ରଦର୍ଶନ। ୪. କାଗଜରେନିର୍ମିତମୁକୁଟ , ଖଣ୍ଡା , ବିଭିନ୍ନଶରୀରଅଳଂକାରକୁପରିଧାନକରିବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେଏକାଙ୍କିକାକୁଅଭିନୟ କରିବେ।</p>
--	--	--	--------------------------------	---

HIGHER HINDI

PRESCRIBED BOOKS:

1. ज्ञानसागर6 – (Published by DAV CMC)

2. अभ्याससागर6 – (Published by DAV CMC)

	TERM -I				TERM-II			
	PEN PAPER TEST				PEN PAPER TEST			
	Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
पठनकौशल	अपठितगद्यांश	5	अपठितगद्यांश	10	अपठितगद्यांश	5	अपठितगद्यांश	10
लेखनकौशल	लेखन अनुच्छेद लेखन	5	लेखन अनुच्छेदलेखन पत्रलेखन संवादलेखन चित्रलेखन	20	लेखन पत्रलेखन	5	लेखन अनुच्छेदलेखन पत्रलेखन संवादलेखन चित्रलेखन	20
व्याकरण)अभ्याससागरसे(पाठ- .1 साथीहाथबढ़ाना .2 चिट्ठीकेअक्षर .3 बरसतेजलकेरूपअ नेक	10	पाठ्यपुस्तक)अभ्याससागर(पाठ- 1,2,3,4,5,6 ,7,8,&9	20	पाठ्यपुस्तक)अभ्याससागर(पाठ 1- दसआमोंकीकी मत .2 अनोखीदौड़ ..3एकरोमांचक यात्रा	10	पाठ्यपुस्तक)अभ्याससागर(पाठ- 10,11,12,13, 14,15,16,17, 18,19&20	20
पाठ्यपुस्तक	पाठ्य-पुस्तक) ज्ञान- सागर(विषय- .1 साथीहाथबढ़ाना .2 चिट्ठीकेअक्षर .3 बरसतेजलकेरूपअ नेक	20	पाठ्यपुस्तक)ज्ञान -सागर(पाठ- 1,2,3,4,5,6 ,7,8,& 9	30	पाठ्यपुस्तक)ज्ञान -सागर(विषय 1- दसआमोंकीकी मत. .2 अनोखीदौड़ 3- करोमांचकयात्रा	20	पाठ्यपुस्तक)ज्ञान -सागर(पाठ- 10,11,12,13, 14,15,16,17, 18,19&20	30
							I. The following chapters Term I (20%) is included in the Annual Examinations. • व्याकरण) GRAMMAR अभ्यास / सागर मुहावरे, विलोम, पर्यायवाची • लेखन) WRITING) पत्रलेखन	

							अनुच्छेदलेखन	
	TOTAL	40		80		40		80

Internal Assessment: 30 Marks

Term-I	Term II
<p>श्रवणकौशल 5) अंक रिकॉर्ड कि एग एसाम ग्री अनुक्रम को सुनने के आधार पर घटनाएँ। मापदंड) : प्रत्येक पर 1 अंक</p> <ul style="list-style-type: none"> एकाग्रता विशिष्ट जानकारी के लिए सुनना समझ सही प्रतिक्रिया .5 शुद्धता 	<p>श्रवणकौशल 5) अंक रिकॉर्ड कि एग एसाम ग्री अनुक्रम को सुनने के आधार पर घटनाएँ। मापदंड) : प्रत्येक पर 1 अंक</p> <ul style="list-style-type: none"> एकाग्रता विशिष्ट जानकारी के लिए सुनना समझ सही प्रतिक्रिया शुद्धता
<p>वाचन (5 अंक) कहानी सुनाना</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रवाह उच्चारण शब्दावली शुद्धता 5. प्रस्तुति 	<p>वाचन (5 अंक) कहानी वाचन</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रवाह उच्चारण शब्दावली शुद्धता 5. प्रस्तुति
<p>पठन (5 अंक) गद्य/कविता के एक विशेष अंश को जोर से पढ़ना रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> उच्चारण प्रवाह और आत्मविश्वास अभिव्यक्ति आसन 5. बोधगम्यता 	<p>पठन (5 अंक) गद्य/कविता के एक विशेष अंश को जोर से पढ़ना रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> उच्चारण प्रवाह और आत्मविश्वास अभिव्यक्ति आसन 5. बोधगम्यता
<p>लेखनकौशल (5 अंक) कि सी वस्तु/व्यक्ति/घटना का वर्णन करें। रूब्रिक (प्रत्येक 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> सामग्री की प्रासंगिकता रचनात्मक प्रस्तुति प्रवाह शब्दावली 5. शुद्धता 	<p>लेखनकौशल (5 अंक) लघुकथा रूब्रिक (प्रत्येक 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> सामग्री की प्रासंगिकता रचनात्मक प्रस्तुति प्रवाह शब्दावली 5. शुद्धता
<p>पोर्टफोलियो (5 अंक) कक्षा कार्य व गृह कार्य</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार क्रमानुसार सृजनात्मकता भाषाई शुद्धता कक्षा कार्य के प्रति जुड़ाव 	<p>पोर्टफोलियो (5 अंक) कक्षा कार्य व गृह कार्य</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार क्रमानुसार सृजनात्मकता भाषाई शुद्धता कक्षा कार्य के प्रति जुड़ाव
<p>परियोजना) 5 अंक पत्राचार) पोस्टकार्ड, लिफाफा, अन्तर्देशीय (विभिन्न माध्यम का संकलन एवं उन की जानकारी</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार प्रस्तुतीकरण स्पष्टता सामग्री चयन 	<p>परियोजना) 5 अंक विलोम शब्द से तिलियों का निर्माण</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार सृजनात्मकता व्यवहृत सामग्रियों का औचित्य प्रस्तुतीकरण स्वच्छता

- सृजनात्मकता

Good Reader Bonus Scheme

Term-I	Term-II
<p>Suggested books for Reading</p> <p>.1 नानीकी कहानियाँ) आर.के.नारायण(</p> <p>.2 चंदमामा)maple press)</p> <p>.3 तेनालीरमन) maple press)</p>	<p>Suggested books for Reading</p> <p>1 अकबर और बीरबल) maple press)</p> <p>2. दयानन्दकी जीवनी</p> <p>3. राजा विक्रमादित्य)maple press)</p> <p>.4 पंचतंत्रकी कहानियाँ)maple press)</p>
<p>NOTE: Half-Yearly and Annual Exam can have a 'Reading Bonus Section' at the end of the question paper. This will comprise of comprehension-based question from the recommended books.</p>	

CHAPTER / UNIT WISE LEARNING OUT COMES & PEDAGOGICAL PROCESS:

Sl No	पाठका नाम	सीखनेकेप्रतिफल	शैक्षणिकप्रक्रिया	गतिविधियाँ
1	साथीहाथबढ़ाना	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> अपनेभावोंऔरविचारोंकोव्यक्तकरनेमेंसक्षमहोपातेहैं। सच्चाईकेरास्तेकेमहत्वऔरएकताकामहत्वसेपरिचितहोपातेहैं। साथीहीमनुष्यकेजीवनचक्रकोआगेबढ़ानेमेंसहायकहोपातेहैं। शुद्धउच्चारणकेसाथपठनक्षमताकाविकासहोपाताहै। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण,चित्रप्रदर्शन,कविपरिचय,सामूहिकचर्चा,व्याख्या,विडियोप्रदर्शन,व्याकरणिकक्रियाकलाप	*कक्षामेंइसगीतकोमिलकरगायन * हाथशब्दपरतीनमुहावरेलेखन
२	चिट्ठीकेअक्षर	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> इसपाठकेमाध्यमसेबच्चेअपनेसुंदरअक्षरकेप्रतिप्रेरितहोतेहैं। मैंकवितालेखन,कहानीलेखनजैसेअंतर्निहितगुणोंकाविकासहोताहै। जीवनमेंआएमुसीबतोंकासामनाकरतेहुएसफलताकोप्राप्तकरनेके मूलमंत्रकोसमझसकतेहैं। सच्चीमित्रताकेगुणकेबारेमेंअवगतहोपाए। समाचार-पत्रकीविशेषताओंकेबारेमेंजानसकतेहै। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण,विडियो,लेखकपरिचय,शब्दार्थ,व्याख्यान,व्याकरणिकक्रियाकलाप	पुरानीहिन्दीअखबारोंमेंसेअपनीपसंदकेविषय,जैसे – विज्ञापन,खेल-समाचार,मनोरंजन,कविता,सिनेमाआदिकेबारेमेंजानकारीइकट्टाकरकेउन्हेंस्क्रीनपबुकमेंचिपकाना।
३	बरसतेजलकेरूपअनेक	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। जलकेविभिन्नरूपोंकेबारेमेंजानकारियाँसंग्रहकरपातेहैं। व्यक्तिवाचकऔरजातिवाचकसंज्ञाकोपहचानकरदोनोंमेंअंतरबतातेहैं। अपनीसमझकेअनुसारपूछेगएसवालोकजवाबदेतेहैं। सामाजिकजीवनसेजुड़ेसवालपूछतेहैं। लिंगपरिवर्तनकरपातेहैं। ज़िम्मेदारीकामहत्वसमझतेहुएजलकामहत्वबतापातेहैं। अपनेसामाजिकपरिवेशसेजुड़ेसवालपूछतेहैं। अपनेविचारव्यक्तकरनेकीस्वतन्त्रताप्राप्तकरपातेहैं। वास्तविकजीवनकाअनुभवकरपातेहैं। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण,विडियो,शब्दार्थ,व्याख्यान,चित्रप्रदर्शन,व्याकरणिकक्रियाकलाप	‘*जलसंरक्षण’परस्लोगनयापोस्टरनिर्माण *जल’विषयपरस्वरचितकवितालेखन
4	पुरस्कार	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। अपनीसमझकेआधारपरपूछेगएप्रश्नोंकेउत्तरदेतेहैं। विद्यार्थीसामाजिकपरिवेशसेजुड़ेप्रश्नपूछतेहैं। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण,लेखकपरिचय,शब्दार्थ,व्याख्यान,पीपीटी,दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप,व्याकरणिकक्रियाकलाप	‘पुरस्कार’विषयपरनाट्य-मंचन

		<ul style="list-style-type: none"> ● सच्चाई और ईमानदारी कामहत्वबतापातेहैं। ● कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैंऔरदूरसरोकीमददभीकरतेहैं। ● सर्वनामतथाउसकेभेदोंकोपहचानपातेहैं। ● लिंग, वचन, अनुस्वारतथाअनुनासिकजैसेव्याकरणिकतथ्योंकीजानकारीप्राप्तकरतेहैं। 	प	
५	अनोखा वरदान	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विपदामेंपड़ेव्यक्तिकीसहायताकरसकतेहैं। ● सहायतामिलनेपरउसकाधन्यवादकरतेहैं। ● पाठसंबंधीव्याकरणिकतथ्यप्राप्तकरपातेहैं। ● कलाकाएकीकरणप्रयोगकरनाट्य-मंचनऔरभाषाकौशलमेंवृद्धिकरसकतेहैं। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण, लेखकपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, पीपीटी, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, व्याकरणिकक्रियाकलाप	किन्हीपाँचराजाओंवउनकेराज्यकानामचित्रसहितकॉपीमेंचिपकाइए। *अनोखावरदानपाठकोअभिनयकेमाध्यमसेपरिप्रकाश।
6	सुंदरलाल	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पाठकेपठनकाउद्देश्यप्राप्तहुआ। ● उद्देश्यकेअनुगामीहेतुप्रयासकेविभिन्नमार्गप्रशस्तहोपाए। ● पेड़-पौधोंकीसुरक्षाकेप्रतिआग्रहबढ़ा। ● रचनात्मक, कल्पनात्मकतथाविचारात्मकशक्तिमेंबढ़ोत्तरीहुई। ● भाषाईज्ञानतथाकौशलोंमेंअभिवृद्धिकरपातेहैं। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण, विडियो, शब्दार्थ, व्याख्यान, चित्रप्रदर्शन, पीपीटी, पत्रलेखन, व्याकरणिकक्रियाकलाप	पेड़-पौधोंकेमहत्वपरनिबंधलिखिए। ● पेड़-पौधोंकीकटाईरोकनेकेलिएविज्ञापनबनाइए।
7	नजानूक विबना	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नए-नएशब्दबनानेकीकलाकाविकासकरपातेहैं। ● कवितालिखनेऔरपढ़नेमेंअभिरुचिकाविकासपद्यसृजनकीक्षमता। ● तुकांतशब्दोंकेप्रयोगसेनईकविताकीरचनाकरनेकीक्षमता ● व्यावहारिकज्ञानकीवृद्धि। ● लेखनऔरवाचनकौशलकाविकास। ● समूहभावनाकाविकासकरपातेहैं। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण, लेखकपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, पीपीटी, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, व्याकरणिकक्रियाकलाप	‘नजानूकविबना’विषयपरनाटकमंचन *बालकविताओंकासंकलनप्रस्तुतकीजिए।
8	दोहे	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नैतिकमूल्योंसेप्रेरितहोतेहैं। ● नैतिकमूल्योंकोअपनेजीवनमेंअपनातेहैं। ● पाठसेव्यावहारिकव्याकरणजैसेअनेकार्थी, पर्यायवाचीशब्दोंआदिकाज्ञानप्राप्तकरपातेहैं। ● कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैंतथादूरसरोकीसहायतकरतेहैं। ● मानवीयमूल्योंकाविकासकरपातेहैं। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण, कविपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, पीपीटी, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, विडियो, सस्वरवाचन, व्याकरणिकक्रियाकलाप	विद्यार्थियोंकेद्वारादोहागायन कबीरजीकेदोहोंकासंकलन
9	पोंगल	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पाठकेसारांशकीमौखिकअभिव्यक्तिकरपाए। ● भारतकीसभ्यताऔरसंस्कृतिकोऔरकरीबसेजानपाए। ● सभीधर्मोंऔरउससेजुड़ेत्योहारोंसेपरिचितहुए। ● त्योहारोंकेमहत्त्वएवंउनसेजुड़ीपरम्पराओंऔररीति-रिवाजोंकोसमझिए। ● ‘काल’ औरकालकेप्रकारोंकोसमझिए। 	पीपीटी, पूर्वज्ञानपरीक्षण, लेखकपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, व्याकरणिकक्रियाकलाप	भारतऔरविदेशोंमेंमनाएजानेवालेकिन्हीतीनत्योहारोंकेबारेमेंजानकारीप्राप्तकीजिए। त्योहारकहाँ, कब, क्योंऔरकैसेमनाएजातेहैं, इस

		<ul style="list-style-type: none"> वाक्योंकेकालपरिवर्तितकरकेलिखनेमेंसमर्थहुए। कक्षाकीगतिविधियोंकोआपसीसहयोगसेपूराकिया। अपनीसमझकेअनुरूपप्रश्नोंकेउत्तरदेपातेहैं। 		कीएकसूचीतैयारकीजिए।
10	दसआमोंकीकीमत	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबोलऔरलिखपातेहैं। दैनिकजीवनमेंकल्पनिकतथावास्तविकतामेंछिपेभावकोसमझपातेहैं। गर्मियोंकीछुट्टियोंमेंबच्चेक्याक्याकरेंगेउसकीसूचीबनानेमेंसक्षमहोपातेहैं। दैनिकजीवनमेंगणितकीउपयोगिताकामूल्यांकनकरपातेहैं। विभिन्नप्रकारकेफलपरकवितालिखनेतथाचित्रांकनकरनेकेलिएसमर्थहोपातेहैं। व्याकरणिकसंदर्भतथानएशब्दोंकेप्रयोगकेबारेमेंजानकारीप्राप्तकरतेहैं। 	चित्रप्रदर्शन, पूर्वज्ञानपरीक्षण, लेखकपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, व्याकरणिकक्रियाकलाप	*आमकीविभिन्नप्रजातियोंकेनामचित्रसहितलेखन। *गरमियोंकीछुट्टियोंमेंअपनेगृहकार्यकेसाथ-साथऔरक्या-क्याकरेंगे?उनकामोंकीसूचीबनाइए। *बगीचेकाचित्रबनाकरसंज्ञाशब्दछांटिए।
11	अनोखीदौड़	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। पैरालम्पिककेबारेमेंअन्यजानकारियाँएकत्रकरपातेहैं। अपनीसमझकेआधारपरपूछेगएप्रश्नोंकेउत्तरदेपातेहैं। विद्यार्थीसामाजिकपरिवेशसेजुड़ेप्रश्नपूछतेहैं। दृढसंकल्पशक्तिऔरआत्मनिर्भरताकीसमझहासिलकरतेहैं। शब्दसंरचनाकेअंतर्गतउपसर्गऔरमूलशब्दमेंअंतरकरपातेहैं। वाक्यकेअनुरूपमुहावरोंकाप्रयोगकरपातेहैं। कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैं। 	पीपीटी, पूर्वज्ञानपरीक्षण, लेखकपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, चित्रवर्णन, व्याकरणिकक्रियाकलाप	कक्षामेंअनमोलवचनसंग्रहकरकेसुनाना *हिन्दीफ़िल्में“इकबाल”और“तारेज़मीनपर”देखकरकक्षामेंचर्चाकीजिए।
12	एकरोमांचकयात्रा	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। पुस्तकालयसेजवाहरलालनेहरूजीबारेमेंजानकारियाँएकत्रकरतेहैं। कारककेबारेमेंजानकारीप्राप्तकी। अपनीसमझकेआधारपरपूछेगएप्रश्नोंकेउत्तरदेतेहैं। कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैंऔरदूसरोंकीमददभीकरतेहैं। सामाजिकपरिवेशसेजुड़ेप्रश्नपूछतेहैं। कठिनपरिस्थितिकाकिसप्रकारसामनाकियाजाताहैइसकेबारेमेंउनकीसमझविकसितहोतीहै। 	किसीयात्रावर्णनपरपीपीटी, पूर्वज्ञानपरीक्षण, लेखकपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, व्याकरणिकक्रियाकलाप	पहाड़ीयात्रापरजानेसेपहलेक्या-क्यातैयारियाँकरनीचाहिए?उनकीएकसूचीतैयारकीजिए।
१३	परिश्रम	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> कविताकाभावार्थअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं कविताकेमूलभावसेश्रमकरनेकोप्रेरितहुए। कविताकेलेखनकौशलकाविकासकरपातेहैं। नए- 	पीपीटी, पूर्वज्ञानपरीक्षण, कविपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, व्याकरणिकक्रियाकलाप	“परिश्रम”कवितापरकिसीअन्यकविताकागायन।

		<p>नएशब्दोंकीजानकारीतथावाक्यप्रयोगमेंसक्षम होतेहैं।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अपनीसमझकेअनुसारपूछेप्रश्नोंकेउत्तरदेपातेहैं। ● व्याकरणिकनियमोंकोसमझकरउसकासहीप्रयोगकरपातेहैं। 		
१४	यात्राऔरयात्री	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। ● कोअपनेजीवनमेंनिरंतरआगेबढ़तेरहनेकीप्रेरणामिली। ● परिवर्तनशीलप्रकृतिकेबारेमेंजानकारीप्राप्तकी। ● अपनीसमझकेआधारपरपूछेगएप्रश्नोंकेउत्तरदेतेहैं। ● प्रत्यय, संज्ञा, वचनसेपरिचितहोपातेहैं। ● जीवन-यात्राकेबारेमेंबतापातेहैं। 	पीपीटी, पूर्वज्ञानपरीक्षण, कविपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य - श्रव्यक्रियाकलाप, व्याकरणिकक्रियाकलाप	<p>*कोईएकप्रेरणादायकस्वरचितकवितालिखिए।</p> <p>*कविहरिवंशरायबच्चनकीकोईएककविताकक्षामेंसुनाइए।</p>
15	पंचपरमेश्वर	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● छात्रअपनेदैनिकजीवनमेंमित्रताकेमहत्वकोसमझेगेंतथाउनमेंमित्रताकीभावनाकाविकासहोताहैं। ● गाँवमेंपंचोंकीमहत्वपूर्णभूमिकाएवंउनकेमहत्वऔरकार्यकेबारेमेंज्ञानप्राप्तकरपातेहैं। ● छात्रन्यायकेमहत्वकोसमझसकेंगेतथानिष्पक्षनिर्णयलेनेमेंसक्षमहोतेहैं। ● तथाउनमेंविचारविश्लेषणशक्तिएवंतर्कशक्तिकाविकासकरपातेहैं। ● छात्रोंमेंपशुप्रेमकीभावनाजागृतकरनातथाउनमेंसामाजिकसौहार्दतथातर्कशक्तिकाविकासकरतेहैं। ● गद्यकीमहत्वपूर्णविधाकहानीऔरपाठ-संदर्भितव्याकरणिकबिन्दुओंसेपरिचितहोतेहैं। 	पीपीटी, पूर्वज्ञानपरीक्षण, लेखकपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, प्रेमचंदकीकहानियोंपरफ़िल्मेंप्रदर्शन, व्याकरणिकक्रियाकलाप	<p>*प्रेमचंदकी“ईदगाह”कहानीकाकक्षामेंमंचनकीजिए।</p> <p>*आपअपनेबड़े-बुजुर्गोंकीदेखभालकैसेकरतेहैं?इसपरपाँचवाक्यलेखन</p>
१६	आयावसंत	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पेड़ - पौधोंकेसंरक्षणकेप्रतिलगाव। ● पर्वत्योहारकोमनानेकेपीछे-छिपीहुईकल्याणकारीभावनाओंकोजाननेकीजिज्ञासाजागृतकरतेहैं। ● प्रकृतिसंबंधीकविताकोसंकलितकरनेकाअभ्यासकरतेहैं। ● व्यावहारिकव्याकरणजैसेअनेकार्थी, पर्यायवाचीशब्दोंआदिकाज्ञानप्राप्तकरतेहैं। ● कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैंतथादूसरोंकीसहायताकरतेहैं। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण, कविपरिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्यश्रव्यक्रियाकलाप, पीपीटी, व्याकरणिकक्रियाकलाप	<p>*छहऋतुओंकेरूपएककैलेंडरनिर्माण।</p> <p>* अगरवसंतनहोतातो क्याहोता?इसपरअपनेविचारप्रकटकीजिए।</p>

ନିମ୍ନତରଓଡ଼ିଆ

ସହାୟକପୁସ୍ତକ:

- ସାହିତ୍ୟକଳିକା : ଚତୁର୍ଥଶ୍ରେଣୀ
- ପ୍ରକାଶକ : ବିଦ୍ୟାଳୟଓଗଣଶିକ୍ଷାବିଭାଗଓଡ଼ିଶାସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର (ମୁଦ୍ରଣବର୍ଷ - ୨୦୨୦)

TERM-I					TERM-II			
PEN PAPER TEST					PEN PAPER TEST			
	Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
‘କ’ ବିଭାଗ (ପଠନ)	୧. ଅପଠିତଗଦ୍ୟାଂଶ	5	୧. ଅପଠିତଗଦ୍ୟାଂଶ	10	୧. ଅପଠିତଗଦ୍ୟାଂଶ	5	୧. ଅପଠିତଗଦ୍ୟାଂଶ	10
‘ଖ’ ବିଭାଗ (ଲିଖନ)	୨. ଅନୁଛେଦ	5	୨. ଅନୁଛେଦ ୩. ପତ୍ରଲିଖନ	15	୨. ପତ୍ରଲିଖନ	5	୨. ଅନୁଛେଦ ୩. ପତ୍ରଲିଖନ	15
‘ଗ’ ବିଭାଗ (ବ୍ୟାକରଣ)	୩. ଶବ୍ଦାର୍ଥ (କ) ଶବ୍ଦାର୍ଥ (ଖ) ଯୋଡ଼ାଂଶ (ଗ) ପ୍ରତିଶବ୍ଦ (ଘ) ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନପୂରଣ (ଙ) ଯୋଗକର	14	୪. (କ) ଶବ୍ଦାର୍ଥ (ଖ) ବିପରୀତଶବ୍ଦ ୫. (କ) ପ୍ରତିଶବ୍ଦ (ଖ) ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନପୂରଣ ୬. (କ) ଯୋଗକର (ଖ) ରୂପପରିବର୍ତ୍ତନ	25	୩. ଶବ୍ଦାର୍ଥ (କ) ଶବ୍ଦାର୍ଥ (ଖ) ବିପରୀତଶବ୍ଦ (ଗ) ଗଦ୍ୟରୂପ (ଘ) ଯୋଡ଼ାଶବ୍ଦ (ଙ) ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନପୂରଣ	14	୪. (କ) ଶବ୍ଦାର୍ଥ (ଖ) ବିପରୀତଶବ୍ଦ ୫. (କ) ଗଦ୍ୟରୂପ (ଖ) ଯୋଡ଼ାଶବ୍ଦ ୬. (କ) ଏକପଦରେପ୍ରକାଶକର (ଖ) ଯୋଗକର	25
‘ଘ’ ବିଭାଗ (ସାହିତ୍ୟ)	ପଦ୍ୟ : (୧) ଚିକିଟିକି ପ୍ରବନ୍ଧ : (୧) ହଜିଲାଦିନରକଥା	16	ପଦ୍ୟ : (୧) ଚିକିଟିକି (୨) ସନ୍ଧ୍ୟା (୩) ଗଛଓକାଠୁରିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ : (୧) ହଜିଲାଦିନରକଥା (୨) ରାଜାଙ୍କନୂତନପରିଚ୍ଛଦ (୩) ସେମାନେଆମଭାଇଭଉଣୀ	30	ପଦ୍ୟ : (୧) ଭଲକିକରିନିମୁହଁ? ପ୍ରବନ୍ଧ (୧) ସାଇତିରଖିବାସଜାଇରଖିବା	16	ପଦ୍ୟ : (୧) ଭଲକିକରିନିମୁହଁ? (୨) କିରିଦିଅମୋତେସାଇ (୩) ମାଟି ପ୍ରବନ୍ଧ : (୧) ସାଇତିରଖିବାସଜାଇରଖିବା (୨) କୁହୁକୀବନଭିତରକନିକା ଏକାଙ୍କିକା : (୧) ପାହାଡ଼ରଡ଼ାକ	30
							The following chapters of TERM I (20%) is included in the Annual Examinations. ବ୍ୟାକରଣ : ୧. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନପୂରଣ ୨. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଲିଖନ : ପତ୍ରଲିଖନ	
	Total	40		80		40		80

INTERNAL ASSESSMENT (30 Marks)

TERM - I	TERM - II
ଶ୍ରବଣଦକ୍ଷତା(LISTENING SKILL) (5 MARKS)	ଶ୍ରବଣଦକ୍ଷତା(LISTENING SKILL) (5 MARKS)
<p>ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ ଶୁଣିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ । (Based on listening to any recorded short story.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy 	<p>ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଭାଷଣ ଶୁଣିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ । (Based on listening to any recorded speech.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy
କଥନଦକ୍ଷତା(SPEAKING SKILL) (5 MARKS)	କଥନଦକ୍ଷତା(SPEAKING SKILL) (5 MARKS)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଯେକୌଣସି ଏକ ଛୋଟ କାହାଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । (Students will be able to present a short story.)</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation 	<p>ଅଭିନୟ ଯତ୍ନ : (ଦଳଗତ : ଶ୍ରେଣୀରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ପଠିତ 'ପାହାଡ଼ର ଡାକ' ଏକାଙ୍କିକାକୁ ଦଳଗତ ଭାବରେ ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।)</p> <p>(Group: All the students are to be divided into groups as per the requirement and the "PAHADARA DAKA" will be presented in the classroom through group acting.)</p> <p>Role Play</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation
ପଠନଦକ୍ଷତା(READING SKILL) (5 MARKS)	ପଠନଦକ୍ଷତା(READING SKILL) (5 MARKS)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚପଠନ କରିବେ କିମ୍ବା ଏକ ପଠିତ କବିତାକୁ ସ୍ଵରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । (Students will read loudly a prose or recite a poem.)</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility 	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚପଠନ କରିବେ କିମ୍ବା ଏକ ପଠିତ କବିତାକୁ ସ୍ଵରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । (Students will read loudly a prose or recite a poem.)</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility
ଲିଖନଦକ୍ଷତା(WRITING SKILL) (5 MARKS)	ଲିଖନଦକ୍ଷତା(WRITING SKILL) (5 MARKS)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଏକ ବସ୍ତୁ / ସ୍ଥାନ / ବ୍ୟକ୍ତି / ଘଟଣାକୁ ଆଧାର କରି ନିଜର ଭାବନାକୁ ଲିଖନ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବେ । (Students will express their feelings in writing based on an object / place / person / event.)</p> <p>Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation 	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ 'ସାଇଟି ରଖିବା ସଜାଇ ରଖିବା' ବିଷୟକୁ ଆଧାର କରି ନିଜେ ପରିସବୁ ଜିନିଷ ସାଇଟି ରଖିବେ , ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲେଖିବେ । (Students will write a Paragraph on how they are decorating their items based on the topic "SAITEE RAKHIBA SAJAI RAKHIBA".)</p> <p>"Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content

<ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Vocabulary • Accuracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy
ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ(Portfolio) (5 Marks)	ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ (Portfolio) (5 Marks)
<p>ଶ୍ରେଣୀକାର୍ଯ୍ୟଓଗୃହକାର୍ଯ୍ୟଉପସ୍ଥାପନାଏବଂସଂଶୋଧନକାର୍ଯ୍ୟ। (CW & HW notebook presentation and correction work.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep. 	<p>ଶ୍ରେଣୀକାର୍ଯ୍ୟଓଗୃହକାର୍ଯ୍ୟଉପସ୍ଥାପନାଏବଂସଂଶୋଧନକାର୍ଯ୍ୟ। (CW& HW notebook presentation and correction work.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep.
ପ୍ରକଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ (Project) (5 marks)	ପ୍ରକଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ (Project) (5 marks)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଛୋଟଜିନିଷକୁଏକାଠିକରିବଡ଼ବଡ଼ଜିନିଷକିପରିତିଆରିକରାଯାଇପାରିବତାହାଉପରେଏକପ୍ରକଳ୍ପପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ । (Student Present a project on how can present big things with small things.)</p> <p>ସହାୟକପୁସ୍ତକ :ସାହିତ୍ୟକଳିକା ‘ଚତୁର୍ଥଶ୍ରେଣୀ’</p> <p>ବିଷୟ : ଚିକିଟିକି</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art 	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଓଡ଼ିଶାରେବାସକରୁଥିବାଆଦିବାସୀମାନଙ୍କର ଜୀବନଶୈଳୀକୁଆଧାରକରିଏକପ୍ରକଳ୍ପପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ । (The students will create a project based on the lifestyle of the tribals living in Odisha.)</p> <p>ସହାୟକପୁସ୍ତକ : ସାହିତ୍ୟକଳିକା ‘ଚତୁର୍ଥଶ୍ରେଣୀ’</p> <p>ବିଷୟ : ସାମାଜିକଆମତାଭିଭାବନା</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art

ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳ(LEARNING OUTCOMES)

**ପ୍ରସ୍ତାବିତଶିକ୍ଷକକାର୍ଯ୍ୟଧାରା , ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳତଥାପରାମର୍ଶତକ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣନୀତିଏବଂସହାୟକସାମଗ୍ରୀ
(PEDAGOGICAL APPROACHES, LEARNING OUTCOMES AND SUGGESTED ACTIVITIES/
STRATGIES AND TEACHING AID)**

ପଦ୍ୟବିଭାଗ				
କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ ନାମ	ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତଶିକ୍ଷକକାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତକ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣନୀତିଏବଂସ ହାୟକସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES / STRATGIES AND TEACHING AID
e.	ଚିକିତ୍ସା (ପଦ୍ୟ)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲ, ଫଳ, ପାହାଡ଼, ପତ୍ରିଆ, ନଗର ସମ୍ପର୍କିତ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଜୀବନରେ କୌଣସି ଜିନିଷ ଯେତେ ଛୋଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଅଲୋଡ଼ା ନୁହେଁ । ଏହି ବିଚାରଧାରାକୁ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୋଧକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲା ଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହଣ ବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) 'ଚିକିତ୍ସା' କବିତାରେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଜୀବନରେ ନିଜକୁ କେବେ ମଧ୍ୟ ଛୋଟ ବୋଲି ମନେ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ସଂକଳ୍ପ ନେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲ, ଫଳ, ପାହାଡ଼, ପତ୍ରିଆ, ନଗର ସମ୍ପର୍କିତ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଜୀବନରେ କୌଣସି ଜିନିଷ ଯେତେ ଛୋଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଅଲୋଡ଼ା ନୁହେଁ । ଏହି ବିଚାରଧାରାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୋଧକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲା ଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହଣ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ଚିକିତ୍ସା' କବିତାରେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ଚିକିତ୍ସା ଜିନିଷକୁ ନେଇ କିପରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଛୋଟ ଛୋଟ ଫୁଲ ଗୁଚ୍ଛିତା ଲକ୍ଷଣ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତା ବାବଦ ରୀତିମାନ ଶୁଣି ମନେ ପାଇଁ ଲେଖିବା ଅନୁଭବ କିପରି ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଖଣ୍ଡିତ ଶାବ୍ଦକୁ ଯୋଡ଼ି କିପରି ବିରାଟ କୋଠା ରଚିଆ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଲେଖିବା ହାବୁଡ଼ି ଦେଖାଇବେ ।</p> <p>(ଙ) ସରୁ ସରୁ ସୂତାକୁ ନେଇ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହ ଓ ଚାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>e. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିସ୍କର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଗ୍ରାଫି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ,</p> <p>୩. ଗୋଦାବରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଫଟୋ ଚିତ୍ର</p> <p>୪. ଗୋଦାବରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ କୃତି : ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀର ଓଡ଼ିଶା ଓ ତହିଁରେ ମୋର ସ୍ଥାନ , ଆଲେଖ୍ୟା , କଳିକା , କିଶଳୟ , ଗୀତିଗୁଚ୍ଛିତା ବିକେତେକ ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ଚୋପାପାଣି, ସିନ୍ଧୁ, ଧୂଳି, ପାହାଡ଼ , ପତ୍ରିଆ, ନଗର , ଗଛ, ବନ, ତାରକା, ଫୁଲ, ମଣିଷ, ଅନ୍ୟର ସେବା କରୁଥିବା ଦୃଶ୍ୟ ।</p>
୨.	ସନ୍ଧ୍ୟା (ପଦ୍ୟ)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଦିନ ଓ ରାତିର ବିଭିନ୍ନ ସମୟ ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣା, ଦୃଶ୍ୟ, ପରିବେଶ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ମନେ ପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) 'ସନ୍ଧ୍ୟା' ସମୟରେ ଦୀପଜାଳିବା,</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଦିନ ଓ ରାତିର ବିଭିନ୍ନ ସମୟ ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣା, ଦୃଶ୍ୟ, ପରିବେଶ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ମନେ ପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) 'ସନ୍ଧ୍ୟା' ସମୟରେ ଦୀପଜାଳିବା,</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସହର ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝିପାରୁଥିବା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପୂର୍ବାହ୍ନ , ମଧ୍ୟାହ୍ନ , ଅପରାହ୍ନ , ରାତ୍ରି ସମୟକୁ ଚିତ୍ରମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।</p>

		<p>ରାସ୍ତାରେଆଲୁଅଜଳିବା, ମନ୍ଦିରରେଆଲତିହେବାଆଦିକ ଆକ୍ରମିତଭାଷାରେଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କଲେ।</p> <p>(ଗ) 'ସନ୍ଧ୍ୟା'କବିତାରଅନ୍ତର୍ନିହିତସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକୁହୁଦୟଙ୍ଗମକରିବାରେସମର୍ଥହେଲେ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ସନ୍ଧ୍ୟା' ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧାରାକୁମୌଖିକ ଏବଂଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେସମର୍ଥହେଲେ।</p> <p>(ଙ) 'ସନ୍ଧ୍ୟା'କବିତାରେବିଷୟଭିତ୍ତିକ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପରିମାପକପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଗୁଡ଼ିକରସମାଧାନକରିବାସହିତନିଜଖାତାରେଲେଖିଲେ।</p>	<p>'ସନ୍ଧ୍ୟା'ସମୟରେଦୀପଜାଳିବା , ରାସ୍ତାରେଆଲୁଅଜଳିବା , ମନ୍ଦିରରେଆଲତିହେବାଆଦିକ ଆକ୍ରମଣବୋଧକରିବାରେସମର୍ଥ ହେବେ।</p> <p>(ଗ) 'ସନ୍ଧ୍ୟା'କବିତାରଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକୁହୁଦୟଙ୍ଗମ କରିବାରେସମର୍ଥ ହେବେ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ସନ୍ଧ୍ୟା' ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧାରାକୁମୌଖିକ ଏବଂଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେସମର୍ଥ ହେବେ।</p> <p>(ଙ) 'ସନ୍ଧ୍ୟା'କବିତାରେବିଷୟଭିତ୍ତିକ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପରିମାପକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଗୁଡ଼ିକରସମାଧାନକରିପାରିବେ।</p>	<p>(ଗ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେଯେଉଁପ୍ରାର୍ଥନାକରନ୍ତିତାହାକୁନିଜଖାତାରେଲେଖିବେ।</p> <p>(ଘ) ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେନିଜପରିବାରରଲୋକମାନେସବୁକ'ଶକରନ୍ତି , ସେସମ୍ପର୍କରେଏକଅନୁଛେଦଲେଖିବେ।</p> <p>(ଙ) ସନ୍ଧ୍ୟାଓପ୍ରଭାତସମ୍ପର୍କରେଲେଖାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟକବିତାସଂଗ୍ରହକରିପଢ଼ିବେ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିଏସ୍ ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିମେଟେରିଆଲ୍.ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାମୂଳପଦକରଣ) , ୩. ଭକ୍ତକବିମଧୁସୂଦନରାଓଙ୍କଫଟୋଟିଡ୍ର ୪. ଭକ୍ତକବିମଧୁସୂଦନରାଓଙ୍କକୃତି : ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ , ରାମାୟଣ , ବାଳବୋଧ , ଶିଶୁବୋଧଆଦିକେତେକପୁସ୍ତକ। ୫. ସୂର୍ଯ୍ୟ , ତାରା , ଦୀପ, ପକ୍ଷୀ,ଗୋରୁପଲ , ଚଷାଠହଳକାମ , ପର୍ବତ , କାନନ , ନିଦ୍ରାରେଶୟନ , ନରନାରୀଗଣଆଦିରଫଟୋଟିଡ୍ରଓଆବଶ୍ୟକୀୟଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାହ୍ୟ।</p>
<p>୩.</p>	<p>ଗଞ୍ଜଓକା ପୁରିଆ (ପଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେନିଜବିଦ୍ୟାଳୟକିମ୍ବଦନ୍ତକଟରେଥିବାପୁରୁଣା ଗଞ୍ଜକୁମନେପକାଇବାସହିତସେ ଗଞ୍ଜସମ୍ପର୍କରେନିଜବିଚାରଧାରା ରାଉପସ୍ଥାପନକଲେ।</p> <p>(ଖ) ଗଞ୍ଜରଉପକାରିତାକୁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବାରେସମର୍ଥ ହେଲେ।</p> <p>(ଗ) 'ଗଞ୍ଜଓକାପୁରିଆ'କବିତାରଅନ୍ତର୍ନିହିତସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକୁହୁଦୟଙ୍ଗମକରିବାରେସମର୍ଥ ହେଲେ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ଗଞ୍ଜଓକାପୁରିଆ' ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧାରାକୁମୌଖିକ ଏବଂଲିଖିତଭାବରେ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେନିଜବିଦ୍ୟାଳୟକିମ୍ବଦନ୍ତକଟରେଥିବାପୁରୁଣା ଗଞ୍ଜକୁମନେ ପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଖ) ଗଞ୍ଜରଉପକାରିତାକୁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବାରେସମର୍ଥ ହେବେ।</p> <p>(ଗ) 'ଗଞ୍ଜଓକାପୁରିଆ'କବିତାରଅନ୍ତର୍ନିହିତସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକୁହୁଦୟଙ୍ଗମକରିବାରେସମର୍ଥ ହେବେ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ଗଞ୍ଜଓକାପୁରିଆ' ବିଷୟଭିତ୍ତିକ ବିଚାରଧାରାକୁମୌଖିକ ଏବଂଲି</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଗଞ୍ଜରଉପକାରିତାସମ୍ପର୍କରେଏକଅନୁଛେଦଲେଖିବେ।</p> <p>(ଖ) ଗଞ୍ଜକୁନେଇନିଜେଏକସୁନ୍ଦରକବିତାଲେଖିବାକୁଚେଷ୍ଟାକରିବେ।</p> <p>(ଗ) ବିଭିନ୍ନଗଞ୍ଜରଔଷଧୀୟଗୁଣସମ୍ପର୍କରେଏକ ତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ।</p> <p>(ଘ) ନିଜଜନ୍ମଦିନରେଗଞ୍ଜଟିଏଲଗାଇବାସହିତ ତା'ରସୁରକ୍ଷାଦାୟିତ୍ୱନେବେ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେବନମହୋତ୍ସବପାଳନଅବସରରେନିଜେସକ୍ରିୟାଶୀଳଗ୍ରହଣକରିସଚେତନାମୂଳକକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ। ବିଭିନ୍ନ ସଚେତନନାଟକମୁକ୍ତମାନୁଲେଖିବେ।</p> <p>(ଚ) 'ବୃକ୍ଷଓପରିବେଶ' ସମ୍ପର୍କିତଏକସଚେତନତାଧର୍ମାଚିନ୍ତାକ୍ରମପ୍ରତିଯୋଗିତାଆୟୋଜନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକରିନିଜପ୍ରତିଭାରପରିଚୟଦେବେ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p>

		<p>ଉପସ୍ଥାପନକରିବାରେସମ୍ପନ୍ନହେଲେ ।</p> <p>(ଢ)</p> <p>‘ଗଞ୍ଜଓକାରୁରିଆ’କବିତାରେବିଷୟଭିତ୍ତିକଲକ୍ଷ୍ମୀନପରିମାପକପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଗୁଡ଼ିକରସମାଧାନଅତିସହଜରେକରିପାରିଲେ ।</p>	<p>ଖୁତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଢ)</p> <p>‘ଗଞ୍ଜଓକାରୁରିଆ’କବିତାରେବିଷୟଭିତ୍ତିକଲକ୍ଷ୍ମୀନପରିମାପକପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଗୁଡ଼ିକରସମାଧାନକରିପାରିବେ ।</p>	<p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିକେସନ୍ରେଆଲ୍.ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ) ,</p> <p>୩. ପଲ୍ଲୀକବିନନ୍ଦକିଶୋରବଳଙ୍କଫଟୋଟିତ୍ର</p> <p>୪. ପଲ୍ଲୀକବିନନ୍ଦକିଶୋରବଳଙ୍କକୃତି : ପଲ୍ଲୀଚିତ୍ର , ନାନାବାୟାଗୀତ , ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ, ଶର୍ମିଷ୍ଠାଆଦିକେତେକପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. କାଠୁରିଆ , ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାରରଗଞ୍ଜ , ଫୁଲ , ମଧୁମାଛି , ମିଠାଫଳ , ଗଞ୍ଜତଳେବାଟୋଇବିଶ୍ରାମନେଉଥିବା , ପିତୃପିତାମହ , ଝିଅପୁଅ , ଗଞ୍ଜମୂଳେସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କସହିତଖେଳଓବହିପଢ଼ା , ସୂର୍ଯ୍ୟଉଦୟହେଉଥିବାଆଦିକେତେକଫଟୋଟିତ୍ରଓଆବଶ୍ୟକୀୟଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାହ୍ୟ ।</p>
୪.	<p>ଭଲକିକରିନିମୁହିଁ (ପଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେନିଜଘରେପାଲୁଥିବାବିଭିନ୍ନଗୃହପାଲିତପଶୁତଥାପୋଷାକୁକୁର,ବିଲେଇ, ଶୁଆ-ଶାରୀଆଦିଜୀବଜନ୍ତୁସମ୍ପର୍କରେମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କସ୍ଵାଧୀନତାସମ୍ପର୍କରେହୃଦ୍‌ବୋଧକରିବାରେସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଗ) ‘ଭଲକିକରିନିମୁହିଁ?’ କବିତାରଅନ୍ତର୍ନିହିତସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକୁହୃଦୟଙ୍ଗମକରିବାରେସମ୍ପନ୍ନହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘ଭଲକିକରିନିମୁହିଁ?’ ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧାରାକୁମୌଖିକଏବଂଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରେସମର୍ଥହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ‘ଭଲକିକରିନିମୁହିଁ?’ କବିତାରେବିଷୟଭିତ୍ତିକଲକ୍ଷ୍ମୀନପରିମାପକପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଗୁଡ଼ିକରଉତ୍ତରନିଜଖାତାରେଲେଖିଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେନିଜଘରେପାଲୁଥିବାବିଭିନ୍ନଜୀବଜନ୍ତୁସମ୍ପର୍କରେମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କସ୍ଵାଧୀନତାସମ୍ପର୍କରେହୃଦ୍‌ବୋଧକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ‘ଭଲକିକରିନିମୁହିଁ?’ କବିତାରଅନ୍ତର୍ନିହିତସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକୁହୃଦୟଙ୍ଗମକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘ଭଲକିକରିନିମୁହିଁ?’ ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧାରାକୁମୌଖିକଏବଂଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ ।</p> <p>(ଙ) ‘ଭଲକିକରିନିମୁହିଁ?’ କବିତାରେବିଷୟଭିତ୍ତିକଲକ୍ଷ୍ମୀନପରିମାପକପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଗୁଡ଼ିକରଉତ୍ତରକରିବାରେସମ୍ପନ୍ନହେବେ ।</p>	<p>(କ) ପ୍ରତିଦିନବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେକରୁଥିବାଭଲକାମରଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଓଡ଼ିଶାରେଥିବାବିଭିନ୍ନଅଭୟାରଣ୍ୟସମ୍ପର୍କରେଏକଅନୁଛେଦଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଗ) ସ୍ଵାଧୀନତାଓପରାଧୀନତାମଧ୍ୟରେଥିବାବିଭେଦତାକୁନିଜବକ୍ତବ୍ୟମାଧ୍ୟମରେପରିପ୍ରକାଶକରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ‘ସେବାହିଁଧର୍ମ’କୁଆଧାରକରିଏକକବିତାଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେପରଉପକାରସମ୍ପନ୍ନଏକଚିତ୍ରଅଙ୍କନକରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିଫିକେସନ୍ରେଆଲ୍.ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ) ,</p> <p>୩. କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରକରଙ୍କଫଟୋଟିତ୍ର</p> <p>୪. କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରକରଙ୍କକୃତି : ରାମାୟଣ , ଶକୁନ୍ତଳା , ପରିରାଜନ, କୁହୁକରାଜନ, ପଞ୍ଚତନ୍ତ୍ର, The Maharaja :</p>

				As I Knew Himଆଦିକେତେକପୁସ୍ତକ । ଃ.ମାଆ-ପୁଅ , ସୂର୍ଯ୍ୟ , ଶୁଆ-ଶାରୀ ,ପିଞ୍ଜରା , ପୁଞ୍ଜୁଳାବୁଢ଼ା , ଲାଲ୍‌ଶାଲ ,ଜଙ୍ଗଲ ,ଶୀତଦିନଆଦିକେତେକଫଟୋଚିତ୍ରଓଆବ ଶ୍ୟକୀୟଦୃଶ୍ୟଶ୍ରୀବ୍ୟା
୫.	କରିଦିଅ ମୋତେ ସାଇଁ (ପଦ୍ୟ)	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଗୋପବନ୍ଧୁ, ମଧୁସୂଦନଦାସ, ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧିଆଦିଆଦର୍ଶବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ମାନଙ୍କୁମନେପକାଇବାରେସମ ର୍ଥହେଲେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେମଣିଷଜୀବନର ପ୍ରକୃତଭଙ୍ଗେଶ୍ୟକ୍ତୁହୁଦ୍‌ବୋଧକ ଲେ । (ଗ) ‘କରିଦିଅମୋତେସାଇଁ’କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକୁହୁଦ୍ ୟଙ୍ଗମକରିବାରେସମ୍ଭାବନାହେଲେ । (ଘ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ‘କରିଦିଅ ମୋତେସାଇଁ’ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିତା ରଧାରାକୁମୌଖିକଏବଂଲିଖିତ ଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରେ ସମ୍ଭାବନାହେଲେ । (ଙ) ‘କରିଦିଅମୋତେସାଇଁ’କବିତା ରେବିଷୟଭିତ୍ତିକଲବ୍ଧଜ୍ଞାନପ୍ରଶ୍ନାବ ଳୀଗୁଡ଼ିକରଉତ୍ତରନିଜଜାତାରେ ଲେଖିଲେ ।	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଆମସମାଜ ରେଆଦର୍ଶବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱମାନଙ୍କୁମ ନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେବେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେମାନବିକମୂଲ୍ୟ ବୋଧକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବେ । (ଗ) ‘କରିଦିଅମୋତେସାଇଁ’କବିତା ରଅନ୍ତର୍ନିହିତସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକୁ ହୁଦ୍‌ୟଙ୍ଗମକରିବାରେସମର୍ଥ ହେବେ । (ଘ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘କରିଦିଅମୋତେସାଇଁ’ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକବିତାରଧାରାକୁମୌଖିକ ଏବଂଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପ ନକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ । (ଙ) ‘କରିଦିଅମୋତେସାଇଁ’କବିତା ରେବିଷୟଭିତ୍ତିକଲବ୍ଧଜ୍ଞାନପରି ମାପକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଗୁଡ଼ିକରସମାଧାନକ ରିବାରେସମ୍ଭାବନାହେବେ ।	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଭବିଷୟତରଳିଏକ’ଶ ହେବାକୁଚାହୁଁଛନ୍ତିସେସମ୍ପର୍କରେନିଜରଅଭି ମତପ୍ରକାଶକରିବେ । (ଖ) ‘ଛୋଟରୁବଡ଼’କବିତାଟିକୁପଢ଼ିବାସହିତଛୋ ଟମଧ୍ୟରେମହାନତାରଗୁଣକୁହୁଦ୍‌ବୋଧକରି ବେ । (ଗ) ନିଜେବଡ଼ହୋଇଯାହାହେବାକୁଚାହୁଁଛନ୍ତିସେ ସମ୍ପର୍କତକିଛିଚିତ୍ରଅଙ୍କନକରିବେ । (ଘ) ଭଗବାନଙ୍କନିକଟରେପିଲାଟିପ୍ରାର୍ଥନାକରୁଥି ବାଏକଦୃଶ୍ୟଅଙ୍କନକରିବେ । ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୱାଲିଟିମେଟେରିଆଲ୍.ପି. ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ) , ୩. ବଚକୃଷ୍ଣସାଇଁକଫଟୋଚିତ୍ର ୪.ଝଙ୍କାଲିଆବରଗଛ ,ତୁଳସୀଗଛ, ହାତୀ, ମହୁମାଛି , ପଳାଶଫୁଲ,ଗଙ୍ଗଶିଉଳି, ସାଗର,ଝରଣା,ଜହ୍ନୁ,ଦୀପଆଦିକେତେକଫ ଟୋଚିତ୍ରଓଆବଶ୍ୟକୀୟଦୃଶ୍ୟଶ୍ରୀବ୍ୟା
୬.	ମାଟି (ପଦ୍ୟ)	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେମାଟିରୁମିଳୁଥି ବାବିଭିନ୍ନପ୍ରକାରଖଣିଜପଦାର୍ଥକୁ ମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥହେ ଲେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେମାଟିକୁକାହିଁକିମା ଆସହିତତୁଳନାକରାଯାଏ, ତାହାକୁବୁଝିଲେ ।	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେମାଟିରୁମିଳୁଥି ବାବିଭିନ୍ନପ୍ରକାରଖଣିଜପଦାର୍ଥ କୁମନେପକାଇବାରେସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେମାଟିକିପରିଆ ମମାଆତାହାଯଥାଯଥଭାବରେ ହୁଦ୍‌ବୋଧକରିବେ ।	(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଭିନ୍ନରଙ୍ଗରମାଟିକୁସଂଗ୍ରହକ ରିରଖିବେ । (ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେମାଟିତଳୁକିଭଲିଆମପ୍ରାଚୀ ନସଭ୍ୟତାରଇତିହାସମିଳୁଛିସେସମ୍ପର୍କରେ ଏକଅନୁଛେଦଲେଖିବେ । (ଗ) ମହେଞ୍ଜୋଦାରଓହରପ୍ପା ,

	<p>(ଗ) 'ମାଟି' କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୋଧକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ମାଟି' ବିଷୟ ଉତ୍ତମ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଏବଂ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ।</p> <p>(ଙ) 'ମାଟି' କବିତାରେ ବିଷୟ ଉତ୍ତମ ଲକ୍ଷ୍ଣାନ୍ତର ପରିମାପକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(ଗ) 'ମାଟି' କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୋଧକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ମାଟି' ବିଷୟ ଉତ୍ତମ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଏବଂ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ମାଟି' କବିତାରେ ବିଷୟ ଉତ୍ତମ ଲକ୍ଷ୍ଣାନ୍ତର ପରିମାପକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।</p>	<p>ଶିଶୁପାଳଗଡ଼ , ଲଳିତଗିରି , ଉଦୟଗିରି , ବାରବାଟୀ ଦୁର୍ଗର ଫଟୋ ଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ମାଟି ତଳୁ ମିଳୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଏକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଟି. ଡି. ଡି. ଟି. ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ନିକିଶୋର ସାମଲ ଫଟୋ ଚିତ୍ର</p> <p>୪. ନିକିଶୋର ସାମଲ କୃତି : ଆମ ଘର , ମେତେ ଯେତେ ବେଳେ ଦଶବର୍ଷ ଆଦି କେତେ କପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ମାଟି , ବୃକ୍ଷ , ଖାଦ୍ୟ , ବସ୍ତ୍ର , ବାସଗୃହ , ଇତିହାସ ପୁସ୍ତକ , ନିଡ଼ା ଛପର ଘର , ପରିବା , ଶାଗ , ମୃଗ , ବିରି , ଧାନ , ଗହମ , ମାଣ୍ଡିଆ , ସବୁଜ ଖେତ , ପାହାଡ଼ , ଝରଣା , ଖଣି , ଖାଦାନ , ଲୁହା , ମାଙ୍ଗାନିଜ , ପେଟ୍ରୋଲ , କୋଇଲା , ମହେଞ୍ଜୋଦାର ଓ ହରପ୍ପା , ଶିଶୁପାଳଗଡ଼ , ଲଳିତଗିରି , ଉଦୟଗିରି , ବାରବାଟୀ ଦୁର୍ଗ , ଆଦି କେତେକ ଫଟୋ ଚିତ୍ର ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାହ୍ୟ ।</p>
--	---	---	--

ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ ନାମ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣନୀତି ଏବଂ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES / STRATEGIES AND TEACHING AID
୭.	ହଜିଲାଦି ନରକଥା (ଗଦ୍ୟ)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ଅତୀତ ଘଟଣାକୁ ମନେପକାଇବା ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ଜାତୀୟ ବୀରଙ୍କର ନାମକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଜାତୀୟ ବୀରଙ୍କର ନାମକୁ ମନେପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ହଜିଲାଦି ନରକଥା' ବିଷୟ ଚିତ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖିତ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ରତ୍ନମିତା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଉତ୍କଳ ଗୌରବ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଏକ ଫଟୋ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ମଧୁବାବୁ ଯେଉଁ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ</p>

		<p>(ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘ହଜିଲାଦିନରକଥା’ ବିଷୟଟିକୁ ଶୁଣିଲିଖନସ୍ତୁତପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷାଜ୍ଞାନ ର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୃତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ‘ହଜିଲାଦିନରକଥା’ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୌଖିକ, ଲିଖିତ ତଥା ବ୍ୟାବହାରିକ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>ନସ୍ତୁତପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷାଜ୍ଞାନ ର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୃତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥକରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ‘ହଜିଲାଦିନରକଥା’ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୌଖିକ, ଲିଖିତ ତଥା ବ୍ୟାବହାରିକ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>ରଥଧ୍ୱଜାଠା ହୋଇଥିଲେ ତା’ ରାଜକାଳିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ‘ହଜିଲାଦିନରକଥା’ ବିଷୟକୁ ଆଧାର କରି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ କଳ୍ପ ଫଟୋ ଚିତ୍ର ୪. ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ କଳ୍ପ କୃତି : କାଠିକୁଟାପତର , ଭେରୀତୁରୀମହୁରୀ , ଗପଗଣିଲି , କଥାକୋଥଳି , ମୁଠାଏମହକ , କଥାକହୁଛି ଶୁଣିଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ । ୫. ମଧୁସୂଦନ ଦାସ , ଶିଙ୍ଗବାଡ଼ି , ଗିନା , ଗଡ଼ୁ , ଠେକି , ଭାଳ , କୋତରାକସ୍ତା ପିନ୍ଧାସ୍ତ୍ରୀଲୋକ , ଫୁଲ୍ଲୁଲୀଦୁର୍ବଳିଆପିଲା , ଗାଇଗୁହାଳ , ପାଏମାପକପାତ୍ର , ଚୁନି , ଚୋକଡ଼ା , ପିଡ଼ିଆ , ନଡ଼ାପାଳ , କାଳିଆଘୋଡ଼ା , ରେଭେନ୍ ସାକଲିଜିଏଟ୍ ସ୍ତୁଲ୍ , କଲିକତା , ଶୈଳବାଳାମହିଳାକଲେଜ , ମଧୁସୂତା , ଉତ୍କଳଟ୍ୟାମେରୀ , ଗୋରୁ , ମଇଷ , ଗୋଧୂ , କୁମ୍ଭୀରଚମଡ଼ା , ଜୋତାକାରଖାନା , ସତ୍ୟଭାମା ପୁରଗାଆଦି କେତେକ ଫଟୋ ଚିତ୍ର ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟ ।</p>
<p>୭.</p>	<p>ରାଜାଙ୍କ ନୃତନ ପରିଚ୍ଛଦ (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ସଭାକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପୋଷାକର ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛଦ ପ୍ରତି ସର୍ବଦା ଗୁରୁ ଭାବେ ବୋଲି ସଂକଳ୍ପ କଲେ ।</p> <p>(ଗ) ସୌଖୀନ ପୋଷାକ ପ୍ରତି ମୋହ ଗ୍ରସନ ହୋଇ ନିଜର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପରେ ଗୁରୁ ଭାବେ କଲେ ।</p> <p>(ଘ) ‘ରାଜାଙ୍କ ନୃତନ ପରିଚ୍ଛଦ’ ବିଷୟକୁ ଶୁଣିଲିଖନସ୍ତୁତପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷାଜ୍ଞାନ ର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୃତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ସଭାକୁ ମନେପକାଇ ବାସ୍ତବିକତା କହିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପୋଷାକର ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛଦ ପ୍ରତି ସର୍ବଦା ଗୁରୁ ଭାବେ କଲେ ।</p> <p>(ଗ) ‘ରାଜାଙ୍କ ନୃତନ ପରିଚ୍ଛଦ’ ବିଷୟକୁ ଶୁଣିଲିଖନସ୍ତୁତପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷାଜ୍ଞାନ ର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୃତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥକ</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘ରାଜାଙ୍କ ନୃତନ ପରିଚ୍ଛଦ’ ବିଷୟଟିକୁ ଅଭିନୟମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ‘ପରିଷ୍କାର ହିଁ ପୁରସ୍କାର’ ଏହି ଶୀର୍ଷକକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ନିଜ ପଦବୀକୁ ଲୋଭକରି ଅନ୍ୟର କଥାକୁ ଆଖିବନ୍ଦ କରି ସ୍ୱୀକାର ନକରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଗଳ୍ପ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଘ) ରାଜଦରବାର ଏକ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. କାଳିନ୍ଦୀ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ କଳ୍ପ ଫଟୋ ଚିତ୍ର</p>

		(ଚ) ‘ରାଜାଙ୍କନୃତନପରିଚ୍ଛଦ’ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକବିଚାରଧରାକୁମୌଖିକ, ଲିଖିତତଥାବ୍ୟାବହାରିକଜୀବନ ରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେସମ ର୍ଥହେଲେ ।	ରିବେ । (ଢ)‘‘ରାଜାଙ୍କନୃତନପରିଚ୍ଛଦ’’ ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧରାକୁ ମୌଖିକ, ଲିଖିତତଥାବ୍ୟାବହାରିକଜୀବ ନରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥହେବେ ।	୪. କାଳିନ୍ଦୀଚରଣପାଣିଗ୍ରାହୀକକୃତି : ରାଣିଫଳ ,ମୋକଥାସରିନାହିଁ ,ଯାଦୁଘର , ମହାଦୀପ ,ମାଟିରମଣିଷ , ଲୁହାରମଣିଷ , ଆଜିରମଣିଷ , ମୁଦ୍ରାଗଡ଼ରକ୍ଷୁଦ୍ଧା , ପଦ୍ମିନୀ , ଯାହାଅଙ୍ଗେନିଭେଇଛିଆଦିକେତେକପୁସ୍ତକ । ୫. ରାଜଦରବାର , ରାଜା, ମନ୍ତ୍ରୀ , ଶଠ , ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ,ରେଣମସୂତା , ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଜରି ,ମୋତିମାଣିକ୍ୟ,ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ,ପ୍ରଧାନବିଚାରପତି , ସୁବର୍ଣ୍ଣଥାଳିଆଦିକେତେକଫଟୋଟିତ୍ରୁଓଆବ ଶ୍ୟକୀୟଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାବ୍ୟ ।
୮.	ସେମାନେ ଆମଭାଇ ଭଉଣୀ (ଗଦ୍ୟ)	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଓଡ଼ିଶାରେଥିବା ବିଭିନ୍ନସମତଳଓପାର୍ବତ୍ୟଅଞ୍ଚଳ ରନାମନେରଖିବାସହିତକହି ବାକୁସକ୍ଷମହେଲେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଆଦିବାସୀଲୋକ ଙ୍କରସରଳଜୀବନପ୍ରଣାଳୀ , ସ୍ୱାଧୀନମନୋଭାବ , ସ୍ୱାବଲମ୍ବନଶୀଳତାଆଦିଗୁଣପ୍ରତି ପରିଚିତହେଲେ । (ଗ) ‘ସେମାନେଆମଭାଇଭଉଣୀ’ବି ଷୟକୁଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନଓସ ହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମା ନେସକ୍ଷମହେଲେ । (ଘ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାରଓଭାଷା ଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୃତନଶ ବରଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେଲେ । (ଙ) ‘ସେମାନେଆମଭାଇଭଉଣୀ’ବି ଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧରାକୁମୌଖି କ , ଲିଖିତତଥାବ୍ୟାବହାରିକଜୀବନ ରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେସକ୍ଷ ମହେଲେ ।	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଓଡ଼ିଶାରେଥି ବାବିଭିନ୍ନସମତଳଓପାର୍ବତ୍ୟଅ ଞ୍ଚଳରସମ୍ୟକ୍ଷାରଣାଦେବା ରେସମର୍ଥହେବେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଆଦିବାସୀଲୋ କଙ୍କରସରଳତା,ସ୍ୱାଧୀନମନୋ ଭାବ, ସ୍ୱାବଲମ୍ବନଶୀଳତାଆଦିଗୁଣକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧକରିବାରେସକ୍ଷମ ହେବେ । (ଗ) ‘ସେମାନେଆମଭାଇଭଉଣୀ’ ବିଷୟକୁଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନ ଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇବିଦ୍ୟା ର୍ଥୀମାନେସକ୍ଷମହେବେ । (ଘ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାରଓଭା ଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୃତ ନଶବରଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକପ୍ର ୟୋଗନିମନ୍ତେନିଜକୁସମର୍ଥକ ରିବେ । (ଙ) ‘ସେମାନେଆମଭାଇଭଉଣୀ’ ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧରାକୁ ମୌଖିକ,ଲିଖିତତଥାବ୍ୟାବହା ରିକଜୀବନରେପ୍ରୟୋଗକରିବା ନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେବେ ।	(କ)ଓଡ଼ିଶାରେଥିବାପାର୍ବତ୍ୟଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକର ଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁତକରିବେ । (ଖ) ଓଡ଼ିଶାରେବାସକରୁଥିବାବିଭିନ୍ନଆଦିବାସୀଜ ନଜାତିଙ୍କରନାମକହିବେ । (ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଓଡ଼ିଶାରାଜ୍ୟଜନଜାତିସଂଗ୍ର ହାଳୟକୁପରିଭ୍ରମଣରେଯାଇସେଠିଯାହା ଦେଖିଲେସେସମ୍ପର୍କରେଏକଅନୁଚ୍ଛେଦଲେ ଖିବେ । (ଘ) ସରକାରଆଦିବାସୀମାନଙ୍କକଲ୍ୟାଣନିମିତ୍ତ କରୁଥିବାକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରଏକତାଲିକାପ୍ରସ୍ତୁ ତକରିବେ । (ଙ) ଆଦିବାସୀଙ୍କରବେଶ, ପୋଷାକକୁନେଇଚିତ୍ରଅଙ୍କନକରିବେ । ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୱାଲିଟିମେଟେରିଆଲ୍‌ପି.ପି. ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ) ୩. ପ୍ରତିଭାରାୟଙ୍କଫଟୋଟିତ୍ରୁ ୪. ପ୍ରତିଭାରାୟକୃତି : ଯାଜ୍ଞସେନୀ , ବର୍ଷାବସନ୍ତବୈଶାଖ , ଶିଳାପଦ୍ମ , ଶ୍ରେଷ୍ଠଗନ୍ଧ , ଗଙ୍ଗଶିଉଳି ,ଉଲ୍ଲଂଘନଆଦିବିଭିନ୍ନପୁସ୍ତକ । ୫. ପାହାଡ଼ ,ଓଡ଼ିଶାମାନଚିତ୍ର , ମାଲ୍‌କାନୁଗିରିଜିଲ୍ଲା , ଶାଳ, ପିଆଶାଳ, ଶିଶୁ,ଶାଗୁଆନ,ଅର୍ଜୁନ,ସୁମରି,ଚନ୍ଦନ,କଇଁଆ ,ଆମ୍ବ,ପଣସ,କଇଁଅଗଛ, ଝାଟିମାଟିକାଛରଘର, ଧାନ, ମାଣ୍ଡିଆ,

				<p>କାଙ୍ଗୁ, ଅଳସୀଜାତିରଫସଲ, କୁକୁଡ଼ା, ଛେଳି, ଘୁଷୁରି, ଗାଈ, ଗୋରୁଆଦିକେତେକଫଟୋଟିତ୍ରୁଓଆବଶ୍ୟକୀୟଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାହ୍ୟ।</p>
<p>୯.</p>	<p>ସାଇତିରଖିବା, ସଜାଇରଖିବା (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଆବଶ୍ୟକୀୟଜିନିଷକୁଠିକ୍ଷମୟରେନପାଇଲେ ମନରେଆସୁଥିବାଭାବକୁପରିପ୍ରକାଶକଲେ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେସାଇତିରଖିବାର ଅଭ୍ୟାସମଣିଷକୁକିପରିଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିଆଏଏବଂସେଜୀବନରେକେବେହାରିଯାଏନାହିଁଏବିଚାରଧାରାକୁହୁଦବୋଧକଲେ।</p> <p>(ଗ) ‘ସାଇତିରଖିବାସଜାଇରଖିବା’ ବିଷୟକୁଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇଁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେସମ୍ମତହେଲେ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୂତନଶବ୍ଦରଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟଗଠନକ୍ଷେତ୍ରରେସମ୍ମତହେଲେ।</p> <p>(ଙ) ‘ସାଇତିରଖିବାସଜାଇରଖିବା’ ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧାରାକୁମୌଖିକ, ଲିଖିତତଥାବାସହାରିକଜୀବନରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେଲେ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଆବଶ୍ୟକୀୟଜିନିଷକୁଠିକ୍ଷମୟରେନପାଇଲେମନରେଆସୁଥିବାଭାବକୁପରିପ୍ରକାଶକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେସାଇତିରଖିବାର ଅଭ୍ୟାସମଣିଷକୁକିପରିଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିଆଏଏବଂସେଜୀବନରେକେବେହାରିଯାଏନାହିଁଏବିଚାରଧାରାକୁହୁଦବୋଧକରିବେ।</p> <p>(ଗ) ‘ସାଇତିରଖିବାସଜାଇରଖିବା’ ବିଷୟକୁଶୁଦ୍ଧଲିଖନଦ୍ରୁତପଠନଓସହଜଅଭିବ୍ୟକ୍ତିପାଇଁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେସମ୍ମତହେବେ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାରଓଭାଷାଜ୍ଞାନରଅଭିବୃଦ୍ଧିନିମନ୍ତେନୂତନଶବ୍ଦରଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକପ୍ରୟୋଗନିମନ୍ତେନିଜକୁସମର୍ଥକରିବେ।</p> <p>(ଙ) ‘ସାଇତିରଖିବାସଜାଇରଖିବା’ ବିଷୟଭିତ୍ତିକବିଚାରଧାରାକୁମୌଖିକ, ଲିଖିତତଥାବାସହାରିକଜୀବନରେପ୍ରୟୋଗକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥହେବେ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେନିଜଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷକୁସୁନ୍ଦରଭାବରେସଜାଇବେ।</p> <p>(ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେନିଜବହିପତ୍ର, ସ୍କୁଲବ୍ୟାଗ୍ର, ପାଠପଢ଼ାସ୍ଥାନକୁନିଜେସଜାଇରଖିବାସହିତ ନିଜଲୁଗାପଟାକୁଯଥାସ୍ଥାନରେସାଇତିରଖିବେ।</p> <p>(ଗ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଖବରକାଗଜରୁସୁନ୍ଦରଲେଖାଓବିଭିନ୍ନଜାଣିବାଜିନିଷସଂଗ୍ରହକରିରଖିବେ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେବିଭିନ୍ନପ୍ରକାରପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କର ଚିତ୍ର, ଯଥାର, ଡାକଟିକେଟ୍, ପୁରୁଣାମୁଦ୍ରା, ପକ୍ଷୀଙ୍କପର, ଫଟୋଆଲ୍‌ବମ୍‌ଆଦିକୁସଂଗ୍ରହକରିବାସହିତସାଇତିରଖିବେ।</p> <p>(ଙ) ଜିନିଷକୁସାଇତିନରଖିଲେକିପରିଅସୁବିଧାଭୋଗିବାକୁପଡ଼େସେସମ୍ପର୍କରେଏକଗଳ୍ପଲେଖିବେ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେଆମରାଜ୍ୟସଂଗ୍ରହାଳୟକୁପରିଦ୍ରମଣରେଯିବେଏବଂସେସମ୍ପର୍କରେନିଜରଅନୁଭୂତିକୁସାଙ୍ଗନିକଟକୁପତ୍ରଲେଖିଜଣାଇବେ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ଲାସିକାଲିଟିମେଟେରିଆଲ୍‌ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକପଦକରଣ)</p> <p>୩. ପଦ୍ମଲୋଚନପାଲଟାସିଂହଙ୍କଫଟୋଟିତ୍ରୁ</p> <p>୪. ନିଜପାଠପଢ଼ାସ୍ଥାନ , ଆଲଣା, ରେଲଗାଡ଼ି, ଟି.ଟି.ଇ. ବ୍ୟାଗ୍ର, ଟିକେଟ୍ , ସଫାସୁତୁରାଘର, ଅସଜଡ଼ାଘର , ଡାକଟିକେଟ୍, ପୁରୁଣାମୁଦ୍ରା, ଶଙ୍ଖ, କଉଡ଼ି ,</p>

				<p>ସାମୁଦ୍ରିକପଦାର୍ଥ,ପକ୍ଷୀପର, ରାଜ୍ୟସଂଗ୍ରହାଳୟ , ଶିକ୍ଷକ , ଭଦ୍ରଲୋକ , ତନ୍ମୟଓଚନ୍ଦନ, ଚିନ୍ତୁଆଦିକେତେକଫଟୋଚିତ୍ରଓଆବଶ୍ୟକୀ ୟଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟ ।</p>
୧୦.	<p>କୁହୁକୀବ ନଭିତର କନିକା (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଅଭୟାରଣ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ କହିଲେ । (ଖ) ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ସ୍ଵରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଅଭୟାରଣ୍ୟର ଭୂମିକାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସ୍ଵଦ୍ଵେଷ୍ୟକଲେ । (ଗ) ‘କୁହୁକୀବନଭିତରକନିକା’ ବିଷୟକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ସ୍ଵରୂପରେ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସମ୍ମତ ହେଲେ । (ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦ ଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷାଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ମତ ହେଲେ । (ଙ) ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ପ୍ରତିଦୟାଭାବ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ସଚେତନ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଅଭୟାରଣ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ଵରକ୍ଷାର ବିବିଧ ମନ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ମତ ହେଲେ । (ଖ) ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ସ୍ଵରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଅଭୟାରଣ୍ୟର ଭୂମିକାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସ୍ଵଦ୍ଵେଷ୍ୟକରିବେ । (ଗ) ‘କୁହୁକୀବନଭିତରକନିକା’ ବିଷୟକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ସ୍ଵରୂପରେ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସମ୍ମତ ହେଲେ । (ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦ ଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷାଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥତଥାବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ଜିଜ୍ଞାସୁତା ହେଲେ । (ଙ) ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ପ୍ରତିଦୟାଭାବ ଓ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତାକୁ ସ୍ଵଦୟାତ୍ମକ ମନେ କରିବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଅଭୟାରଣ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ଏକତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଶିମିଳିପାଳ, ନନ୍ଦନକାନନ, ଭକ୍ଷାକୋଠିଆଦି ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଭୟାରଣ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁଭବ କଲେ ଖୁସି ହେବେ । (ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନନ୍ଦନକାନନ ଅଭୟାରଣ୍ୟକୁ ପରିଭ୍ରମଣରେ ଯିବେ । (ଘ) ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ବାସ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କର ଫଟୋଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରି ଏକ ଆଲ୍‌ବମ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଙ) ବିଲିୟାଭାସ୍‌ବାକୋଶ ସିଏକ୍ସ ଅଭୟାରଣ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ନିଜ ଅଜ୍ଞାନ କନିକା ଫଟୋଚିତ୍ର ଏକତାଲେଖିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତନ୍ମୟ ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଗ୍ରାଫି ମେଟେରିଆଲ୍.ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଡ. ଶରତକୁମାର ବିଶ୍ଵାଳଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ଭିତରକନିକା , ଓଡ଼ିଶା ମାନଚିତ୍ର , ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ବୈତରଣୀ , ଧାମରାନଦୀ , ମାଝରଙ୍କା ଚଢ଼େଇ, ଭିତରକନିକାରେ ଥିବା ନାନାଜାତିର ପକ୍ଷୀ ଓ ଜୀବ , ସାଇବେରିଆ, କାସ୍ପିୟାନ ସାଗର, କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ , ମଟରଲକ୍ଷ୍ମ , ଚିଡ଼ିଆଖାନା , ବିଭିନ୍ନ ସାମୁଦ୍ରିକ ମାଛ , ଅଲିଭିରିଡ଼୍‌ଲେକର୍ ଇଆଦି କେତେକ ଫଟୋଚିତ୍ର ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟ ।</p>

ଏକାଙ୍କିକାବିଭାଗ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟର ନାମ	ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତଶିକ୍ଷକକାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତକ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣନୀତିଏବଂସହାୟକସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES / STRATGIES AND TEACHING AID
୧୧.	ପାହାଡ଼ର ଡାକ (ଏକାଙ୍କିକା)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଦେଖୁଥିବାବିଭିନ୍ନକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକଯଥା – ଧର୍ମପଦ, ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ, ନଚିକେତା, ବାଜିରାଉତଥାଦିକୁସ୍ମରଣକରିବାରେସମର୍ଥହେଲେ।</p> <p>(ଖ)ପିଲାମାନେଲକ୍ଷ୍ମଣନାୟକ, ଚକରାବିଶୋଇ, ଦୋରାବିଶୋଇଭଳିଆଦିବାସୀଙ୍କଲୋକଙ୍କକଲ୍ୟାଣପାଇଁସଂଗ୍ରାମକରିଥିବାନେତାଙ୍କବୀରତ୍ଵରଚାଆସହିତପରିଚିତହେଲେ।</p> <p>(ଗ) ହାରିଯାଇଥିବାଲଢ଼େଇଶେଷତୁ ଏନାଏବିଚାରଧାରାକୁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀହୃଦ୍‌ବୋଧକଲେ।</p> <p>(ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେପରସ୍ପରମଧ୍ୟରେଏକତାରକ୍ଷାକରିବାସହିତଆଦିବାସୀସଂପ୍ରଦାୟଲୋକଙ୍କକଲ୍ୟାଣନିମନ୍ତେଉତ୍ତମମୂଳକକାର୍ଯ୍ୟକରିବାକୁସଂକଳ୍ପନେଲେ।</p> <p>(ଙ) ବିର୍ସାମୁଣ୍ଡାଏକାଙ୍କିକାରେଥିବାଅନ୍ୟତରିତ୍ରୟସଂଳାପଗୁଡ଼ିକସ୍ପଷ୍ଟରୂପେପରିପ୍ରକାଶକରିବାନିମନ୍ତେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀସକ୍ଷମହେଲେ</p> <p>(ଚ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ‘ପାହାଡ଼ରଡାକ’ ବିଷୟରେଥିବାଭାବଧାରାକୁମୌଖିକଓଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରୋପସକ୍ଷମହେଲେ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେଦେଖୁଥିବାବିଭିନ୍ନକ୍ଷୁଦ୍ରନାଟକକୁସ୍ମରଣକରିବାରେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଖ)ପିଲାମାନେଲକ୍ଷ୍ମଣନାୟକ, ଚକରାବିଶୋଇ, ଦୋରାବିଶୋଇଭଳିଆଦିବାସୀଙ୍କଲୋକଙ୍କକଲ୍ୟାଣପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମକରିଥିବାନେତାଙ୍କବୀରତ୍ଵରଚାଆସହିତପରିଚିତହେବେ।</p> <p>(ଗ) ହାରିଯାଇଥିବାଲଢ଼େଇଶେଷତୁ ଏନାଏବିଚାରଧାରାକୁବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ହୃଦ୍‌ବୋଧକରିବେ।</p> <p>(ଘ) ପରସ୍ପରମଧ୍ୟରେଏକତାଓବନ୍ଧୁତ୍ଵରକ୍ଷାକରିବାରେଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେସମର୍ଥହେବେ।</p> <p>(ଙ)ଏକାଙ୍କିକାରସଂଳାପଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେପରିପ୍ରକାଶକରିବାନିମନ୍ତେସମର୍ଥକରିବେ।</p> <p>(ଚ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ‘ପାହାଡ଼ରଡାକ’ ବିଷୟରେଥିବାଭାବଧାରାକୁ ମୌଖିକଓଲିଖିତଭାବରେଉପସ୍ଥାପନକରିବାରୋପସମର୍ଥହେବେ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ‘ପାହାଡ଼ରଡାକ’ ଏକାଙ୍କିକାଟିକୁନିଜବିଦ୍ୟାଳୟରେଏକବିଶେଷଦିନରେଅଭିନୟକରିବେ।</p> <p>(ଖ) ଏକାଙ୍କିକାରେଥିବାବିର୍ସା, କରମୀ, ଅମୂଲ୍ୟ, ଡୋନକା, ଧାନୀ, ସାଲୀଆଦିବିଭିନ୍ନଚରିତ୍ରକୁ ଆଧାରକରିସଂଳାପପ୍ରସ୍ତୁତକରିଉପସ୍ଥାପନକରିବେ।</p> <p>(ଗ) ‘ପାହାଡ଼ରଡାକ’ ପରିକ୍ଷୁଦ୍ରଏକାଙ୍କିକାପଢ଼ିତା ହାକୁଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେଉପସ୍ଥାପନକରିବେ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣସହାୟକସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡ଼ସ୍କର</p> <p>୨. ବିଷୟଅନ୍ତର୍ଗତକ୍ୟାଲିଗ୍ରାଫିମେଟେରିଆଲ୍‌ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକଉପକରଣ)</p> <p>୩. ମଙ୍ଗଳୁଚରଣବିଶ୍ଵାଳଙ୍କଫଟୋଟିତ୍ର</p> <p>୪. ମଙ୍ଗଳୁଚରଣବିଶ୍ଵାଳଙ୍କକୃତି : ବସନ୍ତଆସିଲାଫେରି , ଅସ୍ତରାଗରକବି , ଆଲୋନିଦମାଉସୀଆ , ଭୁକା , ଲୁରାଆଦିକେତେକପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ବିର୍ସାମୁଣ୍ଡା , କୁଡ଼ିଆଘର , ଜଙ୍ଗଲ, ଦିକୁ, ମଣିଆ , ମହାଜନ, ରଜା, ଜମିଦାର, ସାହୁକାର, ଗୋରାସାହେବ , ବାମ୍ଫ , ଚାଏବାସାରମିଶନାରୀସ୍କୁଲ, ମଣିଷବେକରେୟୁଆଳିପକାଇହଳକରିବା , ଆମ୍ଫ, ଜାମ୍ଫ, ପଣସ, କଦଳୀ , ନଡ଼ିଆଆଦିଗଛ, ଡାର , ତଲୁଆର, ନାନକ, ପ୍ରଚାରକ, ପୁରାଣକ, ରାଞ୍ଚିଜେଲ୍</p>

SUBJECT: HINDI (LOWER)**PRESCRIBED BOOKS:**

i. भाषा माधुरी 3-(Published by DAV CMC)

ii. भाषा अभ्यास-3(Published by DAV CMC)

Term I				Term II			
PEN PAPER TEST				PEN PAPER TEST			
Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
अपठितगद्यांश	5	अपठितगद्यांश	10	अपठितगद्यांश	5	अपठितगद्यांश	10
अनुच्छेद लेखन	5	<ul style="list-style-type: none">अनुच्छेदपत्र लेखनचित्र वर्णनसंवाद लेखन	20	पत्रलेखन	5	<ul style="list-style-type: none">अनुच्छेदपत्र लेखनचित्र वर्णनसंवाद लेखन	20
भाषा अभ्यास • चतुर कौवा • हाथी और चिड़िया • बहादुर दोस्त	10	भाषा अभ्यास (पाठ-(1से8	20	भाषा अभ्यास • गीत का कमाल • चूँ चूँ की टोपी • सुबह	10	भाषा अभ्यास (पाठ-9से16)	20
भाषामाधुरी • चतुर कौवा • हाथी और चिड़िया • बहादुर दोस्त	20	भाषामाधुरी (पाठ-से8 1)	30	भाषामाधुरी • गीत का कमाल • चूँ चूँ की टोपी • सुबह	20	भाषामाधुरी (पाठ-9से16)	30
						The following chapters of Term-I (20%) is included in the Annual Examinations. • व्याकरण)भाषा / अभ्यास वचन लिंग विलोम • लेखन) WRITING) पत्र लेखन	
TOTAL	40		80		40		80

Internal Assessment: 30 Marks

Term-I	Term-II
<p align="center">श्रवण कौशल (5 अंक)</p> <p>रिकॉर्ड किए गए सामग्री अनुक्रम को सुनने के आधार पर घटनाएँ। रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> एकाग्रता विशिष्ट जानकारी के लिए सुनना समझ सही प्रतिक्रिया शुद्धता 	<p align="center">श्रवण कौशल (5 अंक)</p> <p>रिकॉर्ड किए गए सामग्री अनुक्रम को सुनने के आधार पर घटनाएँ। रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> एकाग्रता विशिष्ट जानकारी के लिए सुनना समझ सही प्रतिक्रिया शुद्धता
<p align="center">वाचन(5अंक)</p> <p>(कहानी सुनाना) रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रवाह उच्चारण शब्दावली शुद्धता प्रस्तुति 	<p align="center">वाचन (5अंक)</p> <p>(कहानी सुनाना) रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रवाह उच्चारण शब्दावली शुद्धता प्रस्तुति
<p align="center">पठन (5 अंक)</p> <p>गद्य/कविता के एक विशेष अंश को ज़ोर से पढ़ना रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> उच्चारण प्रवाह और आत्मविश्वास अभिव्यक्ति लय-गति,उतार-चढ़ाव बोधगम्यता 	<p align="center">पठन (5 अंक)</p> <p>गद्य/कविता के एक विशेष अंश को ज़ोर से पढ़ना रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> उच्चारण प्रवाह और आत्मविश्वास अभिव्यक्ति लय-गति,उतार-चढ़ाव बोधगम्यता
<p align="center">लेखन कौशल (5 अंक)</p> <p>किसी वस्तु/व्यक्ति/घटना का वर्णन करें। रूब्रिक (प्रत्येक 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> विषयवस्तु रचनात्मक प्रस्तुति प्रवाह शब्दावली शुद्धता 	<p align="center">लेखन कौशल (5 अंक)</p> <p>लघुकथा रूब्रिक (प्रत्येक 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> विषयवस्तु रचनात्मक प्रस्तुति प्रवाह शब्दावली शुद्धता

<p>पोर्टफोलियो (5 अंक) (कक्षा कार्य और गृह कार्य) रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> • समयानुसार • क्रमानुसार • सृजनात्मकता • भाषाई शुद्धता • कक्षाकार्य के प्रति जुड़ाव 	<p>पोर्टफोलियो (5 अंक) (कक्षा कार्य और गृह कार्य) रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> • समयानुसार • क्रमानुसार • सृजनात्मकता • भाषाई शुद्धता • कक्षाकार्य के प्रति जुड़ाव
<p>परियोजना)5 अंक(पत्तियों के प्रयोग से पशु-पक्षियों की आकृति बनाएँ। रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> • सामाग्री का चयन • समयानुसार • स्पष्टता • रचनात्मकता • कला का समेकन 	<p>परियोजना)5 अंक(किसी भी त्योहार के लिए ग्रीटिंग कार्ड बनाना। रूब्रिक (प्रत्येक पर 1 अंक)</p> <ul style="list-style-type: none"> • समयानुसार • सृजनात्मकता • व्यवहृत सामग्रियों का औचित्य • प्रस्तुतीकरण • कला का समेकन

CHAPTER / UNIT WISE LEARNING OUT COMES & PEDAGOGICAL PROCESS:

क्र. सं.	पाठ/विषय	सीखनेकेप्रतिफल	शैक्षणिकप्रक्रिया	गतिविधियाँ
1.	चतुरकौवा	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • कविताकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। • संज्ञा,सर्वनाम,विशेषणशब्दोंकोपहचानपातेहैं। • जलकेविभिन्नस्रोतोंकोपहचानपातेहैं। • कविताकोउचितलय-तालकेसाथसुनापातेहैं। 	सुनीगईबात, कविताआदिकोअपनेतरीके औरअपनीभाषामेंकहने- सुनानेतथाप्रतिक्रियादेनेकेअ वसरउपलब्धहो। व्याकरणिकक्रियाकलाप	अनुभवात्मकक्रियाकलाप- शीतलपेयबनाएँ। समानलयवालेतारे। जलकेस्रोतोंकेचित्रचिपकाकर रयाबनाकरउनकेनामलिखि ए।
2.	हाथीऔर चिड़िया	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • कामवालेशब्दऔरनामवालेशब्दकोपहचानकरदोनोंमेंअंतरबतासकतेहैं। • अपनीसमझकेआधारपरपूछेगएप्रश्नोंकेउत्तरदेतेहैं। • कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैंऔरदूसरोंकीमददभीकरतेहैं। • वातावरणसंरक्षणकेलिएजागरुकहोतेहैं। 	विद्यार्थियोंकोव्यक्तिगतऔरसामूहिकरूपसेकार्यकरनेकेअवसरऔरप्रोत्साहनदिएजातेहैंताकिभाषाविकासकेउचितअवसरप्राप्तहों। खेल-खेलमेंव्याकरण - संज्ञा,क्रिया,अनुनासिकऔरविलोमशब्दकाज्ञान। दैनिकजीवनमेंपेड़ोंकामहत्त्वतथानैतिकमूल्योंपरचर्चा।	अनुभवात्मकक्रियाकलाप आओगीतबनाएँ।(जीवजंतुओंकीआवाज़पहचानें) कलासमेकितक्रियाकलाप- मुखौटेबनाइए। संज्ञाकाबगीचा।
3.	बहादुरदोस्त	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • दोस्तीऔरबहादुरीकामहत्त्वसमझपातेहैं। • विद्यार्थीसामाजिकपरिवेशसेजुड़ेसामूहिकगतिविधियोंमेंहिस्सालेतेहैं। 	शब्द- भंडारतथाअभिव्यक्तिकाविकास।	अपनीदोस्तयासहेलीकेलिएजन्मदिनसुंदरकार्डबनाएँ।

		<ul style="list-style-type: none"> ● अपनी समझके आधारपर पूछे गए प्रश्नोंके उत्तर देते हैं। ● कक्षामें होनेवाली गतिविधियोंमें भाग लेते हैं। 	<p>वाचन कौशल</p> <p>विद्यार्थियों द्वारा अनुकरण वाचन</p>	<p>कक्षामें बहादुरीके किस्से सुनाइए।</p>
4.	घमंडीमक्खी	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अपनी बुद्धि और समझके आधारपर दूसरोंके साथ उचित प्रतिक्रिया करते हैं। ● मुहावरोंके अर्थ समझकर वाक्यमें उचित प्रयोग करते हैं। ● संयुक्त व्यंजनवाले शब्दोंकी पहचान कर उनका सही प्रयोग करते हैं ● अपनी कक्षामें दोस्तोंको परेशान न करके उनकी मदद करते हैं। 	<p>तरह-तरह की कहानियों, कविताओं, पोस्टर आदिके चित्रों और संदर्भके आधार पर पाठका विस्तार। नए शब्द और उसके अर्थ। व्याकरण चर्चा। कार्यप्रपत्र।</p>	<p>ऊनसे मकड़ीका जाला बनाइए।</p> <p>संयुक्त अक्षरवाले 10 शब्दकी सूची बनाइए।</p>
5.	दादाजी	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बड़े बुजुर्गके प्रति आदरकी भावना रखते हैं और उनकी बातोंको समझ पाते हैं। ● अपने सामाजिक परिवेशसे जुड़े सवाल पूछनेमें सक्षम होते हैं। ● वास्तविक जीवनका अनुभव साझा करते हैं। 	<p>सभी विद्यार्थियोंको अपने परिवार, विद्यालय, मोहल्ले, खेलके मैदान, गाँवकी और शहरके जीवनपर अपने अनुभव और विचार एक-दूसरेसे साझा करनेके अवसर प्राप्त हों।</p>	<p>शब्द लड़ी बनाएँगे।</p> <p>बादामके छिलकेसे चिड़िया, कछुआ बनाकर उसे अलग-अलग रंगोंसे सजाइए।</p> <p>अपने दादा-दादी, नाना-नानीजीके साथ बिताए हुए समयको लेकर एक फोटो एल्बम बनाइए।</p>
6.	अगर पेड़भी चलते होते	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कविताके भावको समझकर अपने शब्दोंमें बता पाते हैं। ● क्रियाशब्दोंकी पहचान कर पाते हैं। ● पेड़से प्रत्यक्ष और परोक्ष रूपसे प्राप्त होनेवाले वस्तुओं और उनकी उपयोगिताके बारेमें जान पाते हैं। 	<p>विद्यार्थियों द्वारा अभिनय व गायन नए शब्दोंके रेखांकन और उनके अर्थका स्पष्टीकरण व्याकरण चर्चा -वचन, पर्यायवाची</p>	<p>औषधीय वृक्षोंके बारेमें जान पाते हैं।</p> <p>सूखी पत्तियोंसे तरह-तरहकी आकृतियाँ बनाएँगे।</p>
7.	गीतकाकमाल	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गीत गायनके द्वारा अपनी नकारात्मक भावनाओंको नियंत्रण कर पाते हैं। ● कक्षामें होनेवाली गतिविधियोंमें भाग लेते हैं और दूसरोंकी मदद भी करते हैं। 	<p>अनुभवात्मक क्रियाकलाप खेल-खेलमें व्याकरण अभ्यास। अपनी समझके आधार पूछे गए प्रश्नोंके उत्तर देते हैं।</p>	<p>बिलमें रहनेवाले चार-चार जीवोंके चित्र चिपकाकर नाम लिखिए।</p> <p>पाठमें आए युग्म शब्दोंकी सूची बनाइए।</p>
8.	चूँ-चूँकीटोपी	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विशेष-विशेषणको पहचान कर दोनोंमें अंतर बतानेमें सक्षम होते हैं। ● अपनी समझके आधार पर पूछे गए प्रश्नोंके उत्तर देनेमें सक्षम होते हैं ● कक्षामें होनेवाली गतिविधियोंमें भाग ले पाते हैं और दूसरोंकी मदद करनेमें सक्षम होते हैं। 	<p>पाठके संदर्भमें और उद्देश्यके अनुसार उपयुक्त शब्दों और वाक्योंका चयन करने, उनकी संरचना करनेके अवसर उपलब्ध हों।</p> <p>नाट्यमंचन</p>	<p>बढ़ाई, मोची, कुम्हार, धोबी आदिसे आप अपने कौन-कौनसे काम करवा सकते हैं कक्षामें चर्चा कीजिए।</p> <p>कहानी लेखन (चित्रोंके आधार पर)</p>
		विद्यार्थी:	विद्यार्थियों द्वारा अनुकरण,	कविताका सस्वर वाचन

9.	सुबह	<ul style="list-style-type: none"> ● स्वर ,लयतथाहाव- भावकेसाथकविताकासस्वरवाचनकरतेहैं । ● आलसजैसेदुर्गुणकोत्यागकरमेहनतीबनते हैं। ● परिश्रम, परोपकार, मीठीवाणी, दूसरोंकेसाथअच्छाव्यवहार, गुणोंकासमावेशहोताहै। 	अभिनयवगायन पाठकाविस्तारएवंभावार्थस्पष्टीकरण सारेकार्यसमयपरकरनेकेलि एमनमेंनयाजोशऔरउत्साहकेसाथकरते है।	सुबहकादृश्यबनाकररंगभरिए। ओड़िशा एवंमहाराष्ट्रकेपकवान
10.	ऐसेथेलालबहादुरशास्त्री	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बच्चेशास्त्रीजीकेजीवनसेप्रभावितहोतेहैं। ● परोपकारकीभावनाकाविकासहोताहै। ● देश-प्रेम , सहयोग, ईमानदारीकीभावनाकाविकासहोताहै। ● वेअपनीज़िम्मेदारीकोठीकसेसमझतेहैं। 	किसीकेडॉटनेपरमनमेंआएविचारोंकोअपनेशब्दोंमेंव्यक्तकरनेकाअवसरप्राप्तहो। शास्त्रीजीकासंक्षिप्तजीवनपरिचय। कार्यप्रपत्र, मूल्यांकन	पाँचमहापुरुषोंकेचित्रचिपकाएंऔरउनकेबारेमेंपाँचवाक्यलिखेंगे।
11.	सबसेबड़ा मूर्ख	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अनजानव्यक्तियोंकेसाथउचितव्यवहारकीसमझप्राप्तकरतेहैं। ● वचन, संज्ञा, मुहावरेतथासंयुक्तव्यंजनलिखनेकेदोनोंतरिकोंसेअवगतहोतेहैं। ● अकबर-बीरबलकेमज़ेदारसम्बन्धोंसेपरिचितहोतेहैं 	भाषाकेचारोंकौशलोंकोविकसितकरनेकेलिएविभिन्नतरहकेक्रियाकलापोंकाआयोजन। नाटकमंचन (अकबरऔरबीरबलकीकहानी)	भारतीयमुद्राकेचित्रइकट्टेकरके अपनी कॉपीमेंचिपकाएँगे। मुहावरोंवालापेड़-चित्रसहितमुहावरोंकीप्रस्तुति।
12.	बुआकापत्र	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। ● कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैंऔरदूसरोंकीमददभीकरतेहैं। ● हस्तकलाऔरपत्र लेखनकामहत्त्वजानतेहैं। ● सामाजिकपरिवेशसेजुड़ेप्रश्नपूछतेहैं। 	पूर्वज्ञानपरीक्षण। पत्रोंकेप्रकारऔरप्रारूपपरचर्चा। कक्षापुस्तकालय, जिसमेंरोचकसामग्री, जैसे-बालसाहित्य, बालपत्रिकाएँ, पोस्टर, ऑडियो-वीडियोआदिसामग्रीसेपठन-पाठनप्रक्रिया।	अपने राज्यमेंमनाएजानेवालेकिन्हीपाँचत्योहारोंके नाम लिखेंगे। बालभवनमेंहोनेवालीकिन्हीदोक्रियाकलापोंकोचित्रसहितप्रदर्शितकरेंगे। अपनेमित्रकोजन्मदिनपरबुलानेकेलिएपत्रलिखिए।
13.	सवालीराम	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● संज्ञाकेरूपोंसेव्यक्ति, प्राणी, वस्तु, स्थान, भावकेनामकोजानपातेहैं। ● अपनीसमझकेआधारपरपूछेगएप्रश्नोंकेउत्तरदेतेहैं। ● कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैंऔरएक-दूसरेकीमददकरतेहैं। 	सुनीगईबात, कविता, कहानीआदिकोअपनेतरीकेऔरअपनीभाषामेंकहने-सुनाने, प्रश्नपूछने, अपनीबातजोड़नेएवंप्रतिक्रियादेनेकेअवसरउपलब्धहों। पाठकाविस्तार कार्यप्रपत्रएवंमूल्यांकन	दीपावलीकेलिएप्रीटिंगकार्डतथाबधाईसंदेशबनाइए। संज्ञा काबगीचाबनाइए।

MATHEMATICS

1. PRESCRIBED BOOKS:

Secondary Mathematics Class- VI (DAV, CMC)

Reference books:

1. Mathematics Text Book for Class-VI (NCERT)
2. Exemplar Mathematics Class -VI (NCERT)

TERM - I				TERM - II			
PEN PAPER TEST				PEN PAPER TEST			
Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
Chapter-1 Natural numbers and Whole numbers	12	Chapter-1 Natural numbers and Whole numbers	13	Chapter -5 Percentage and Its Applications	13	Chapter -5 Percentage and Its Applications	10
Chapter -8 Basic Geometrical Concepts	9	Chapter -8 Basic Geometrical Concepts	8	Chapter-6 Introduction to Algebra	10	Chapter -6 Introduction to Algebra	10
Chapter -3 Integers	13	Chapter -3 Integers	13	Chapter -13 Circles	8	Chapter -7 Linear Equations	8
Chapter -9	6	Chapter -9 Line segments	5	Chapter -14	9	Chapter -12	8

Line segments				Constructions		Triangles	
		Chapter -10 Angles	8			Chapter -13 Circles	4
		Chapter -2 Factors and Multiples	14			Chapter -14 Constructions	7
		Chapter -4 Ratio, Proportion and Unitary method	13			Chapter -15 Perimeter and Area	10
		Chapter -11 Transversal and pairs of lines	6			Chapter -16 Statistics	7
						The following chapters of Term – I (20%) is included in the Annual Examination. Chapter -3 Integers Chapter -4 Ratio, Proportion and Unitary met Chapter -10 Angles	16
TOTAL	40		80		40		80

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

TERM-I	TERM-II
<p>Evaluation & Inference (5 Marks) Based on Case-based questions Ratio, Proportion and Unitary Method: To read the information given in the form of a case and solve the questions related to it. RUBRICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Originality (1) 	<p>Evaluation & Inference (5 Marks) Based on Case-based questions Introduction to Algebra: To read the information given in the form of a case and solve the questions related to it. RUBRICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Originality (1)
<p>Critical Thinking & Problem Solving (5 Marks) Based on Puzzles/Mental Ability Natural Numbers and Whole Numbers: To solve puzzles and mental ability questions using different tricks RUBRICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Creative Presentation (1) 	<p>Critical Thinking & Problem Solving (5 Marks) Based on Puzzles/Mental Ability Percentage and its application: To solve puzzles and mental ability questions using different tricks RUBRICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Creative Presentation (1)
<p>Collaboration and Creative Thinking (5 Marks) PPT Presentation on Basic Geometrical Concepts RUBRICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of content (2) • Creative Presentation (2) 	<p>Collaboration and Creative Thinking (5 Marks) PPT Presentation on Triangles RUBRICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of content (2) • Creative Presentation (2)

<ul style="list-style-type: none"> Extent of research (1) 	<ul style="list-style-type: none"> Extent of research (1)
Value/Ethical Application of concepts (5 Marks) Application of concepts of Maths (Integers) in real life RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Awareness of purpose(2) Value acquisition (2) Outreach /Impact (1) 	Value/Ethical Application of concepts (5 Marks) Application of concepts of Maths (Perimeter and area) in real life RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Awareness of purpose (2) Value acquisition (2) Outreach /Impact (1)
Portfolio (5 Marks) Maths Lab/Art Integrated Subject Enrichment Activities from Integers, Factors and Multiples RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Originality (2) Neatness (2) Timely submission (1) 	Portfolio (5 Marks) Maths Lab/Art Integrated Subject Enrichment Activities from Perimeter and Area ,Triangles RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Originality (2) Neatness (2) Timely submission (1)
Project & Viva (5 Marks) Based on Viva Voce on chapter - Factors and Multiples,Angles RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Conceptual clarity (2) Relevance of questions and answers (2) Confidence (1) 	Project & Viva (5 Marks) Based on Research project on Statistics RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Conceptual clarity (2) Relevance of questions and answers (2) Confidence (1)

LEARNING OUTCOMES & PEDAGOGICAL PROCESS

SL. NO	NAME OF THE CHAPTER/ TOPIC	LEARNING OUTCOMES	PEDAGOGICAL PROCESS	ASSESSMENT IN FORM OF ACTIVITIES TO ACHIEVE THE LEARNING OUTCOMES
1	Ch – 1: Natural numbers and whole numbers	The learner: <ul style="list-style-type: none"> understands Indian and International numeration system. expresses the given numbers in rounding off to their nearest tens, hundreds or thousands. recognizes Roman numerals and adhere to the rules of writing Hindu Arabic numerals in Roman numerals and vice-versa. solves application-based problems, solve various problems of real life and execute different operations on them. Understands different properties of addition, subtraction, multiplication and 	<ul style="list-style-type: none"> provide contexts for exploring the various properties of addition, subtraction, multiplication and division of whole numbers. This can be done through number line or number patterns. 	<ul style="list-style-type: none"> Prepare Indian and International place value chart to write number names. Paper cutting and pasting activity to understand different properties Puzzles/quizzes based on Whole numbers. ppt presentation

		division of whole numbers		
2	CH – 2: Factors and Multiples	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ●recollects factors and multiples of a number. ●investigates the factors and multiples of a number and define its properties. ●determines the common factors and multiples of given numbers. ●distinguishes between odd and even, prime and composite numbers. ●applies rules of divisibility tests on different large numbers. ●uses different methods to find H.C.F and L.C.M of two or three numbers. ●Analyses various properties of H.C.F and L.C.M. ●applies the concept of H.C.F and L.C.M to solve real life problems. 	<ul style="list-style-type: none"> ●create number patterns through which HCF and LCM can be discussed. ●observe patterns that lead to divisibility by 2,3,4,5,6,8,10 and 11. ●explore daily life situations to involve the use of HCF and LCM. ●create and discuss daily life situations involving the use of H.C.F and L.C.M 	<ul style="list-style-type: none"> ●Sieve of Eratosthenes to find prime numbers. ●Preparing number grid to find L.C.M ●Division method to understand H.C.F ●Puzzles/quizzes ●Model ●ppt presentation
3	CH – 3: Integers	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ●creates and discuss daily life situations involving the use of negative numbers. ●Understands addition, subtraction, multiplication and division of integers 	<ul style="list-style-type: none"> ●visualize the requirement of negative numbers in view of real world. ●represent integers on the number line. Also find absolute value of given integers. ●compare two integers and arrange them in ascending or descending order. ●learn to add, subtract, multiply integers on the number line and verify different properties of operations. ●develop problem solving ability and solve real life problems. 	<ul style="list-style-type: none"> ●Writing opposites of a statements to understand negative integers. ●Drawing of number line to represent integers. ●Cancellation activity to understand addition of integer. ●Puzzles/quizzes. ●Peer group discussion

4	<p>CH – 4:</p> <p>Ratio, proportion and unitary method</p>	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> describes situations involving the need for comparing quantities by taking ratio. discusses and solve word problems that use ratio and unitary method. evolves the understanding of the concepts of ratio and percentage. learns methods to compare ratios (using ideas from fractions) 	<ul style="list-style-type: none"> recall fractions and correlate with ratios. reduce fractions to simplest form and learn to write them as ratios. convert a given ratio to its equivalent form. learn to divide a given whole number in the given ratio. correlate equivalent fractions to proportion and apply the same to continued proportion. solve problems related to unitary method. 	<ul style="list-style-type: none"> Puzzles/quizzes ppt presentation peer group discussion. Finding proportions from different real-life situation.
5	<p>Ch:5 –</p> <p>Percentage and Its Application</p>	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> converts ratios, fractions and decimals into percentage and vice-versa. calculates increase and decrease w.r.t the given percentage. applies algorithm to calculate percentages in order to calculate profits, loss and rate of interest in simple interest calculation applies the concept of percentage in daily life. 	<ul style="list-style-type: none"> evolve the understanding of the concepts of percentage. Collect information about the use of percentage. provide daily life situations based on profit / loss and simple interest that show the use of percentage. 	<ul style="list-style-type: none"> To find percentage of different colours from a 10 X 10 square grid. To calculate the percentage of marks secured in last examination.
6	<p>Ch: 6-</p> <p>Introduction to Algebra</p>	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> uses letters and operations to form terms in algebra. identifies the patterns and write the rule that follows the pattern. uses variables to convert a real-life situation into Mathematical expression. differentiates between variables and constants. creates algebraic expressions for different situations using variables and different Mathematical operations. adds and subtracts algebraic expressions in both horizontal and vertical method. creates and calculates value of an algebraic expression. 	<ul style="list-style-type: none"> use different contexts in mathematics to appreciate the necessity of representing unknowns by variables (alphabet). conduct activity of adding /subtracting number of objects of same category from daily life. for example, number of pencils obtained when 3 pencils are added to a group of 5 pencils. explore the possible combinations of variables and constants using different operations to form algebraic expressions in various contexts. 	<ul style="list-style-type: none"> To create different patterns using match sticks. To add two algebraic expressions using strips of cardboard To subtract two algebraic expressions using strips of cardboard

7	Ch: 7- Linear Equations	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • understands the concept of linear equations by balancing method. • uses hit and trial method to solve linear equations. • finds a unique solution using transpose method and also check the solution. • creates linear equations from real life situations. • Translates a real-life situation in the form of a linear equation in order to arrive at a generalized problem and solution for the situation 	<ul style="list-style-type: none"> • explore the possible combinations of variables and constants using different operations to form algebraic expressions in various contexts. • Problems based on real life can be discussed 	<ul style="list-style-type: none"> • To find the value of unknown quantity by using colour buttons. • To build linear equation for a given situation using packets of similar kind.
8	Ch: 8- Basic Geometrical Concepts	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • recalls the concepts of point, line, ray and line segment. • understands the facts of collinear points, concurrent lines, intersecting lines. • differentiates between parallel lines and intersecting lines. • reassembles the above concepts to create geometrical figures. 	<ul style="list-style-type: none"> • Share examples from surround in order to describes geometrical ideas like line, line segment, point, open and closed figures, planes, curves surfaces etc e.g. some examples like scale, black board, pencil box, globe, table, book etc. can be used. • students can be asked to give more such examples from the surroundings. 	<ul style="list-style-type: none"> • Finding maximum and minimum number of points of intersection using straw/paper strips. • To show the intersecting lines, concurrent lines and parallel lines using coloured wool. • Collect the examples of parallel lines from their daily life
9	CH – 9: LINE SEGMENTS	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • constructs line segment using compasses. • adds/cuts line segments of desired measure using compass. • provides examples from surroundings in order to describe geometrical ideas of line segment. 	<ul style="list-style-type: none"> • Use of compasses to construct line segments(sum/difference) • Audio visual aids to explain construction 	<ul style="list-style-type: none"> • To construct a line segment whose length is the sum /difference of the lengths of given segments • Finding the number of line segments in given figures • Create a design using construction of line segments

10	CH – 10: ANGLES	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifies and classifies angles according to their measure. • correlates the concept of angles with rotation and direction. • classifies pairs of angles based on their properties as linear pair, supplementary, complementary, adjacent and vertically opposite angles. • finds complement and supplement of an angle. 	<ul style="list-style-type: none"> • Use of different objects in surrounding to explain angles • Hands on activity to explain different types of angles • Use of audio-visual aids to explain different angles 	<ul style="list-style-type: none"> • To obtain angle bisector of an angle by paper folding method. • Finding types of angles in Capital English alphabets and from surroundings
11	CH – 11: PAIRS OF LINES AND TRANSVERS AL	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyses different kind of angles formed by the transversal. • compares the types of angles and relation between them in case of formation of angles by transversal with two or more lines. • identifies perpendicular lines and their properties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hands on activities to explain angles made by transversal; parallel and perpendicular lines • Audio visual aids to discuss angles made by transversal 	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrate various angles formed by a transversal with a pair of lines. • To show parallel and perpendicular lines using straws.
12	CH – 12: TRIANGLES	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • classifies triangles into different groups/types on the basis of their angles and sides. • identifies the side opposite to a vertex and vertex opposite to a side of a triangle. • Verifies angle sum property, exterior angle property and triangle inequality property. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hands on activity to discuss different types of triangles, its interior and exterior; exterior angles of triangle • Audio visual aids to explain side opposite to vertex and vice-versa. 	<ul style="list-style-type: none"> • To classify the triangles on the basis of sides and angles from the given set of triangles. • Cutting and pasting of different types of triangles. • To identify exterior angle, interior adjacent angles for a particular angle, interior opposite angles of an exterior angle.
13	CH – 13: Circles	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifies different parts of circle i.e radius, diameter and chord etc. and describe the relation between them. • envisages the circumference of circle. • uses appropriate tools to construct circles. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exploring various parts of a circle by model demonstration. • Establishing the relation between radius and diameter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identification of various parts of a circle by paper folding method. • Making various designs by constructing circles.

14	CH – 14: Constructions	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> •copies a given angle with a high degree of accuracy using compasses. •constructs angles and their bisector using compasses. •constructs line segment and their perpendicular bisector. •constructs perpendicular and parallel line to a given line. 	<ul style="list-style-type: none"> •construct the perpendicular bisector, angle bisector and special angles using ruler and compasses. •demonstrate the construction of a line perpendicular to the given line from a point lie on it as well as lying outside of it. •demonstrate the construction of a line parallel to the given line from a point outside it through student’s active participation. 	<ul style="list-style-type: none"> •Construction of perpendicular bisector, angle bisector and special angles using ruler and compasses. •Construction of construction of a line perpendicular to the given line from a point lie on it as well as lying outside of it. •construction of a line parallel to the given line from a point outside it.
15	CH – 15: Perimeter and Area	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> •recalls perimeter by calculating the boundaries of any closed figure. •finds out the perimeter and area of rectangular/square objects in the surrounding like floor of the class room, surface of a chalk box etc. 	<ul style="list-style-type: none"> •counting the exact number of square units occupied by the traced figure (complete, half, etc). and find out the approximate area of these figures. •Derivation of formula for perimeter and area of a rectangle/square. 	<ul style="list-style-type: none"> •Finding the area of the palm/leaf on a grid by counting the squares. •Perimeter of any closed figure with the help of straw model.
16	CH – 16: Statistics	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> •collects information and put it in a tabular form, sort and categorize the data given so that it is easier to comprehend interpret and comprehend the pictograph. •arranges given/collected information such as marks obtained in different subjects by a student in exam in the form of table and represent them using bar graphs and interpret them. 	<ul style="list-style-type: none"> •interpreting the data from a bar graph. •Drawing of a bar graph(vertical/horizontal) to represent a given data. 	<ul style="list-style-type: none"> •Collection of blood group of all the students of a class and represent it by Bar graph.

SCIENCE AND TECHNOLOGY

- **Prescribed Text Book:**

1. The Living World(A Book of Science and Technology)-VI – DAV College Managing Committee Publication.

- **Reference Books :**

2. Start up Science Work Book-VI – Viva Publication

3. NCERT Science Exemplar (class VI)

SYLLABUS

TERM-1				TERM-2			
Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
Ch 1- Our Environment	15	Ch 1- Our Environment	9	Ch 11- Electric current and circuits	15	Ch 11- Electric current and circuits	8
Ch 2-Food	15	Ch 2- Food	9	Ch 8- Structure and function of living organisms - Plants	15	Ch 8- Structure and function of living organisms - Plants	10
Ch 3- Nature of matter	10	Ch 3- Nature of matter	6	Ch 10- Work and Energy	10	Ch 10- Work and Energy	8
		Ch 4- Separation of substances	15			Ch 6- Measurement and motion	10

		Ch 5- Changes Around us	10			Ch 14- Fabric from fibre	6
		Ch 7- The world of Living	16			Ch 9- Structure and function of living organisms - Animals	12
		Ch 12- Light and shadows	15			Ch 13- Magnet	10
						The following chapters of Term – I (20%) is included in the Annual Examination. *Ch 5- Changes Around us *Ch 7- The world of Living. Ch 12- Light and shadows	16
TOTAL	40	TOTAL	80	TOTAL	40	TOTAL	80

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

TERM-I	TERM-II
SKILL AND COMPETENCIES WITH RUBRICS 1.CRITICAL THINKING AND EVALUATION (5MARKS) TOPIC-IMPORTANCE OF BALANCED DIET (GROUP DISCUSSION) RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> ● Presentation ● Content Knowledge ● Team Work ● Time Management ● Creativity 	SKILL AND COMPETENCIES WITH RUBRICS 1.CRITICAL THINKING AND EVALUATION5 (5 MARKS) TOPIC- CONSERVATION OF ENERGY (GROUP DISCUSSION) RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> ● Presentation ● Content Knowledge ● Team Work ● Time Management ● Creativity
2.PROBLEM SOLVING AND INFERENCES (5MARKS) TOPIC-SEPARATION OF COMPONENTS FROM A MIXTURE (PRACTICAL DEMO/LAB ACTIVITY) RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> ● Strategy ● Material Collection ● Presentation Skills ● Interpretation 	2.PROBLEM SOLVING AND INFERENCES (5 MARKS) TOPIC-FUN WITH MAGNETS (QUIZ) RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> ● Content Knowledge ● Quick Response ● Time Management ● Accuracy ● Team Work

<ul style="list-style-type: none"> Application to Real life 	
3.COLLABORATION AND CREATIVE THINKING (5MARKS) TOPIC-MAKING OF PINHOLE CAMERA/PERISCOPE / ANY OPTICAL DEVICE (MODEL MAKING)- RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Relevance of Content Creative Presentation Extent of Research Demonstration or Viva Originality 	3.COLLABORATION AND CREATIVE THINKING(5MARKS) TOPIC- DESIGNING OF DIFFERENT TYPES OF CIRCUITS (MODEL MAKING) RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Relevance of Content Creative Presentation Extent of Research Demonstration or Viva Originality
4.VALUE/ETHICAL APPLICATION OF CONCEPTS (5MARKS) TOPIC- SAVE ENVIRONMENT (POSTER MAKING) ART INTEGRATION RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Relevance of Content Creative Presentation Outreach/Impact Slogan/Message Aesthetic Sense 	4.VALUE/ETHICAL APPLICATION OF CONCEPTS (5MARKS) TOPIC-FUNCTIONS OF DIFFERENT ORGAN SYSTEMS (ROLE PLAY) ART INTEGRATION RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Relevance of Content Creative Presentation Content Knowledge Social Message Social Message
5.PROJECT AND VIVA (5 MARKS) TOPIC-CLASSIFICATION OF PLANTS AND ANIMALS (COLLAGE MAKING) RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Collection of Data Conceptual Clarity Creative Presentation Extent of Research Viva 	5.PROJECT AND VIVA(5 MARKS) TOPIC-FIBRES AND FABRICS IN OUR DAILY LIFE (COLLAGE MAKING) RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Collection of Data Conceptual Clarity Creative Presentation Extent of Research Viva
6.PORTFOLIO (5MARKS) TOPIC- NOTEBOOKS(CLASS WORK AND HOME WORK) & ASSIGNMENTS RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Regularity Maintenance of Index Task Completion Neatness Note book Keep up 	6.PORTFOLIO (5 MARKS) TOPIC- NOTEBOOK (CLASSWORK AND HOME WORK) & ASSIGNMENTS RUBRICS <ul style="list-style-type: none"> Regularity Maintenance of Index Task Completion Neatness Note book Keep up

LEARNING OUTCOMES AND PEDAGOGICAL PROCESSES

SL. No.	Chapter Name/ Topic	Learning Outcomes	Suggested Pedagogical Processes	Assessment In Form of Activities to Achieve the Learning Outcomes
1	CH-1 Our Environment	The learner <ul style="list-style-type: none"> Identifies the role & functions of different abiotic factors. Distinguishes between biodegradable & non-biodegradable materials. Compares between food chain & 	<ul style="list-style-type: none"> Exploring the immediate environment Creates reservoir from best out of waste Acquires value towards protecting, conserving and judicious use of 	<ul style="list-style-type: none"> Drawing a neat labelled diagram of rain water harvesting. Creating art reservoir using waste materials.

		<p>food web.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Categorizes herbivores, carnivores, carnivores, scavengers & decomposers. • Conducts simple investigations to show the interlink “Who eats whom”. • Draws flow chart to show inter-relationships among different components of the environment. 	natural resources.	<ul style="list-style-type: none"> • Pasting pictures of animals to show food chain and foodweb. • Schematic presentation of mineral cycle and balance between O₂ and CO₂.
2	Ch- 2 Food	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • States the components of food • Differentiates between the nutrients. • Acquires the skill of testing the main food components in a given food sample. • Applies new knowledge into their healthy eating lifestyle. • Recalls the importance of Roughage and water in our food. • Discusses the factors responsible for poor health. • Realizes the importance of balanced diet. • Creates awareness to follow healthy food habits in daily life 	<ul style="list-style-type: none"> • Develops culinary skills • Experiments and observations and drawing conclusions 	<ul style="list-style-type: none"> • Culinary art • Group discussion on importance of balance diet. • Talks/lectures on different types of deficiency diseases. • Flip book/brochures on types of nutrients.
3	Ch -3 Nature of Matter	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defines matter. • Classifies the matter on the basis of its physical state. • Compares the properties of solids, liquids and gases. • Explains the reason for diffusion of gases, diffusion of liquids and diffusion of solid in liquid. • States the change of the solubility of solid and gas on increasing the temperature of water. • Describes dissolution of solids in water, liquid in water and gases in water. • Sketches the structure of solids, liquids and gases, relating their property to the space between particles 	<ul style="list-style-type: none"> • Experiments/ demonstration /Hands on activity with experiential learning to develop experimental skills. 	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstration of diffusion, Diffusion Art with help of filter paper. • Model showing molecular arrangement of three states of matter using beads/grains etc
4	Ch – 4 Separation of Substances.	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifies the different types of a mixture. • Determines and analyse the appropriate separating techniques for the given mixture .. • Describes the methods for separation of substances. • Applies different methods for 	<ul style="list-style-type: none"> • Experiments an demonstration • Exploration of kitchen to show the various separation methods commonly used in house 	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstration of separation of components of a given mixture. • Sketching/brochures for different methods of separation of substances.

		separation of substances in their day-to-day life		
5	Ch- 5 : Changes around us	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> Recalls and relates the various types of changes occurring Classifies the changes into different categories Conducts simple investigations to seek answers to know can all physical changes be reversed or not Analyses the various changes occurring in nature Appreciates the need and importance of these changes in our daily life. 	<ul style="list-style-type: none"> Experiments, demonstration observations to show the various types of changes Exploration of kitchen ingredients to show various categories of changes. Hands on activity with experiential learning Use of Venn diagram foldable to represent the various changes which can be differentiated 	<ul style="list-style-type: none"> Venn diagrams to show the differentiation of changes Demonstration of changes like changing of paper to ash, rusting of iron, grinding of sugar into powder, burning of sugar. To show the formation of curd from milk
6	Ch- 6 : Measurement and motion	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> Recognises the various types of clocks used in our daily life and the various measuring tools Applies the measuring techniques and Measures physical quantities and expresses in SI units, e.g., length Understands the importance of measurement in our daily life Analyzes the importance of time in our life Differentiates between rest and motion. Describes different types of motion. Applies different effects of force in our day to day life 	<ul style="list-style-type: none"> Demonstration and observations of how to carry out correct measurement, demonstration of various motions Hands on activities Use ICT (power points and videos to show the various types of motions) 	<ul style="list-style-type: none"> Measuring the study table in the classroom with the hand span of different students and analyse the recorded data Measurement of curved line Techniques to carry out the correct measurement
7	Ch- 7 : The world of living	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> Identifies the various types of plants and animals in the nature Recognises the various plants and animals found in his or her immediate surroundings Classifies plants and animals into their respective categories Understands the importance of plants and animals in human life Evaluates the human's activities towards mother nature and its inhabitants Illustrates the need of protecting plants and animals 	<ul style="list-style-type: none"> Exploration and observation of the natural world. Use of videos, power point presentation(ICT) live specimens to show the diverse forms of living organisms in this planet earth Trans disciplinary approach (Use of Origami, posters , storytelling methodologies 	<p>Collage making on different types of plants or animals that they observe in different habitats or in their surroundings.</p> <ul style="list-style-type: none"> Classifying the given objects into living and non-living Observation of onion peel under a microscope Observing the movement of

				abdomen when you are breathing in and breathing out.
8	Ch 8- Structure and function of living organisms- Plants.	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifies the structures of roots, stems, leaves, & flowers. • Learns different types of modifications of roots, stems, leaves. • Understands the differences between tap roots & fibrous roots. • Applies their knowledge to realize the functions of prop roots & parasitic roots. • Develops new skills of correlating growth of a plant with photosynthesis. • Conduct simple activities to show the germination of seeds. • Explains about different parts of a flower and its functions. • Describes the life cycle of a seed into a plant. • Creates mind map for a particular concept and its related facts. • Justifies the importance of plants for consumers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Experiments, demonstration on Germination of seed • Exploring the dissection of parts of flower • Identify the parts of the plant • Differentiate the types of roots and leaf venation. • Discuss on different modifications of leaf and stem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Making a flow chart to draw conclusion on the steps of germination of seeds. • Drawing of level diagram or making of clay model to show parts of a flower. • Identifying the types of root and leaf venation from the samples provided by the teacher
9	Ch 9- Structure and function of living organisms - Animals	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Explains the process of digestion and the Digestive system. • Identifies two sets of teeth in our lifetime. • Describes the process of respiratory system and its role in breathing. • Explains the circulatory system. • Distinguishes the blood vessels and blood cells. • Analyses the role of nervous 	<ul style="list-style-type: none"> • PPT and videos to show working of various systems of human body • Concept map to analyse on the parts, functioning and working of different system of human being. • Develop models, charts to explore the effective working of the system • Compose questions 	<ul style="list-style-type: none"> • Students can make concept map on various organ systems • Make models with clay ,thread, cotton, beads or materials available around them to explain the structure of various system

		<p>system in controlling and co-ordinating all the activities of our body.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Constructs and draws human excretory system. 	through peer discussion	<ul style="list-style-type: none"> • Role play on functioning of various systems
10	Ch 10- Work and Energy	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defines work done and the essential conditions under which work is said to have been done • Explains various forms of energy with examples • Chooses appropriate examples of various forms of energy relate to our environment • Identifies and categorise various appliances or items that utilize different forms of energy • Knows about the different forms of energy conversion • Creates concept map for a particular concept and its related facts 	<ul style="list-style-type: none"> • Explore various forms of energy and designing and performing of appropriate activities • Engage learners to identify various items/ appliances which utilises various forms of energy • Discuss and debate on conservation of energy • Encourage learners to go for a ‘minifield trip’ of school library, computer labs, other rooms to make observations about the energy transformation taking place in the different devices being used there. 	<ul style="list-style-type: none"> • Collect and paste pictures of different electrical appliances from newspaper, magazines or catalogues mentioning the use of electricity to produce various other effects of energy. • Debate on conservation of energy. • Poster making on conservation of energy.
11	Ch 11- Electric current and circuits	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Describes electricity. • Identifies open and closed circuits. • Lists different fruits and vegetables that act as an electric cell. • Compares the LED lamps with CFLS. • Discusses the three important parts of an electric circuit. • Compares the different types of electric cells. • Designs an electric circuit using the symbols. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exploring the parts of electric cell, torch and electric bulb • Making of circuits to analyse the concept of closed and open electric circuit • Performing activities to explain the concept of conductors and insulators 	<ul style="list-style-type: none"> • Discussion on devices with or without switches through charts • Making of circuit model to show and differentiate the types of electric circuits • Draw diagrams on various components of an electric circuit

12	Ch 12- Light and shadows	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defines light. • Differentiates between natural and artificial source of light. • Acquires the knowledge of identifying objects like transparent, translucent and opaque. • Compares the characteristics of image formed by a plane mirror and shadow. • Makes a diagram of solar eclipse and lunar eclipse. • Constructs a pinhole camera. 	<ul style="list-style-type: none"> • Performing of activities • to show light travels in straight path • the formation of shadows • to show reflection of light • debate and discuss the difference between shadow and image 	<ul style="list-style-type: none"> • Puppet act to show the concept of shadow formation • Model making on pin hole camera • Drawing of diagrams or clay model or cotton model to show the concept of lunar and solar eclipse
13	Ch 13- Magnet	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recalls what is a magnet and its properties. • Identifies different types of magnet. • Differentiates between natural and artificial magnets. • Explains the uses of permanent and temporary magnets. • Classifies magnetic and non magnetic substances. • Verifies the strength of the magnet. • Justifies earth as a magnet. • Describes properties of bar magnet. • Designs and construct a simple magnetic compass. • Applies the knowledge to preserve magnets. 	<ul style="list-style-type: none"> • Performing of activities to show the poles of magnet and strength of bar magnet • Making of a magnet • Making of magnetic compass 	<ul style="list-style-type: none"> • Can show activities on attractive and repulsive property of magnet and can draw conclusion • Make model of magnetic compass and explain its working
14	Ch 14- Fabric from fibre	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifies different types of fibres. • Determines the usefulness of different types of fabric and their sources. • Analyzes the importance of fibres and the process of collection. • Explains the advantages of synthetic fibres over natural fibres. • Describes the various process of preparing fabric. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse factors needed for growth of cotton and jute plant. • Activities to show spinning and weaving. • Identify the various types of natural fibres and predict their uses. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pasting of various types of natural fibres mentioning their uses. • Group discussion on the importance of fibres.

SOCIAL SCIENCE

PRESCRIBED BOOKS:

“We and our World” (Publication Division, DAV CMC, New Delhi)

SYLLABUS

TERM-I				TERM-II			
Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
Geography							
Ch. 1- The Planet Earth and the Solar System Ch. 2- Representation of the Earth	14	Ch. 1- The Planet Earth and the Solar System Ch. 2-Representation of the Earth Ch. 3- Locating Places on the Earth Ch- 4 -The Motions of the Earth(Day-Night and Seasons)	27	Ch. 5- The Realms of the Earth Ch. 6- India-My Motherland	14	Ch-2: Representation of the Earth Ch. 5- The Realms of the Earth Ch. 6- India-My Motherland Ch. 7- India- The Land of Monsoon Climate (Natural Vegetation and Wildlife)	27
History							
Ch. 8- Studying the Past Ch. 9- Life of Early Man	13	Ch. 8- Studying the Past Ch. 9- Life of Early Man Ch-10 Development of Civilisation Ch -11 The Iron Age Civilisation Ch- 12 Janapadas and the Mahajanapadas (600-100 BCE) Ch- 13 The Mauryan Dynasty	27	Ch. 14- Early History of Deccan and South India CH 15. North India after Mauryas & sungas(First century BCE to 3 rd Century CE)	13	Ch-8: Studying the Past. Ch. 14- Early History of Deccan and South India CH 15. North India after Mauryas & sungas(First century BCE to 3 rd Century CE) Ch-16- The Gupta Empire Ch 17- The Era of Harsha Ch 18- Deccan and South India(Fourth century CE to Seventh Century CE) Ch19- India and the Outside World Ch 20- The Indian Religions	27
Civics							
Ch. 21- Our Community life: Unity in	13	Ch. 21- Our Community life: Unity in Diversity Ch. 22- Democracy and	26	Ch-23-Our Rural Governance	13	Ch -22: Democracy and Government. Ch. 23- Our Rural	26

Diversity		Government				Governance Ch. 24- Our Urban Government	
		<p><u>MAP SKILL:</u></p> <p>❖ Geography:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● New Delhi ● Neighbouring states of Odisha and their capitals. ● Rivers (Mahanadi, Ganga, Godavari, Krishna, Kaveri, Brahmaputra, Indus, Tapi and Narmada) <p>❖ History:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Bhimbetka ● Kurnool caves ● Brahmagiri ● Adichanallur ● Burzahom <ul style="list-style-type: none"> ● Mehargarh 				<p><u>MAP SKILL:</u></p> <p>❖ Geography:</p> <p>Standard Meridian of India ; Neighbouring countries of India; Physical divisions of India.</p> <p>❖ History:</p> <p>CITIES-</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Nasik ● Madurai ● Thanjavur ● Amravati ● Sanchi ● Pataliputra <p>KINGDOMS-</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Chola ● Chera ● Pandya <p>Satavahanas</p>	
						<p>The following chapters of Term I (20%) is included in the Annual Examination:</p> <p>Ch-2: Representation of the Earth.</p> <p>Ch-8: Studying the Past.</p> <p>Ch -22: Democracy and Government.</p>	
TOTAL	40		80		40		80

INTERNAL ASSESSMENT- 30 MARKS

Term 1	Term II
<p>ELOCATION: ASHOKA AND KALINGA WAR(5 Marks)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Relevance 1 ● Conceptual clarity 1 ● Body Language 1 ● Presentation 2 	<p>GROUP DISCUSSION: Working of Gram Panchayat(5 Marks)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Relevance of content 1 ● Turn taking 1 ● Collaboration 1 ● Presentation 2
<p>CASE BASED STUDY: Longitude and time (5)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Concept 1 ● Understanding 1 ● Questionnaire 1 ● Presentation 2 	<p>INTERVIEW (5)</p> <p>Human beings and Environment</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Relevance of Q & A 1 ● Conceptual clarity 1 ● Turn Taking 1 ● Confidence 2
<p>POSTER: Unity in diversity (5)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 1.Relevance of content 1 ● 2.Creativity 1 ● 3.Outreach/impact 1 ● 4.Message 2 	<p>FLOW CHART:Urban Governance (5)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Relevance of content 1 ● Organization of ideas 1 ● Topics & subtopics 1 ● Relationship between ideas 2
<p>SAVE MONUMENT DRIVE: Paste picture of a monument nearby with surrounding. (5)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Understanding of purpose 1 ● Extent of participation 1 ● Impact of the drive 1 ● Creativity 2 	<p align="center">COMMUNITY SERVICE: (5)</p> <p>Principles of Christianity</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Value acquisition 1 ● Awareness of purpose 1 ● Creativity and originality 1 ● Outreach 2
<p>NOTEBOOK-(5)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Regularity 1 ● Maintenance of copy with index 1 ● Writing relevant answers 1 ● Task completion 2 	<p>NOTEBOOK-(5)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Regularity 1 ● Maintenance of copy with index 1 ● Writing relevant answers 1 ● Task completion 2
<p>SUBJECT ENRICHMENT-Comparative analysis of stone tools prevailing in stone age.(5)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Collection Of information 1 ● Photos and sketches 1 ● Creative and aesthetics 1 ● Viva 2 	<p>RESEARCH PROJECT: PPT-Harsha as a benevolent ruler (5)</p> <p>Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Relevance of content 1 ● Creative Presentation 1 ● Extent of Research 1 ● Confidence and clarity 2

LEARNING OUTCOMES & PEDAGOGICAL PROCESS

SL. NO.	NAME OF THE CHAPTER	LEARNING OUTCOMES	PEDAGOGICAL PROCESS	ASSESSMENT IN FORM OF ACTIVITIES TO ACHIEVE THE LEARNING OUTCOMES
1	The Planet Earth and the Solar System	The learner- <ul style="list-style-type: none"> • identifies different celestial bodies. • distinguishes between stars, planets and satellite. • understands the evolution of the solar system. • recognises that the earth is a unique celestial body observes and appraises the phases of moon	<ul style="list-style-type: none"> •Presentation through multimedia. •Demonstrate the model of solar system •Video on evolution of the solar system. 	<ul style="list-style-type: none"> •Diagram of the Solar System, with distinctive feature of each planet. •Diagram of a constellation. • Diagram of Phases of Moon .
2	Representation of the Earth	The learner- <ul style="list-style-type: none"> • compares between globe and map. • outlines the development of map making. • identifies the components of map. • explain the types of map. 	<ul style="list-style-type: none"> •Use of Globe and Types of Map. •Study of Atlas. 	<ul style="list-style-type: none"> •Chart of Conventional symbols •Locating of States and Capital •on an India map present the types of map on the basis of theme. •Sketch of a route from home to school.
3	Locating places on the Earth	The learner- <ul style="list-style-type: none"> • defines latitude and longitude. • identifies latitude and longitudes from globe and their use. • draws the picture of heat zones and important lines of latitude and demonstrate in class. • relates longitude with time calculation and calculate the time. realizes the importance of grid and standard meridian.	<ul style="list-style-type: none"> •Use of globe. •Diagram of heat zones. 	<ul style="list-style-type: none"> •Making of grid. •Study atlas, to find location with reference to grid.
4	The motions of the Earth (Day-Night and Seasons)	The learner- <ul style="list-style-type: none"> •understands the concept of rotation and revolution. •develops understanding the occurrence of day and night and how season changes in respect to rotation and 	<ul style="list-style-type: none"> •Experiment showing formation of day and night. •Diagram of revolution and occurrence of seasons. 	<ul style="list-style-type: none"> •Diagram showing formation of day and night. •Collect information about sunrise and sunset from daily newspaper.

		<p>revolution.</p> <ul style="list-style-type: none"> •distinguishes between solstice and equinox and their occurrence. •demonstrates the occurrence of day and night in classroom. 		<ul style="list-style-type: none"> •Diagram showing revolution with features of four distinctive positions.
5	The Realms of the Earth	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> •understands the four realms and their importance. •discusses the continents and oceans . •summerizes the importance of biosphere. debates on unwise human activities and its impact. 	<ul style="list-style-type: none"> •Use of world map for showing oceans and continents. •Role play presenting different land forms. 	<ul style="list-style-type: none"> •Pie-chart showing composition of atmosphere •Collage making on effects of urbanisation.
6	India-My Motherland	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • develops patriotism . • understands the physical features of India and distinguish them . • shows the importance of Himalayas and Northern plains. • realizes the unity in diversity concept of India. • draws the India map or make a collage of it. 	<ul style="list-style-type: none"> •Use of India map. •Identifying the physical divisions of India. 	<ul style="list-style-type: none"> •Locate physical features using colour scheme. •Locate neighbouring countries of India
7	India -The Land of Monsoon climate (Natural Vegetation and Wildlife)	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • understands the climatic conditions of India with regional variations. • explains the role of Himalaya in controlling our India’s climate. • illustrates different seasons of India with its occurrence. • describes the wildlife and vegetation type. • compares between tropical evergreen and deciduous forest. • constructs a knowledge of illegal trade on wildlife affects our environment. 	<ul style="list-style-type: none"> •Explanation of cycle of seasons through multi media. •Understand Natural vegetation through map. 	<ul style="list-style-type: none"> •Collage making on different season with features. •Prepare a table on various natural vegetation of India.
8	Studying the	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • understands and 	<ul style="list-style-type: none"> •Interaction with personal experience. •Aware about various 	<ul style="list-style-type: none"> •Collage on archaeological sources with distinctive

	Past	<p>appreciate the need of studying our past</p> <ul style="list-style-type: none"> • distinguishes between history and prehistory. • comprehends the sources of information about our past. • explains the literary, archaeological sources. <p>Prepares a collage on sources of information.</p>	archaeological sources through multi-media.	<p>features.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Making of manuscript using peepal tree.
9	Life of Early Man	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • builds knowledge about early man. • paraphrases how important inventions changed life of early man • compares different stone age. • constructs model on tools of early man. <p>evaluates the progress of man towards modernity.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evolution of mankind through multimedia. • Picture showing the developments of early man in stone age. 	<ul style="list-style-type: none"> • Locating archaeological site on the outline map of India. • Compare cave paintings with that of present tribal art.
10	Development of Civilisation	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • constructs knowledge about important changes that took place in early man's life. • Explains the origin of civilization. • compares different civilisation in different parts of the world. • illustrates the Indus valley civilisation. • enlists how Indus valley civilization, different from others. • integrates the art and creativity with the lesson by showing lifestyle of Indus valley. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identify ancient civilisations in a world map. • Understand Indus Valley Civilisation through multimedia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Compare ancient township with that of present. • On an outline map of India ,locate sites of HarappanCivilisation.
11	The iron Age Civilization	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • interprets the idea how iron age brought revolution in man's life. • compares the civilizations of different parts of world during this 	<ul style="list-style-type: none"> • Presentation of vedic civilization through multi-media. • Comparative study of early Vedic period with later Vedic period. 	<ul style="list-style-type: none"> • Collect two stories from Ramayan and Mahabharat. • Present varna system with relation to body part.

		<p>period.</p> <ul style="list-style-type: none"> prioritises the Vedic civilization. <p>explains the lifestyle and living of people of Vedic culture.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Group discussion on Hindu social customs of today with that of Vedic period. 	
12	<p>Janapadas And Mahajanapadas (600-100 Bce)</p>	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> traces the improved journey of human civilization. appreciates the distinctive feature and development of new settlement area as Janapadas and Mahajanapadas. ables to locate and plot the Janapadas and Mahajanapadas. Understands the concept and rise of Janapadas and Mahajanapadas and their impact on people's life. 	<ul style="list-style-type: none"> Use of map to show Janapadas and Mahajanapadas Magadha-A successful empire through map. 	<ul style="list-style-type: none"> Locate and identify Janapadas and Mahajanapadas on Map
13	<p>The Mauryan Dynasty</p>	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> devises the origin of Great Mauryan empire. proposes the role of Chanakya to help for development of Mauryan empire. assesses the power of different rulers. prioritises Ashoka and his contribution. takes part in a role play . <p>explains the religious, social, economic and administrativelife of people.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Through story -Life of Ashoka Use of Map showing extent of Ashoka's empire with rock edicts. 	<ul style="list-style-type: none"> Ashoka and Kalinga war through flow chart. Prepare a file related to Ashoka's Dhamma.
14	<p>Early history of Deccan and South India</p>	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> interprets the progress of megalith culture. develops the knowledge of rise of Satavahana culture in India. examines the power of Cholas ,Pandyas , Cheras in South India and their administration. 	<ul style="list-style-type: none"> Understand Megalithic culture through PPT Use of maps to show kingdoms of Carnatic region. 	<ul style="list-style-type: none"> Preparation of timeline showing kingdoms of South India. Prepare a comparative table of kingdoms of South India
15	<p>North India after Mauryas</p>	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> understands the context 	<ul style="list-style-type: none"> Introduction of Indo-Greek rulers 	<ul style="list-style-type: none"> Prepare a table on the impact of Indo-Greeks

	and Sungas (First century BCE to Third century CE)	<p>and process of rise of new kingdoms after Mauryas and Sungas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyses the effects of Saka, Kushan and Greeks in Indian kingdom. • composes the knowledge of exchange of ideas and knowledge of foreign empire in India. 	<p>through story-telling.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Role of Kanishka in Indian history , through his achievements. 	<p>in Indian Society</p>
16	The Gupta Empire	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • discusses the rise of another large empire after century. • understands the plan and strategies to make it one of the important dynasty. • prepares a chart of chromoly. • explains the administration, art and architecture of Gupta empire. • evaluates why is it called as a golden age. 	<ul style="list-style-type: none"> •Identify of Gupta rulers through story telling and videos. 	<ul style="list-style-type: none"> •Presentation of contributions of Gupta Empire in various fields. •Collage on Gupta art and architecture.
17	The Era of Harsha	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyse the fall of Gupta empire and rise of small kingdoms. • appreciates Harsha's effort to make a vast empire. • verifies the administration of Harsha and compare it with Gupta. • inculcates the values of benevolence from Harsha. 	<ul style="list-style-type: none"> •Use of map showing the extent of Harsha's empire with the advantages of its location. •Harsha's achievement through interactive method. 	<ul style="list-style-type: none"> •Prepare a file about Magha Mela. •Mind map on Harsha's achievement.
18	Deccan and South India (Fourth Century CE to Seventh century CE)	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • develops the knowledge of rise of kingdoms of Pallavas and Chalukyas . • compares their administration and contribution. • prioritises the art and architecture of them. • locates and plot their extent of empire. 	<ul style="list-style-type: none"> •Presentation of small kingdoms of South India through narration. •Using multi-media aware Pallava Art and Architecture 	<ul style="list-style-type: none"> •Prepare a comparative study showing the relation between Pallava and Chalukya rulers.
19	India and the	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizes the importance of Indian culture that were 	<ul style="list-style-type: none"> •Trade route through Asia map 	<ul style="list-style-type: none"> •On an outline map of India locate the countries having trade

	Outside World	<p>borrowed by different countries.</p> <ul style="list-style-type: none"> connects the knowledge of India's relation with West, Greeks, Kuchi, South-East Asian countries. examines the importance of Buddhism and trade to spread the culture. 		relation with India, and give-take relation.
20	The Indian Religions	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> appreciates the development of different religions in the world. understands the values and ideologies. assimilates the ideologies and show them as united. devises the knowledge of their origin and spreads. <p>finds out the countries it is practise by categorizing them.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Introduction through story and video. 	<ul style="list-style-type: none"> Prepare a table on various religion practises in India with their principles and impact.
21	Our Community Life -Unity in Diversity	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> describes various forms of human diversity around us. develops a healthy attitude towards various kinds of diversity. understands the importance of diversity. realizes the importance of community life. <p>analyse the dependence factor of community life.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Introduction of community life through interaction. Identify contribution of social reformer through role play. 	<ul style="list-style-type: none"> Cleanliness drive in community. Poster making on Unity in Diversity. Venn diagram on similarity and differences between Rural and Urban community.
22	Democracy and Government	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> develops understanding of government. devises the goals of government. correlates democracy with Government. formulates the stages of Government and their work. <p>evaluates the importance of UAF .</p>	<ul style="list-style-type: none"> Picture study on work of government. Peoples participation through interaction 	<ul style="list-style-type: none"> Collection of newspaper clippings with word Government from both English and odia paper.
23	Our Rural Governance	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> ables to identify different level of Panchayati Raj system. appreciates the work. realizes the importance. comprehends the 	<ul style="list-style-type: none"> Presentation through a story Dramatization on Nyaya Panchayat 	<ul style="list-style-type: none"> Flow chart of Three tier system with composition. Role play on the work of Gram Panchayat.

		<p>functioning of three tier system.</p> <ul style="list-style-type: none"> describes the compositions. 		
24	Our Urban Government	<p>The learner-</p> <ul style="list-style-type: none"> develops understanding how rural Government is different from urban government. able to identify different urban government and their function. understands and explain their composition. suggests the ways for improvement. performs role play to get clear ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> Presentation through a story Interaction with present scenario. 	<ul style="list-style-type: none"> Flow chart of urban administrative structure.